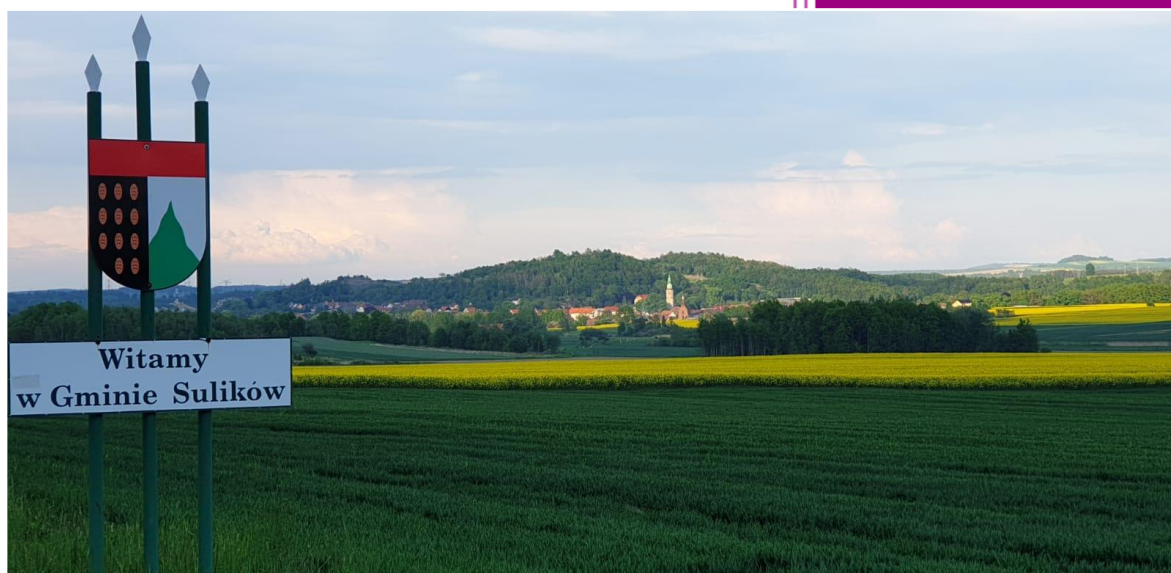

2020

RAPORT O STANIE GMINY SULIKÓW

Województwo dolnośląskie

Powiat zgorzelecki

Gmina Sulików

29.05.2020

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. INFORMACJE OGÓLNE	3
III. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII	6
IV. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	28
V. BUDŻET GMINY	35
VI. DROGI GMINNE I WEWNĘTRZNE	43
VII. INWESTYCJE	48
VIII. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH	55
IX. POMOC SPOŁECZNA I SOCJALNA	65
X. OŚWIATA	66
XI. FUNDUSZ SOŁECKI	70
XII. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	72
XIII. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA I RATOWNICTWO	74
XIV. WSPÓŁPRACA Z INNYMI JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO ORAZ ZWIĄZKAMI TYCH JEDNOSTEK	79
XV. GOSPODARKA PRZESTRZENNA	82
XVI. MIENIE KOMUNALNE	84
XVII. ZBIOROWE ZAOPATRZENIE W WODĘ I ZBIOROWE ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW	88
XVIII. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI	89
XIX. KULTURA	91
XX. OBIEKTY SPORTOWO-REKREACYJNE	100
XXI. POZOSTAŁE WYDARZENIA	101
XXII. PODSUMOWANIE	105

I. WSTĘP

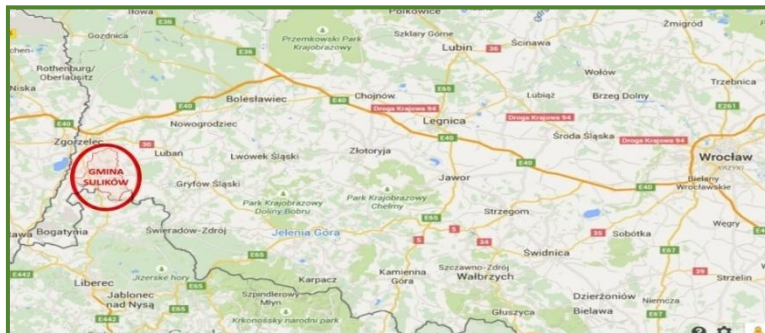
Zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) Wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia Radzie Gminy raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. Rada gminy rozpatruje raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała rady gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi.

Opracowany raport o stanie Gminy Sulików koncentruje się zatem na realizacji polityk, programów, strategii, uchwał Rady Gminy Sulików i funduszu sołectkiego za rok 2019. Informacje zawarte w niniejszym dokumencie mają na celu służyć Radnym Gminy Sulików oraz mieszkańcom Gminy do poszerzenia wiedzy na temat bieżącego funkcjonowania Gminy, a także mogą stanowić podstawę do prowadzenia dialogu na temat jej przyszłości.

W związku z tym, że raport jest dokumentem ogólnodostępnym dla wszystkich osób, przedstawione zostały w nim także ogólne informacje o Gminie.

II. INFORMACJE OGÓLNE

Gmina Sulików to gmina wiejska, położona w województwie dolnośląskim, w powiecie zgorzeleckim. Leży przy południowo-zachodniej granicy Polski, sąsiadując bezpośrednio z Czechami, niedaleko od granicy z Niemcami. Przejście graniczne z Czechami w Zawidowie położone jest w odległości ok. 8 km od Gminy, zaś do przejść granicznych z Niemcami odległość wynosi: do Zgorzelca 7 km i Jędrzychowic 5 km. Odległość z Sulikowa do Wrocławia wynosi 160 km, do Pragi 140 km, Berlina 286 km, zaś Warszawy 505 km. Gmina sąsiaduje z gminą miejską Zawidów oraz gminą wiejską Zgorzelec z powiatu zgorzeleckiego i gminami wiejskimi Platerówka oraz Siekierczyn położonymi w powiecie lubańskim, a od południa z Czechami (powiat Frydlant).

Gmina Sulików zajmuje powierzchnię ok. 95,2 km². Obszar Gminy jest podzielony na 15 obrębów geodezyjnych. Gmina obejmuje 16 sołectw: Bierna, Mała Wieś Dolna, Mała Wieś Górna, Miedziana, Mikułowa, Radzimów Dolny, Radzimów Górny, Skrzydlice, Stary Zawidów, Studniska Dolne, Studniska Górne, Sulików, Wilka, Wilka Bory, Wrociszów Dolny oraz Wrociszów Górny.

Gmina Sulików jest gminą typowo rolniczą, użytki rolne i lasy stanowią tu ponad 90% powierzchni. Obszar Gminy znajduje się w obrębie Pogórza Izerskiego, które można podzielić na cztery części fizyczno-geograficzne: Wzgórza Zalipiańskie, Wysoczyne Siekierczyńską, Obniżenie Zawidowa i Równinę Zgorzelecką. Najwyższym punktem na terenie Gminy jest szczyt Wyszyny (ponad 400 m n.p.m.). Rzeźbę terenu urozmaicają lokalnie pagóry (na ogół bazaltowe), a największy z nich zwany Górą Ognistą posiada wysokość względną ok. 70 m i jest eksploatowany przez kopalnię bazaltu w Sulikowie. Krajobraz Gminy porożcinany jest malowniczymi wciosowymi dolinkami potoków Lipy, Czerwonej Wody i Płonki.

W 2019 roku Gmina Sulików liczyła 5987 mieszkańców. Liczba mieszkańców zmniejszyła się o 55 osób w stosunku do roku poprzedniego.

Szczegółowe informacje dotyczące liczby mieszkańców Gminy z podziałem na poszczególne sołectwa oraz przedziały wiekowe i płeć przedstawiają tabele 1 i 2.

Tabela 1. Liczba mieszkańców Gminy według sołectw.

Lp.	Nazwa sołectwa/miejscowości	Zameldowanie stałe	Zameldowanie czasowe
1	Bierna	294	3
	Nowoszyce	31	0
2	Wilka	79	2
	Ksawerów	59	0
3	Miedziana	261	2
	Jabłoniec	8	0

	Łowin	23	0
4	Słary Zawidów	340	2
	Wielichów	53	0
5	Wrociszów Dolny	148	1
	Wrociszów Dolny - Kolonia	37	2
6	Sulików	1820	33
	Podgórze	45	1
7	Mała Wieś Dolna	156	4
8	Mała Wieś Górna	152	2
9	Mikułowa	249	3
10	Radzimów Dolny	338	2
11	Radzimów Górny	399	9
12	Skrzydlice	158	6
13	Studniska Dolne	729	19
14	Studniska Górne	349	4
15	Wilka-Bory	20	0
16	Wrociszów Górny	144	0
RAZEM		5892	95
		5987	

Tabela 2. Liczba mieszkańców Gminy według wieku i płci.

Przedział wiekowy	Kobiety		Mężczyźni	
	Zameldowanie stałe	Zameldowanie czasowe	Zameldowanie stałe	Zameldowanie czasowe
0-18	599	5	583	7
19-65	1881	29	2023	46
66-105	473	4	333	4
Razem	2953	38	2939	57
	2991		2996	

W roku 2019 odnotowano 52 urodzenia i 75 zgonów.

W strukturze Urzędu Gminy Sulików funkcjonuje Urząd Stanu Cywilnego - jednostka organizacyjna powołana ustawą Prawo o aktach stanu cywilnego do rejestracji zdarzeń dotyczących urodzeń, zawieranych związków małżeńskich i zgonów.

Poniższa tabela przedstawia statystykę zdarzeń zarejestrowanych w USC w 2019 roku.

Tabela 3. Statystyka zdarzeń zarejestrowanych w USC.

Lp.	Nazwa zdarzenia	Liczba zdarzeń
1.	Sporządzenie aktu zgonu	34
2.	Udzielenie ślubu cywilnego	12
3.	Ślub konkordatowy	15
4.	Sporządzenie transkrypcji aktu małżeństwa	4
5.	Sporządzenie transkrypcji aktu urodzenia	13
6.	Wydanie zaświadczenia o stanie cywilnym i stwierdzającego, że zgodnie z prawem polskim można zawrzeć małżeństwo za granicą	9
7.	Wydanie decyzji o zmianie imion i nazwisk	8
8.	Wydanie odpisu aktu stanu cywilnego (skróconego, zupełnego, na drukach wielojęzycznych)	617
9.	Dokonanie migracji aktu do Rejestru Stanu Cywilnego	321

III. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII

Przyjęte do realizacji przez Radę Gminy Sulików programy i strategie, które podlegały realizacji w roku 2019 to:

Strategia Rozwoju Gminy Sulików na lata 2015 – 2025

Strategia Rozwoju Gminy Sulików na lata 2015 – 2025 uchwalona została przez Radę Gminy Sulików w 2015 roku. Strategia jest dokumentem stworzonym przy udziale społeczności lokalnej podczas spotkań konsultacyjnych, jak również poprzez badanie ankietowe. Dokument zawiera m.in. diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, analizę SWOT, misję oraz wizję rozwoju Gminy do roku 2025,

cele strategiczne i cele operacyjne. Stanowi podstawę do prowadzenia długookresowej polityki rozwoju. Daje również możliwość tworzenia warunków rozwijania aktywności i świadomości społecznej poprzez różne formy współdziałania.

Osią orientującą działania Gminy jest jakość życia mieszkańców, stąd nacisk na wszystkie sfery, które oddziałują na codzienne życie: sferę społeczną, gospodarkę, infrastrukturę środowisko przyrodnicze. Przyjęto, że misją Gminy Sulików jest tworzenie warunków rozwoju gospodarczego oraz podniesienie jakości życia, zapewnienie poczucia stabilizacji i integracji mieszkańców. Misja Gminy i jej wizja jako atrakcyjnej gospodarczo i turystycznie jednostki samorządu terytorialnego, dbającej o tradycję i z otwartą na współpracę społecznością wytyczyły cele strategiczne, operacyjne i zadania, które będą realizowane w kolejnych latach.

We wdrażaniu zadań ujętych w strategii bierze udział przede wszystkim Urząd Gminy Sulików, ale także inni realizatorzy, ściśle współpracujące z Urzędem instytucje publiczne, m.in.: instytucje oświatowe, Gminny Ośrodek Kultury w Sulikowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, jak również organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa prywatne i społeczność lokalna.

Realizację celów strategii w roku 2019 prezentuje poniższa tabela.

Tabela 4. Cele strategiczne, operacyjne i zadania strategii.

Sfery oddziaływań	Cele strategiczne	Cele operacyjne	Zadania	Podmiot realizujący zadania w 2019 r.
Sfera społeczna	1. Rozwój zintegrowanego systemu lokalnej polityki społecznej zapewniającej profilaktykę i wsparcie jednostkom i rodzinom	Cel operacyjny 1.1. Zapewnienie odpowiedniej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej	1.1.1. Wsparcie rodzin w ramach systemu pomocy społecznej	GOPS
			1.1.2. Kompleksowa pomoc dzieciom z rodzin wymagających wsparcia	GOPS
			1.1.3. Wsparcie osób niepełnosprawnych i chorych	GOPS
			1.1.4. Wsparcie zaspakajania potrzeb indywidualnych i społecznych seniorów	GOPS, GOK, organizacje pozarządowe
		Cel operacyjny 1.2. Ograniczenie	1.2.1. Kompleksowy system profilaktyki i pomocy osobom uzależnionym	GOPS

		zjawisk patologii społecznej	1.2.2. Wdrażanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy	GOPS
	2. Zapewnienie dostępu do wysokiej jakości lokalnych usług publicznych	Cel operacyjny 2.1. Rozbudowa i rewitalizacja infrastruktury społecznej	2.1.1. Budowa i remonty infrastruktury sportowej	Urząd Gminy
			2.1.2. Doposażenie i rozbudowa placów zabaw	Urząd Gminy
			2.1.3. Budowa, zagospodarowanie i doposażenie miejsc integracji mieszkańców	Urząd Gminy, sołectwa, organizacje pozarządowe
			2.1.4. Remonty i doposażenie placówek oświatowych	Urząd Gminy, placówki oświatowe
	Cel operacyjny 2.2. Zapewnienie edukacji na miarę XXI wieku	2.2.1. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia	Urząd Gminy, placówki oświatowe	
		2.2.2. Innowacyjne rozwiązania wspierające uczniów zdolnych oraz wymagających pomocy	Placówki oświatowe	
		2.2.3. Rozwój opieki i edukacji w żłobkach i przedszkolach	Urząd Gminy, placówki oświatowe	
		2.2.4. Organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz kulturalno-oświatowych dla dzieci i młodzieży w różnych miejscowościach gminy	Placówki oświatowe, GOK, organizacje pozarządowe	
		2.2.5. Wsparcie utworzenia Uniwersytetu Trzeciego Wieku		
	Cel operacyjny 2.3. Władze i instytucje przyjazne mieszkańcom	2.3.1. Rozwijanie e-usług w administracji samorządowej	Urząd Gminy	
		2.3.2. Kształtowanie warunków sprzyjających przekazywaniu zadań publicznym organizacjom	Urząd Gminy	

			pozarządowym	
			2.3.3. Tworzenie możliwości do wdrażania lokalnych inicjatyw przez mieszkańców gminy,	Urząd Gminy
			2.3.4. Wsparcie organizacyjne i sprzętowe ochotniczych straży pożarnych	Urząd Gminy, sołectwa
			2.3.5. Wdrażanie rozwiązań uspołeczniających w bieżącym zarządzaniu gminą	Urząd Gminy
			2.3.6. Rozwój współpracy transgranicznej i realizacja wspólnych projektów	Urząd Gminy, GOK
Sfera gospodarcza	3. Kreowanie warunków dla rozwoju gospodarczego gminy	3.1. Rozwój funkcji turystycznej gminy Sulików	3.1.1. Utworzenie nowych i utrzymanie istniejących szlaków turystycznych	Urząd Gminy
			3.1.2. Budowa, remonty i doposażenie małej architektury wzdłuż szlaków turystycznych	Urząd Gminy
			3.1.3. Wsparcie rozwoju bazy noclegowo-gastronomicznej	
			3.1.4. Wykorzystanie zasobów historyczno-kulturowych w kreowaniu nowych atrakcji turystycznych	
			3.1.5. Wzmocnienie działań promocyjnych gminy dotyczących walorów i oferty turystycznej gminy	Urząd Gminy
		3.2. Tworzenie przyjaznych warunków dla rozwoju przedsiębiorstw i przedsiębiorczości w gminie	3.2.1. Przygotowanie i udostępnianie terenów pod inwestycje	
			3.2.2. Uaktualnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	Urząd Gminy
			3.2.3. Wspieranie przedsięwzięć opartych na odnawialnych źródłach	Urząd Gminy

			energii	
			3.2.4. Wspieranie inicjatyw i partnerstw na rzecz aktywizacji gospodarczej gminy	Urząd Gminy
			3.2.5. Wsparcie informacyjno-organizacyjne i szkoleniowe mieszkańców zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej	Urząd Gminy
			3.2.6. Rozwój i wsparcie sektora ekonomii społecznej	
			3.2.7. Tworzenie i wdrażanie rozwiązań na rzecz łączenia życia zawodowego i rodzinnego mieszkańców gminy	Urząd Gminy, placówki oświatowe
Infrastruktura i środowisko przyrodnicze	4. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury komunalnej	4.1. Poprawa jakości infrastruktury drogowej i komunikacyjnej	4.1.1. Budowa i remonty dróg gminnych	Urząd Gminy
			4.1.2. Budowa i rozbudowa infrastruktury towarzyszącej wzdłuż dróg	Urząd Gminy
			4.1.3. Wsparcie działań poprawiających lokalny transport publiczny	Urząd Gminy
			4.1.4. Uzupelnienie braków w oświetleniu	Urząd Gminy
			4.1.5. Wsparcie modernizacji dróg wojewódzkich i powiatowych na terenie gminy	Urząd Gminy
		4.2. Modernizacja infrastruktury mieszkaniowej i budynków użyteczności publicznej	4.2.1. Rewitalizacja zdegradowanych obiektów i obszarów na terenie gminy	Urząd Gminy
			4.2.2. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	
			4.2.3. Remonty lokali komunalnych oraz przystosowanie ich do nowych funkcji	Urząd Gminy
			4.2.4. Tworzenie warunków dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego zwłaszcza	

			socjalnego i czynszowego	
			4.2.5. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach i miejscach publicznych	
5. Stworzenie i realizacja kompleksowego systemu ochrony środowiska	5.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej	5.1.1. Poprawa i rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	Urząd Gminy, SUPLAZ	
		5.1.2. Oczyszczenie cieków wodnych i rowów melioracyjnych	Urząd Gminy	
		5.1.3. Podejmowanie działań mających na celu zabezpieczenie przeciwpowodziowe gminy	Urząd Gminy	
		5.1.4. Wsparcie przedsięwzięć związanych z gazyfikacją gminy		
	5.2. Ochrona gleby, wód i powietrza atmosferycznego	5.2.1. Budowa naturalnych ochron wokół uciążliwych obiektów przemysłowych		
		5.2.2. Uporządkowanie terenów zielonych i leśnych	Urząd Gminy, sołectwa	
		5.2.3. Popularyzacja i wsparcie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii	Urząd Gminy	
		5.2.4. Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Urząd Gminy	
		5.2.5. Popularyzacja dbałości o prywatne posesje i miejsca wspólne	Urząd Gminy, sołectwa	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sulików na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024

Rada Gminy Sulików przyjęła Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sulików uchwałą Nr XXVI/234/17 z dnia 22 marca 2017 r. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu jest realizacja przez Gminę Sulików polityki ochrony środowiska państwa. Program zawiera m.in. ocenę stanu środowiska w Gminie

Sulików w zakresie hałas, klimatu i ochrony powietrza, gospodarowania wodami, glebami, gospodarką odpadami. Ponadto w Programie ujęte zostały jego cele i zadania, które wskazują do realizacji i sposób ich finansowania.

Na podstawie aktualnego stanu środowiska naturalnego Gminy Sulików, a także uwarunkowań wynikających z dokumentów programowych wyznaczono kierunki działań i zaproponowano do nich zadania, których wykonanie jest niezbędne, aby zachować bądź poprawić stan środowiska, wypełnić zobowiązania unijne, a tym samym poprawić jakość życia mieszkańców. Są to zadania z zakresu: ochrony powietrza i klimatu, ochrony przed hałasem, ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarowania zasobami geologicznymi, ochrony gleb, gospodarowania odpadami, ochrony przyrody i krajobrazu oraz zagrożeń przed poważnymi awariami.

Najważniejszymi problemami ekologicznymi na terenie Gminy Sulików są: niska emisja, zły stan dróg, nieuporządkowana gospodarka wodno-ściekowa oraz nadmierny hałas i zapylenia z zakładów górniczych.

W dniu 30 października 2019 r. uchwałą nr XI/87/19 Rada Gminy Sulików przyjęła raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sulików za lata 2017 – 2018. Raport zawiera szczegółowy opis stanu realizacji zadań dotyczących: ochrony powietrza i klimatu, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony zasobów geologicznych, gospodarki odpadami, ochrony przyrody i krajobrazu.

Poniżej przedstawiony został stan realizacji pierwszego z wyżej wymienionych zadań.

Tabela 5. Stan realizacji zadań dotyczących ochrony powietrza i klimatu na terenie gminy Sulików w latach 2017-2018.

Cel długoterminowy do 2024 roku: Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze gminy Sulików związana z realizacją kierunków działań naprawczych	
Planowane zadania	Podjęte zadania w latach 2017-2018
Aktualizacja "Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Sulików " oraz „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Sulików”	W okresie sprawozdawczym Gmina Sulików przyjęła do realizacji „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sulików” (Uchwała Rady Gminy Sulików z dnia 8 lutego 2017 r. XXV/223/17 w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sulików.

<p>Modernizacja i budowa oświetlenia ulicznego gminy Sulików</p>	<p>Gmina Sulików W 2018 r. w Gminie realizowana była kolejna rozbudowa oświetlenia drogowego o 52 szt. opraw i punktów w miejscowościach: Sulików - 7 punktów, - Bierna - Radzimów - 5 opraw, Radzimów Dolny - 3 punkty oraz montaż 6 opraw, Skrzydlice - 5 opraw ledowych, - Nowoszyce - 3 oprawy ledowe, - Bierna - 1 oprawa ledowa, Miedziana - 5 opraw ledowych, Wrociszów Dolny - 1 oprawa ledowa, Stary Zawidów 2 oprawy ledowe, - Studniska Dolne - 2 oprawy ledowe, Studniska Górne - 8 opraw ledowych, Radzimów Górny - 1 oprawa ledowa.</p>
<p>Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Sulików</p>	<p>Gmina Sulików W 2017 r. na terenie gminy przeprowadzono modernizację Świetlicy Wiejskiej w Skrzydlicach, w ramach której wykonano nową elewację. Zadanie sfinansowane z funduszu sołectkiego. Koszt 12 377 zł. W 2018 r. przeprowadzono modernizację świetlicy Wiejskiej w Mikułowej, w ramach której wykonano roboty izolacyjno naprawcze ścian zewnętrznych oraz odwodnienie fundamentów. W 2017 roku wykonano naprawę 170 m² dachu w Szkole Podstawowej w Sulikowie. Ponadto w latach 2017-2018 przeprowadzono remonty OSP w Studniskach Dolnych. Zakres prac obejmował m.in. wymianę pokrycia dachowego, ocieplenie obiektu.</p>
<p>Termomodernizacja budynków mieszkalnych i mieszkalno-usługowych na terenie gminy Sulików</p>	<p>W 2018 r. Gmina Sulików zrealizowała program WFOŚiGW we Wrocławiu, którego celem było ograniczenia niskiej emisji. W efekcie zlikwidowano 39 nieekologicznych źródeł ciepła i zamontowano: 24 szt. kotłów węglowych, 10 szt. kotłów na biomasę, 4 szt. pomp ciepła, 1 szt. kocioł olejowy, 1 szt. piec elektryczny, 1 szt. kolektora słonecznego. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 734 742,32 zł, w tym koszty kwalifikowane stanowiły 656 618,74 zł. Program otrzymał wsparcie w formie pożyczki z WFOŚiGW w kwocie 328 309, 27 zł.</p>
<p>Monitoring zużycia paliw i nośników energii w budynkach użyteczności publicznej, system zarządzania energią budynkach użyteczności publicznej</p>	<p>Zadanie zaplanowane do realizacji przez Gminę, będzie realizowane w następnych latach.</p>

Organizacja akcji społecznych związanych z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Gmina Sulików W okresie sprawozdawczym Gmina Sulików organizowała w Sali Gminnego Ośrodka Kultury w Sulikowie spotkania informacyjne dla mieszkańców Gminy Sulików i Gminy Zawidów w sprawie możliwości uzyskania wsparcia finansowego na wymianę nie ekologicznych pieców.
Rozwój systemu informacyjnego dotyczącego monitoringu jakości powietrza i stanu jakości powietrza w skali lokalnej	System monitoringu jakości powietrza w rejonie gminy Sulików przedstawiono w Raporcie.
Sukcesywna kontrola uciążliwych źródeł zanieczyszczeń	W latach 2017-2018 na terenie gminy WIOŚ we Wrocławiu Delegatura w Jeleniej Górze nie prowadził kontroli uciążliwych źródeł zanieczyszczeń.
Budowa dróg rowerowych	„Rowerem po granicy - Transgraniczna Koncepcja Ścieżek Rowerowych” . Projekt realizowany wspólnie z gminami Zgorzelec, miastem Zgorzelec, Pieńsk, Platerówka, Zawidów. Obecnie wykonano koncepcje trasy. Wartość całego projektu wynosi 106 619 zł z czego dofinansowania wynosi 85% z EFRR.
Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej na terenie gminy	Gmina Sulików Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych - droga o pełnej konstrukcji podatnej półsztywnej z podbudową i warstwą jezdnią o nawierzchni asfaltowej do Ksawerowa o długości 1,2 km. Zadanie dofinansowane z budżetu Województwa Dolnośląskiego. Odtworzenie drogi gminnej nr 376 w Biernej. Przebudowa dróg gminnych w Sulikowie w ramach usuwania klęsk żywiołowych ul. Górna i Jasna. Przebudowa drogi gminnej nr 109801D Wrociszów- Wilka. Kontynuacja odtworzenia drogi na działce nr 376 w Biernej. Przebudowa drogi wewnętrznej - ul. Starozawidowska w Starym Zawidowie. Przebudowa drogi wewnętrznej działka nr 650 w Sulikowie. Przebudowa drogi wewnętrznej działki nr 594, 619/2 i 643 w Biernej (Koci Zamek). Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie gminy Sulików - etap I: działka nr 164/2 obręb Wrociszów Górny. Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie gminy Sulików - etap II: działka nr 704 obręb Radzimów.

	<p>Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie gminy Sulików - etap III: działka nr 306/13 obręb Radzimów.</p> <p>Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie gminy Sulików - etap IV: działka nr 237 i 238 obręb Stary Zawidów.</p> <p>Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie gminy Sulików - etap V: działka nr 336 obręb Studniska Dolne.</p> <p>Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie gminy Sulików - etap VI: działka nr 460, 470, 474 obręb Studniska Dolne.</p> <p>Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie gminy Sulików - etap VII: działka nr 482,490, 524 obręb Studniska Dolne.</p> <p>Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie gminy Sulików - etap VIII: działka nr 394 obręb Radzimów.</p> <p>Przebudowa dróg wewnętrznych na terenie gminy Sulików - etap IX: ul. Kwiatowa i Szafirowa w Sulikowie.</p> <p>Powiat Zgorzelecki</p> <p>Budowa chodnika w miejscowości Skrzydlice o długości 400 mb w zakresie drogi powiatowej 2376D wraz z dokumentacją, koszt 296 200,40 zł,</p> <p>Przebudowa drogi powiatowej nr 2380D relacji Studniska Dolne- Studniska Górne na odcinku 1000 mb w km 1+015 do 2+015, koszt 982 993,72 zł,</p> <p>Remont drogi powiatowej nr 2378D relacji Radzimów - Bierna na odcinku 1.700,00 mb od km 2+684,00 do km 4+384,00 wraz z wykonaniem odwodnienia, w ramach zadania Bierna - droga dojazdowa do gruntów rolnych. Koszt 800 000,00 zł,</p>
Wybór przewoźnika dla transportu, którego tabor wyposażony jest w ekologiczne jednostki napędowe	Brak przepisów dotyczących zielonych zamówień powodują przesunięcie realizacji zadania na następne lata.

Z raportu wynika, że stan środowiska na terenie Gminy Sulików nie uległ pogorszeniu. Gmina we własnym zakresie oraz we współpracy z innymi podmiotami sukcesywnie realizuje zadania, kładąc szczególny nacisk na budowę sieci kanalizacji sanitarnej, modernizację dróg i remonty chodników, a także ochronę powietrza atmosferycznego poprzez termomodernizację obiektów użyteczności publicznej, wymianę źródeł ciepła oraz usprawnianie gospodarki odpadami. Działania te w połączeniu z realizacją zadań o charakterze edukacyjnym w dużej mierze przyczyniają się do zachowania istniejącego stanu oraz do poprawy, jakości środowiska na obszarze Gminy.

Oceniając dotychczasowy stan realizacji zadań zapisanych w harmonogramach „Programu...” jednoznacznie można stwierdzić, że zadania na bieżąco są realizowane i niewiele jest zadań, które nie zostały zrealizowane. Przyczyną niezrealizowania niektórych zadań nie jest brak środków, ale brak potrzeby ich realizacji lub kompetencji organów Gminy do realizacji tych zadań.

Zdecydowana większość zadań to zadania zrealizowane, realizowane w trybie ciągłym lub ich realizacja jest rozpoczęta i zakończenie planowane w perspektywie do 2024 roku.

W 2019 roku Gmina kontynuowała działania wynikające z Programu Ochrony Środowiska. W celu poprawy jakości wód powierzchniowych kontynuowała także działania związane z inwentaryzacją stanu technicznego zbiorników bezodpływowych (szamb), które funkcjonują na terenach nieskanalizowanych.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sulików na lata 2016-2020

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sulików został przyjęty uchwałą Nr XXV/223/17 z dnia 8 lutego 2017 r. Plan ma na celu ocenę obecnej struktury zużycia energii i przeanalizowanie możliwych do podjęcia działań, które w przyszłości przyczynią się do zmiany tej struktury i ograniczenia zużycia energii finalnej na terenie Gminy. Ponadto plan ten jest dokumentem, który umożliwia ubieganie się o środki pomocowe z budżetu Unii Europejskiej w perspektywie finansowej na lata 2014-2020.

W Gminie zidentyfikowano problematyczne obszary wymagające poprawy i modernizacji, takie jak:

- efektywność energetyczna budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej,
- infrastruktura transportowa,
- rozwój odnawialnych źródeł energii,
- świadomość ekologiczna mieszkańców.

Realizacja poszczególnych założeń planu należy nie tylko do władz samorządowych, ale także interesariuszy Planu, a w szczególności: mieszkańców Gminy Sulików, jednostek organizacyjnych Gminy, organizacji społecznych i pozarządowych, przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie Gminy, rolników.

W 2019 r. Gmina Sulików kontynuowała zadania wynikające z przyjętego Planu Gospodarki Niskoemisyjnej:

- 1) **modernizacja oświetlenia ulicznego:** w miejscowościach Studniska Górne, Studniska Dolne, Radzimów Dolny i Bierna;

- 2) **modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej:** przebudowa dróg wewnętrznych w Studniskach Dolnych i Radzimowie;
- 3) **budowa ścieżek rowerowych i ciągów pieszych:** zakończenie zadania inwestycyjnego pn. „ Witka – Smeda zagospodarowanie turystyczne pogranicza polsko-czeskiego – etap I”;
- 4) **budowa spójnej infrastruktury tras rowerowych (z sąsiednimi gminami):** realizacja projektu pn. "Rowerem po granicy – transgraniczna koncepcja ścieżek rowerowych”;
- 5) **poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery:** przystąpienie do projektu „Kodalicja na rzecz poprawy jakości powietrza Gmin Zachodniego Obszaru Interwencji (ZOI)”.
- 6) **zwiększanie świadomości proekologicznej społeczeństwa:** na terenie Gminy Sulików odbyły się spotkania mające zwiększyć świadomość ekologiczną mieszkańców. W 2019 r. odbyło się spotkanie informacyjne dot. wymiany pieców na ekologiczne źródła ogrzewania;
- 7) **promowanie rozwiązań ekologicznych oraz niskoemisyjnych strategii:** promocja tego typu rozwiązań odbywała się poprzez zebrania z mieszkańcami, informacje udostępniane na stronie Urzędu Gminy i oficjalnym fanpage'u portalu społecznościowego oraz poprzez materiały promocyjne programów.

Działania realizowane przez władze Gminy znajdują odzwierciedlenie w sprawozdaniu z wykonania budżetu oraz w wieloletniej prognozie finansowej. Zadania niezrealizowane ze względu na brak środków finansowych, zostaną wprowadzone w chwili pojawienia się środków w budżecie Gminy w danym roku lub z chwilą możliwości ubiegania o dofinansowanie takiego działania.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

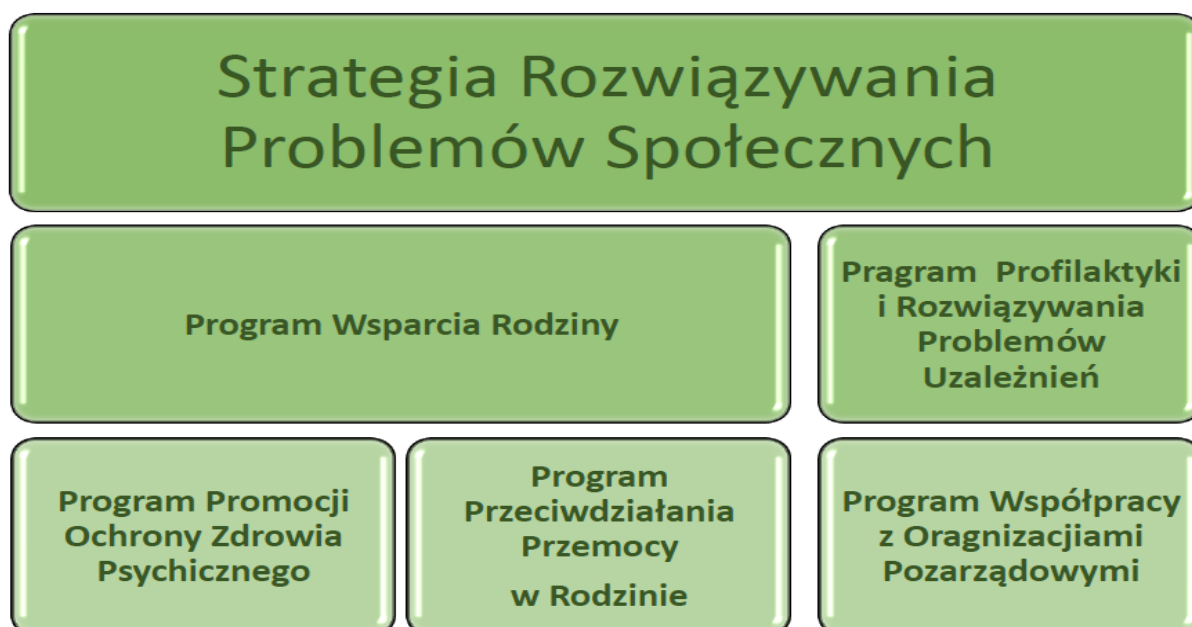
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sulików na lata 2015-2020 została przyjęta uchwałą Nr X/72/15 Rady Gminy Sulików z dnia 16 września 2015 r. Strategia określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować skutki kwestii społecznych. Dokument stanowi podstawę do realizacji wzorów interwencji społecznych, które mają

przyczynić się do poprawy życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej. Strategia definiuje istniejące problemy i wskazuje na metody ich rozwiązywania.

Ze Strategii wynika, że problemami, dla których w pierwszej kolejności należy zaprojektować działania, są dysfunkcje występujące w rodzinach. Odpowiedniego wsparcia należy także udzielić osobom niepełnosprawnym i starszym, szczególnie podatnych na marginalizację i wykluczenie społeczne. Równie ważne jest przeciwdziałanie bezrobociu prowadzącemu do ubóstwa i stwarzającemu zagrożenie bezdomnością. Istotnym zagadnieniem jest także przeciwdziałanie uzależnieniom, negatywnie wpływającym na kondycję lokalnej społeczności.

Związek strategii i innych dokumentów programowych lokalnej polityki społecznej przedstawia się następująco:

Program Wspierania Rodziny w Gminie Sulików na lata 2017 – 2019

Program Wspierania Rodziny w Gminie Sulików został przyjęty uchwałą Nr XXIII/194/16 Rady Gminy Sulików z dnia 30 listopada 2016 r. Głównym celem programu jest szeroko rozumiana pomoc rodzinie wychowującej dziecko. W świetle założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pomoc dziecku i jego rodzinie

powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów. W programie położono nacisk na pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzinom dysfunkcyjnym i rodzinom z wieloma problemami.

Z opracowanego w 2019 roku sprawozdania z realizacji Programu wynika, że wszelkie działania pomocowe koncentrowały się na wspomaganiu osób wymagających wsparcia na osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej oraz wzmacnianiu w samodzielnym funkcjonowaniu w społeczeństwie. W programie położono nacisk na pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji wychowawczej, rodzinom dysfunkcyjnym oraz rodzinom z wieloma problemami. Podmiotem realizującym ten cel na poziomie Gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulikowie.

W ramach programu realizowano:

1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulikowie w ramach zadań własnych oraz zleconych Gminie w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. udzielił pomocy 131 rodzinom (w tym 24 osobom w rodzinach) w ramach zadań własnych. Świadczenia niepieniężne przyznano 82 osobom/rodzinom, natomiast świadczenia pieniężne otrzymało 186 osób/rodzin. Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych gminie zostały przyznane jednej rodzinie. Pomoc w postaci pracy socjalnej udzielona została 140 rodzinom.

Innymi formami pomocy jakiej udziela Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej są między innymi stypendia szkolne, dodatek mieszkaniowy oraz energetyczny.

2. Zapewnienie posiłku wszystkim wymagającym takiej formy wsparcia.

Zgodnie z celem Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sulików, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnił posiłek 48 uczniom. Z danych Ośrodka i Szkoły Podstawowej w Sulikowie im. Jana Pawła II wynika, że 129 uczniów korzystało w szkole z obiadów, z tego 30 z nich jest finansowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W Szkole Podstawowej w Biernej spożywało posiłki 35 dzieci, w tym 13 dzieciom obiady sfinansował GOPS w Sulikowie.

W Przedszkolu w Sulikowie opłacono posiłki dla 3 dzieci, ponadto obiady dla 2 dzieci opłacono w Szkole Podstawowej nr 2 w Zgorzelcu.

Z tej formy pomocy na terenie Gminy korzystają również osoby dorosłe. W roku 2019 r. z pomocy w formie obiadów korzystało 29 osób, 110 osobom przyznano zasiłek celowy na zakup żywności. W ramach realizacji programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” ogółem objętych było wsparciem 167 rodzin.

3. Zabezpieczenie środków na pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Z danych otrzymanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zgorzelcu wynika, że z terenu Gminy Sulików w pieczy zastępczej w 2019 r. przebywało 33 dzieci, w tym 14 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 19 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2019 r. koszt utrzymania dzieci w pieczy zastępczej poniesionych przez Gminę Sulików wyniósł 273.000,00 zł.

4. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze wsparcia asystenta rodziny.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sulikowie zatrudniony jest asystent rodziny. Asystent w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej współpracuje z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Asystent rodziny to osoba ściśle współpracująca z instytucjami takimi jak sąd lub powiatowe centrum pomocy rodzinie czy instytucjami mającymi na celu szybki powrót dziecka do rodziny biologicznej. Wsparciem objęte są rodziny przeżywające trudności wychowawcze, które wyraziły chęć współpracy lub zostały zobowiązane do współpracy przez sąd. W 2019 r. wsparciem asystenta rodziny objętych było 15 rodzin, zakończono współpracę z 2 rodzinami ze względu na osiągnięcie celu i powrót dziecka do rodziny biologicznej. 13 rodzin podjęło współpracę dobrowolnie, dwie rodziny z terenu Gminy Sulików zostały zobowiązane do współpracy z asystentem rodziny na mocy postanowienia sądu.

5. Pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Jednym z głównych zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest pomoc rodzinom doznającym przemocy. Ośrodek prowadzi działalność mającą na celu ochronę osób dotkniętych przemocą.

W 2019 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sulikowie wpłynęło 11 Procedur Niebieskiej Karty, w tym 7 z Posterunku Policji w Zawidowie, 1 z Komendy Powiatowej Policji w Zgorzelcu, 2 z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulikowie oraz 1 z Radomska.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych opierały się na podejmowaniu działań zmierzających do zniwelowania zjawiska przemocy w rodzinie oraz prowadzeniu rozmów zarówno z osobami doświadczającymi przemocy, jak i z osobami stosującymi przemoc. Rozmowy miały na celu przekazanie informacji na temat skutków doświadczania i stosowania przemocy oraz motywowanie do podjęcia działań zmierzających do poprawy sytuacji w rodzinie, m.in. do skorzystania z Punktu Interwencji Kryzysowej oraz udziału w terapii.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulikowie wraz z Komisariatem Policji w Zawidowie prowadzą działania mające na celu pomoc rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie.

W zainteresowaniu Dzielnicowego Posterunku Policji w Zawidowie pozostaje 11 rodzin, są to rodziny, w których występuje zagrożenie zjawiskiem przemocy oraz niewydolności wychowawczej. Część rodzin objętych jest wsparciem asystenta rodziny, natomiast wśród innych prowadzona jest praca socjalna ze strony pracowników socjalnych.

6. Monitorowanie rodzin niewydolnych wychowawczo z powodu uzależnień, długotrwałej choroby.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sulikowie, monitorują sytuację rodzin, gdzie występują uzależnienia zwłaszcza tam, gdzie są małoletnie dzieci.

W 2019 wsparciem finansowym i pracą socjalną objętych było 18 rodzin z uzależnieniem od alkoholu i 5 rodzin z powodu uzależnienia od środków psychoaktywnych. Z powodu długotrwałej choroby pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej udzielili wsparcia 69 rodzinom w postaci pracy socjalnej i pomocy finansowej.

Z informacji przekazanych od Dyrektora Szkoły Podstawowej w Biernej wynika, że szkoła prowadzi monitoring rodzin dysfunkcyjnych, których dzieci uczęszczają do szkoły podstawowej, w ilości 9 rodzin, w tym 18 dzieci, natomiast w Szkole Podstawowej w Sulikowie monitorowanych jest 15 rodzin, w tym 21 dzieci.

7. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie rodziców do podjęcia terapii, monitorowanie terapii.

Zgodnie z Gminnym Programem Wspierania Rodziny kolejnym celem jakie powinny realizować placówki na terenie gminy jest monitorowanie środowisk zagrożonych

uzależnieniem i motywacja do podjęcia terapii. Jednym z podmiotów wypełniających to zadanie jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulikowie, wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia w 2019 roku Komisja prowadziła ogółem 29 postępowań w sprawie ustalenia, czy osoba zgłaszana jest uzależniona od alkoholu w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, z tego:

- 11 nowych spraw w kwestii nadużywania alkoholu przez członka rodziny - z wniosku członka rodziny, kuratora sądowego, asystenta rodziny,
- przeprowadzono rozmowy z 7 osobami wnioskującymi o przymuszenie do leczenia odwykowego członka rodziny,
- w toku prowadzonych postępowań, przeprowadzono rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego z 13 osobami,
- skierowano 12 osób na badanie przez biegłych (psychiatrę, psychologa) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- w 10 przypadkach prowadzone postępowanie umorzono ze względu na brak przesłanek ustawowych,
- w wyniku pracy Komisji 2 osoby uzależnione od alkoholu dobrowolnie podjęły leczenie odwykowe w Poradni Uzależnienia od Alkohol i Współuzależnienia WS-SP ZOZ w Zgorzelcu, natomiast jedna osoba zdecydowała się na leczenie w systemie stacjonarnym w Ośrodku Odwykowym.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień dla Gminy Sulików na 2019 rok został przyjęty uchwałą IV/34/19 Rady Gminy Sulików z dnia 30 stycznia 2019 r. Program stanowi kontynuację oraz uzupełnienie wcześniej prowadzonych w gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Program został opracowany przez Koordynatora Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulikowie oraz innymi podmiotami działającymi w ww. obszarach.

Celem głównym Programu było ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Sulików.

Adresatami Programu byli mieszkańcy Gminy Sulików, w szczególności:

- a) osoby i rodziny z problemem alkoholowym, narkotykowym,
- b) osoby uzależnione i współuzależnione,
- c) dzieci i młodzież, w tym m.in. z grup podwyższonego ryzyka, ze środowisk zagrożonych z powodu dysfunkcji lub sytuacji społeczno-psychologicznej, a także ich rodzice,
- d) osoby zajmujące się zapobieganiem występowania problemów alkoholowych i pomocą osobom i rodzinom z problemem alkoholowym oraz osobom i rodzinom z problemem przemocy,
- e) osoby doświadczające przemocy oraz osoby stosujące przemoc w rodzinach z problemem alkoholowym,
- f) podmioty publiczne, społeczne i prywatne działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania Programu to:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych.

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

6) Współpraca z organizacjami pozarządowymi w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, a także promowanie inicjatyw społecznych.

W roku 2019 do najważniejszych działań podejmowanych i finansowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulikowie należy zaliczyć: programy profilaktyczne w szkołach, m.in. zorganizowanie programu rekomendowanego przez PARPA „Debata” dla uczniów szkół podstawowych w Gminie Sulików oraz szkoleń dla rodziców dotyczących uzależnień.

Realizując profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną skierowaną bezpośrednio i pośrednio do dzieci i młodzieży z terenu Gminy Sulików, na przestrzeni 2019 roku udzielono wsparcia finansowego na realizację następujących programów i przedsięwzięć profilaktycznych:

- dofinansowano koszty wypoczynku w Mrówkach organizowanego w ramach „Zielonej szkoły” uczniom Szkoły Podstawowej w Biernej. W trakcie pobytu, realizowano program profilaktyczny pt: „Pod skrzydłami Orła Białego”, którego celem było kształtowanie wzajemnych pozytywnych relacji pomiędzy dziećmi oraz kształtowanie świadomości o szkodliwości uzależnień;
- dofinansowano „Zajęcia profilaktyczne” skierowane do przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych (klasy 0-III, IV-VIII) i gimnazjum (klasa III) realizowane w formie małej formy teatralnej, prelekcji i dyskusji z uczniami, konspektu aktywnych lekcji wychowawczych przygotowanych przez psychologów i pedagogów resocjalizacji;
- dofinansowano projekt pt.: „Zabawy ruchowe – formą spędzania wolnego czasu” mającego na celu przeciwdziałanie uzależnieniom oraz organizowanie wolnego czasu, jak również zdrowego trybu życia. Projekt adresowany był do mieszkańców Mikułowej oraz chętnych osób z okolicznych miejscowości, w szczególności do dzieci i młodzieży;
- dofinansowano projekt pt. „Pod skrzydłami Orła Białego” skierowany do uczniów klas I-VIII szkoły podstawowej mający na celu kształtowanie wzajemnych pozytywnych relacji pomiędzy dziećmi i rodzicami oraz świadomości

o szkodliwości uzależnień, realizowany podczas rodzinnego festynu w miesiącu maju 2019 r.;

- dofinansowano koszty wypoczynku w Giewartowie organizowanego w ramach "Zielonej szkoły" uczniom Szkoły Podstawowej w Sulikowie. W trakcie pobytu, realizowano program profilaktyczny pt: „Telewizja, komputer i telefon z umiarem”, mający na celu kształtowanie postaw asertywnych wobec środków uzależniających, w tym alkoholu.

Szkolenia i prelekcje z zakresu profilaktyki w zapobieganiu uzależnieniom prowadziły również szkoły podstawowe na terenie Gminy - wszyscy uczniowie byli objęci profilaktyką uzależnień oraz ich opiekunowie na spotkaniach klasowych i zebraniach ogólnych. W Szkole Podstawowej w Sulikowie 291 uczniów zostało objętych profilaktyką oraz 210 rodziców. W Szkole Podstawowej w Biernej 131 uczniów objętych zostało działaniami profilaktycznymi oraz 80 rodziców.

Szkoła Podstawowa w Biernej prowadziła działalność mającą na celu zapobieganie i zwalczanie przejawów patologii społecznej wśród uczniów, szczególnie narkomanii, alkoholizmu i niedostosowania społecznego. W celu przeciwdziałania i zapobiegania patologiom w szkole realizowane były się programy profilaktyczne, prowadzone warsztaty, pogadanki. W ramach programu profilaktycznego „Zachowaj Trzeźwy Umysł ” uczestniczyło 133 uczniów.

Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego realizował Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych. W 2019 r. Punkt czynny był w piątki w godz. od 14:00 do 15:30. W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. w ramach Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin udzielono pomocy w następującej w formie:

- 43 osobom udzielono informacji w zakresie istoty choroby alkoholowej oraz metod jej leczenia;
- z 15 osobami przeprowadzono rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego, w wyniku których 1 osoba podjęła dobrowolnie terapię odwykową w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Zgorzelcu;
- 6 osobom udzielono pomocy w zakresie przygotowania (sporządzenia) wniosków i pism procesowych w sprawach przymuszenia członka rodziny

do leczenia odwykowego, przeprowadzenia interwencji oraz alimentacji, rozwodu i separacji;

- w 2 przypadkach interweniowano w sprawach przemocy w rodzinie;
- w przypadku 10 rodzin przeprowadzono rozmowy w miejscu zamieszkania, udzielając jednocześnie stosownego wsparcia i informacji w zakresie podjęcia psychoterapii zarówno przez osobę uzależnioną jak i członków jej rodziny (tj. osoby współuzależnione) oraz dostępnych form pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji na terenie Gminy.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2015 – 2020

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2015-2020 został przyjęty uchwałą Nr XI/84/15 Rady Gminy Sulików z dnia 28 października 2015 r. Wsparcia rodzinom z powodu przemocy udzielał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulikowie. Rodziny zagrożone przemocą domową były systematycznie monitorowane. Intensywne działania zmierzające do ograniczenia skali przemocy prowadził Gminny Zespół Interdyscyplinarny, powołany zarządzeniem Nr II.291.2017 Wójta Gminy Sulików z dnia 8 czerwca 2017 r.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. w Punkcie Konsultacyjnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie udzielono pomocy 52 osobom: 22 osoby to ofiary przemocy (w tym 8 osób starszych), 4 sprawców przemocy, 26 członków rodzin uwikłanych w przemoc lub problemy alkoholowe (dorosłe dzieci, rodzice, krewni). W ramach specjalistycznej pomocy ofiarom przemocy w roku 2019 odbyło się 58 sesji indywidualnych i 4 sesje małżeńskie.

Pomoc obejmowała działania terapeutyczne, edukacyjne i wspierające w sytuacjach kryzysowych. Działania edukacyjne dotyczyły:

- rozpoznawania aktów przemocy, umiejętności reagowania na nie, rozumienia procesów i źródeł powstawania zachowań agresywnych oraz zadań pomocowych różnych służb społecznych,
- roli Niebieskich Kart w powstrzymaniu przemocy,
- sposobów uwalniania się ze związków z osobami stosującymi przemoc trzeźwą i pod wpływem alkoholu,
- praca edukacyjna z osobami współuzależnionymi.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sulików w 2019 roku

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sulików w 2019 r. został przyjęty uchwałą Nr V/40/19 z dnia 26 marca 2019 r. Programem objęte zostały zwierzęta bezdomne oraz koty wolno żyjące, przebywające w granicach administracyjnych Gminy Sulików.

Realizatorem Programu był Wójt Gminy Sulików przy współudziale Schroniska Dla Zwierząt Małych w Dłużynie Górnej, Inicjatywa Dla Zwierząt Organizacja Pożytku Publicznego w Zielonej Górze, Zarządów Kół Łowieckich, które mają swoje obwody na terenie Gminy Sulików oraz placówki oświatowe podległe Gminie. Głównym celem programu była opieka na zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałanie bezdomności zwierząt na obszarze Gminy.

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom Gmina realizowała we współpracy ze Schroniskiem. Dla zwierząt gospodarskich zagubionych i czasowo odebranych właścicielom, Gmina miała przygotowane doraźne miejsce w prywatnym gospodarstwie rolnym. Opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie, realizowana była we współpracy ze społecznymi opiekunami kotów. Karma zakupiona przez Urząd, przydzielana była zgodnie z rejestrem społecznych opiekunów kotów. Poszukiwanie nowych właścicieli dla zwierząt realizowało Schronisko. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt zabezpieczone zostało poprzez zawarcie umowy z lekarzem weterynarii. Zmniejszenie populacji bezdomnych zwierząt realizowane było poprzez obowiązkowe przeprowadzanie zabiegów sterylizacji i kastracji zwierząt przyjętych do schroniska oraz poprzez przeprowadzanie zabiegów sterylizacji i kastracji kotów wolno żyjących i usypianie ślepych miotów na podstawie zawartej umowy z lekarzem weterynarii.

W 2019 roku Gmina przeznaczyła na ten cel środki zgodnie z danymi zawartymi w poniższej tabeli.

Tabela 6. Zadania realizowane na podstawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

Lp.	Nazwa zadania	Wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania (w zł)
1.	Prowadzenie schroniska	36.226,00
2.	Zapewnienie miejsca w gospodarstwie rolnym dla	0,00

	zwierząt gospodarskich	
3.	Dokarmianie kotów wolno żyjących	996,31
4.	Sterylizacja lub kastracja wolno żyjących kotów	1.710,00
5.	Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt oraz usypianie ślepych miotów	250,00
6.	Obligatoryjne przeprowadzanie zabiegów sterylizacji i kastracji zwierząt z terenu Gminy, przyjętych do Schroniska	2.300,00
	Razem	41.482,31

IV. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY SULIKÓW

W okresie od dnia 30 stycznia 2019 r. (IV Sesja Rady Gminy Sulików) do dnia 30 grudnia 2019 r. (XIII Sesja Rady Gminy Sulików) Rada Gminy Sulików podjęła ogółem 81 uchwał, z tego:

- 66 uchwał pozostawało w gestii Wójta Gminy Sulików;
- 15 uchwał pozostawało w gestii Przewodniczącego Rady Gminy Sulików.

Spośród podjętych uchwał:

- 48 zostało zrealizowanych (zrealizowano zgodnie z uchwałą lub realizowano na bieżąco w ciągu roku 2019),
- 19 jest w trakcie realizacji,
- 14 przyjęto do realizacji w 2020 roku.

Tabela 7. Uchwały podjęte przez Radę Gminy.

Lp.	Numer uchwały	Zakres przedmiotowy	Przebieg realizacji
30 stycznia 2019 r.			
1.	IV/28/19	w sprawie uchwalenia programu kadencyjnego Rady Gminy Sulików na lata 2018-2023.	Realizacja zgodnie z uchwałą
2.	IV/29/19	w sprawie przeprowadzenia wyborów sołtysów i rad sołectkich w sołectwach Gminy Sulików.	Realizacja na bieżąco zgodnie z uchwałą
3.	IV/30/19	w sprawie wykonywania obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej.	Realizacja zgodnie z uchwałą

4.	IV/31/19	w sprawie wystąpienia z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji za pośrednictwem Wojewody Dolnośląskiego o nadanie urzędowej nazwy części miejscowości Wrociszów Dolny Kolonia, kolonii miejscowości Wrociszów Dolny.	Realizacja na bieżąco zgodnie z uchwałą
5.	IV/32/19	w sprawie przystąpienia do stowarzyszenia o nazwie Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej	Realizacja na bieżąco zgodnie z uchwałą
6.	IV/33/19	w sprawie przyjęcia Sołectkich Strategii Rozwoju Sołectwa Skrzydlice oraz Sołectwa Stary Zawidów (obejmującego wsie Stary Zawidów i Wielichów) w Gminie Sulików.	Realizacja zgodnie z uchwałą
7.	IV/34/19	w sprawie ustalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.	Realizacja na bieżąco w ciągu roku
8.	IV/35/19	w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.	Realizacja zgodnie z uchwałą
9.	IV/36/19	w sprawie wyrażenia zgody na zawieranie kolejnych umów na dotychczas dzierżawioną nieruchomość, na czas określony do trzech lat.	Realizacja zgodnie z uchwałą
10.	IV/37/19	w sprawie sprzedaży lokalu mieszkalnego stanowiącego własność Gminy Sulików, w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy.	Realizacja zgodnie z uchwałą
11.	IV/38/19	w sprawie sprzedaży nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Gminy Sulików, w drodze przetargu.	Realizacja zgodnie z uchwałą
12.	IV/39/19	w sprawie sprzedaży lokalu mieszkalnego stanowiącego własność Gminy Sulików.	Realizacja zgodnie z uchwałą
26 marca 2019 r.			
13.	V/40/19	w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sulików w 2019 rok	Realizacja na bieżąco w ciągu roku
14.	V/41/19	zmieniająca uchwałę w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości znajdującej się na	Realizacja zgodnie z uchwałą

		obszarze Gminy Sulików	
15.	V/42/19	o zmianie uchwały w sprawie wykonywania obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej.	Realizacja zgodnie z uchwałą
16.	V/43/19	w sprawie udzielenia poparcia dla uruchomienia oddziału szpitalnego radioterapii w Powiecie Zgorzeleckim.	Realizacja na bieżąco zgodnie z uchwałą
17.	V/44/19	zmieniającą uchwałę w sprawie zarządzenia poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.	Realizacja zgodnie z uchwałą
18.	V/45/19	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Sulików.	Realizacja na bieżąco w poszczególnych latach
19.	V/46/19	w sprawie zmian w budżecie Gminy Sulików na rok 2019.	Realizacja na bieżąco w ciągu roku
30 kwietnia 2019 r.			
20.	VI/47/19	w sprawie ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze.	Realizacja zgodnie z uchwałą
21.	VI/48/19	w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Sulików oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, od dnia 1 września 2019 roku.	Realizacja zgodnie z uchwałą
22.	VI/49/19	w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu parków wiatrowych Koźmin w części władztwa planistycznego gminy Sulików (obręb geodezyjny: Mała Wieś Dolna i Sulików).	Realizacja zgodnie z uchwałą
23.	VI/50/19	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Sulików.	Realizacja na bieżąco w poszczególnych latach
24.	VI/51/19	w sprawie zmian w budżecie Gminy Sulików na rok 2019.	Realizacja na bieżąco w ciągu roku
29 maja 2019 r.			
25.	VII/52/19	w sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi	Realizacja zgodnie

		Gminy Sulików.	z uchwałą
26.	VII/53/19	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Sulików za 2018 rok.	Realizacja na bieżąco zgodnie z uchwałą
27.	VII/54/19	w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Sulików.	Realizacja na bieżąco zgodnie z uchwałą
28.	VII/55/19	w sprawie wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego.	Realizacja zgodnie z uchwałą
29.	VII/56/19	W sprawie zmian w budżecie Gminy Sulików na rok 2019.	Realizacja na bieżąco w ciągu roku
28 czerwca 2019 r.			
30.	VIII/57/19	w sprawie stanowiska akceptującego propozycję Komisji Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych w kwestii wnioskowanej zmiany nazwy miejscowości Wrociszów odnośnie brzmienia nazwy miejscowości.	Realizacja zgodnie z uchwałą
31.	VIII/58/19	w sprawie powołania zespołu opiniującego kandydatów na ławników do Sądu Rejonowego w Zgorzelcu.	Realizacja na bieżąco zgodnie z uchwałą
32.	VIII/59/19	w sprawie zmian w budżecie Gminy Sulików na rok 2019.	Realizacja na bieżąco w ciągu roku
33.	VIII/60/19	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy na dotychczas dzierżawioną nieruchomość, na czas określony do trzech lat.	Realizacja zgodnie z uchwałą
34.	VIII/61/19	w sprawie sprzedaży nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Gminy Sulików, w drodze bezprzetargowej na rzecz najemcy.	Realizacja zgodnie z uchwałą
35.	VIII/62/19	w sprawie odwołania Skarbnika Gminy Sulików.	Realizacja zgodnie z uchwałą
36.	VIII/63/19	w sprawie powołania Skarbnika Gminy Sulików.	Realizacja zgodnie z uchwałą
31 lipca 2019 r.			
37.	IX/64/19	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Sulików.	Realizacja na bieżąco w poszczególnych latach
38.	IX/65/19	w sprawie zmian w budżecie Gminy Sulików na 2019 rok.	Realizacja na bieżąco w ciągu

			roku
39.	IX/66/19	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy na dotychczas dzierżawioną nieruchomość, na czas określony do trzech lat.	Realizacja zgodnie z uchwałą
40.	IX/67/19	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy na dotychczas dzierżawioną nieruchomość, na czas określony do trzech lat.	Realizacja zgodnie z uchwałą
41.	IX/68/19	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy na dotychczas dzierżawioną nieruchomość, na czas określony do trzech lat.	Realizacja zgodnie z uchwałą
42.	IX/69/19	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy na dotychczas dzierżawioną nieruchomość, na czas określony do trzech lat.	Realizacja zgodnie z uchwałą
43.	IX/70/19	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy na dotychczas dzierżawioną nieruchomość, na czas określony do trzech lat.	Realizacja zgodnie z uchwałą
44.	IX/71/19	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy na dotychczas dzierżawioną nieruchomość, na czas określony do trzech lat.	Realizacja zgodnie z uchwałą
45.	IX/72/19	w sprawie zasięgnięcia od Komendanta Wojewódzkiego Policji informacji o kandydacie na ławnika do Sądu Rejonowego w Zgorzelcu.	Realizacja zgodnie z uchwałą
30 września 2019 r.			
46.	X/73/19	w sprawie wyboru ławnika do Sądu Rejonowego w Zgorzelcu.	Realizacja na bieżąco zgodnie z uchwałą
47.	X/74/19	zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych działających w zakresie oświaty w Gminie Sulików.	Realizacja zgodnie z uchwałą
48.	X/75/19	w sprawie przyjęcia raportu z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sulików.	Realizacja zgodnie z uchwałą
49.	X/76/19	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy na dotychczas dzierżawioną nieruchomość, na czas określony do trzech lat.	Realizacja zgodnie z uchwałą
50.	X/77/19	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy na dotychczas dzierżawioną nieruchomość, na czas określony do trzech lat.	Realizacja zgodnie z uchwałą
51.	X/78/19	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy na dotychczas dzierżawioną	Realizacja zgodnie z uchwałą

		nieruchomość, na czas określony do trzech lat.	
52.	X/79/19	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy na dotychczas dzierżawioną nieruchomość, na czas określony do trzech lat.	Realizacja zgodnie z uchwałą
53.	X/80/19	w sprawie sprzedaży lokalu mieszkalnego stanowiącego własność Gminy Sulików w drodze przetargu.	Realizacja zgodnie z uchwałą
54.	X/81/19	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Sulików.	Realizacja na bieżąco w poszczególnych latach
55.	X/82/19	w sprawie zmian w budżecie Gminy Sulików na rok 2019.	Realizacja na bieżąco w ciągu roku
56.	X/83/19	zmieniająca uchwałę w sprawie wysokości środków finansowych przeznaczonych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej i określenia rodzajów świadczeń przeznaczonych w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobów ich przyznawania.	Realizacja zgodnie z uchwałą
30 października 2019 r.			
57.	XI/84/19	w sprawie przyjęcia rezygnacji radnego z pełnienia funkcji I Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Sulików.	Realizacja na bieżąco zgodnie z uchwałą
58.	XI/85/19	w sprawie wyboru I Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Sulików.	Realizacja na bieżąco zgodnie z uchwałą
59.	XI/86/19	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumień międzygminnych pomiędzy Gminą Sulików a Gminą Miejską Zawidów w przedmiocie powierzenia Gminie Miejskiej Zawidów realizacji zadania publicznego - zapewnienia uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu.	Realizacja na bieżąco zgodnie z uchwałą
60.	XI/87/19	w sprawie przyjęcia Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sulików za lata 2017/2018.	Realizacja zgodnie z uchwałą
61.	XI/88/19	zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty i stawki opłaty za pojemniki.	Realizacja zgodnie z uchwałą
62.	XI/89/19	zmieniająca uchwałę w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez	Realizacja zgodnie z uchwałą

		właściciela nieruchomości znajdującej się na obszarze Gminy Sulików.	
63.	XI/90/19	w sprawie zmian w budżecie Gminy Sulików na rok 2019.	Realizacja na bieżąco w ciągu roku
64.	XI/91/19	w sprawie przekazania Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu w Jeleniej Górze ponaglenia.	Realizacja na bieżąco zgodnie z uchwałą
28 listopada 2019 r.			
65.	XII/92/19	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na terenie gminy Sulików.	Realizacja zgodnie z uchwałą w 2020 roku
66.	XII/93/19	o zmianie uchwały w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Sulików.	Realizacja na bieżąco zgodnie z uchwałą
67.	XII/94/19	w sprawie programu współpracy Gminy Sulików z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami w 2020 r.	Realizacja zgodnie z uchwałą w 2020 roku
68.	XII/95/19	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022.	Realizacja zgodnie z uchwałą w latach 2020-2022
69.	XII/96/19	w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Sulików.	Realizacja na bieżąco w poszczególnych latach
70.	XII/97/19	w sprawie zmian w budżecie Gminy Sulików na rok 2019.	Realizacja na bieżąco w ciągu roku
71.	XII/98/19	w sprawie rozpatrzenia protestu wyborczego dotyczącego wyboru Sołtysa Sołectwa Mała Wieś Górna.	Realizacja na bieżąco zgodnie z uchwałą
30 grudnia 2019 r.			
72.	XIII/99/19	w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Sulików.	Realizacja na bieżąco w poszczególnych latach
73.	XIII/100/19	Uchwała budżetowa Gminy Sulików na rok 2020.	Realizacja zgodnie z uchwałą w 2020 roku
74.	XIII/101/19	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Rady Gminy Sulików na rok 2020.	Realizacja zgodnie z uchwałą w 2020 roku

75.	XIII/102/19	w sprawie zatwierdzenia planów pracy komisji statycznych Rady Gminy Sulików na rok 2020.	Realizacja zgodnie z uchwałą w 2020 roku
76.	XIII/103/19	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Sulików na rok 2020.	Realizacja zgodnie z uchwałą w 2020 roku
77.	XIII/104/19	w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Sulików na rok szkolny 2019/2020.	Realizacja zgodnie z uchwałą w latach 2019-2020 roku
78.	XIII/105/19	w sprawie ustalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.	Realizacja zgodnie z uchwałą w 2020 roku
79.	XIII/106/19	w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za schronienie osobom i rodzinom tego pozbawionym.	Realizacja zgodnie z uchwałą
80.	XIII/107/19	w sprawie zmiany Uchwały nr IV/35/19 Rady Gminy Sulików z dnia 30 stycznia 2019r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.	Realizacja zgodnie z uchwałą
81.	XIII/108/19	w sprawie zmian w budżecie Gminy Sulików na rok 2019 r.	Realizacja na bieżąco w ciągu roku

V. BUDŻET GMINY

Budżet Gminy Sulików na 2019 rok został przyjęty uchwałą budżetową Nr III/12/18 Rady Gminy Sulików z dnia 28 grudnia 2018 r. Uchwalone zostały:

- **dochody** w wysokości **27.150.000,00 zł**,
- **wydatki** w wysokości **25.765.500,00zł**,
- **nadwyżkę** w wysokości **1.384.500,00 zł**.

Po zmianach dokonanych na przestrzeni 2019 roku budżet Gminy Sulików na dzień 31 grudnia 2019 roku zamknął się następującymi wielkościami:

- **dochody** w wysokości **29.168.559,77 zł**
- **wydatki** w wysokości **28.200.539,77 zł**

– **nadwyżka** w wysokości

968.020,00 zł

Zadania określone budżetem wykonywały następujące jednostki budżetowe:

- 1) Urząd Gminy Sulików,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulikowie,
- 3) Przedszkole Publiczne w Sulikowie,
- 4) Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Biernej,
- 5) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Sulikowie.

W 2019 roku dochody budżetowe zrealizowane zostały w 94,92 %, tj. na plan 29.168.559,77 zł osiągnięto wpływy w wysokości 27.686.682,84 zł. Planowane wydatki wykorzystane zostały w 94,61 %. Wydatkowano 26.679.184,41 zł na plan 28.200.539,77 zł. Realizację budżetu Gminy Sulików w 2019 roku przedstawia poniższa tabela:

Tabela 8. Budżet Gminy Sulików.

L.p.	Wyszczególnienie	Plan na dzień		Wykonanie	Procent wykonania
		01.01.2019 r.	31.12.2019 r.		
I.	DOCHODY	27 150 000,00	29 168 559,77	27 686 682,84	94,92%
	z tego:				
	~ dochody bieżące	25 486 506,00	28 080 123,09	27 072 519,39	96,41 %
	~ dochody majątkowe	1 663 494,00	1 088 436,68	614 163,45	56,43 %
	w tym:				
	- ze sprzedaży majątku	145 300,00	145 370,00	85 483,44	58,80 %
II.	WYDATKI	25 765 500,00	28 200 539,77	26 679 184,41	94,61%
	z tego:				
	~ wydatki bieżące	23 425 624,41	26 004 808,71	24 812 679,08	95,42%
	~ wydatki majątkowe	2 339 875,59	2 195 731,06	1 866 505,33	85,01%
	w tym:				
	- wydatki inwestycyjne	2 339 875,59	2 195 731,06	1 866 505,33	85,01%
III.	DEFICYT/NADWYŻKA	1 384 500,00	968 020,00	1 007 498,43	-
IV.	PRZYCHODY	-	416 480,00	720 883,14	173,09%
	z tego:				
	~ pożyczki	-	-	-	-
	~ obligacje komunalne	-	-	-	-
1	~ wolne środki	-	416 480,00	720 883,14	173,09
V.	ROZCHODY	1 384 500,00	1 384 500,00	1 384 500,00	100,00%
	z tego:				
	~ spłata kredytów	1 384 500,00	1 384 500,00	1 384 500,00	100,00%

Na dzień 31 grudnia 2019 r. budżet zamknął się nadwyżką w wysokości 1.007.498,43 zł przy planowanej nadwyżce w wysokości 1.384.500,00 zł.

W 2019 roku osiągnięto nadwyżkę operacyjną w wysokości 2.259.840,31 zł oraz deficyt na wydatkach majątkowych w wysokości 1.252.341,88 zł.

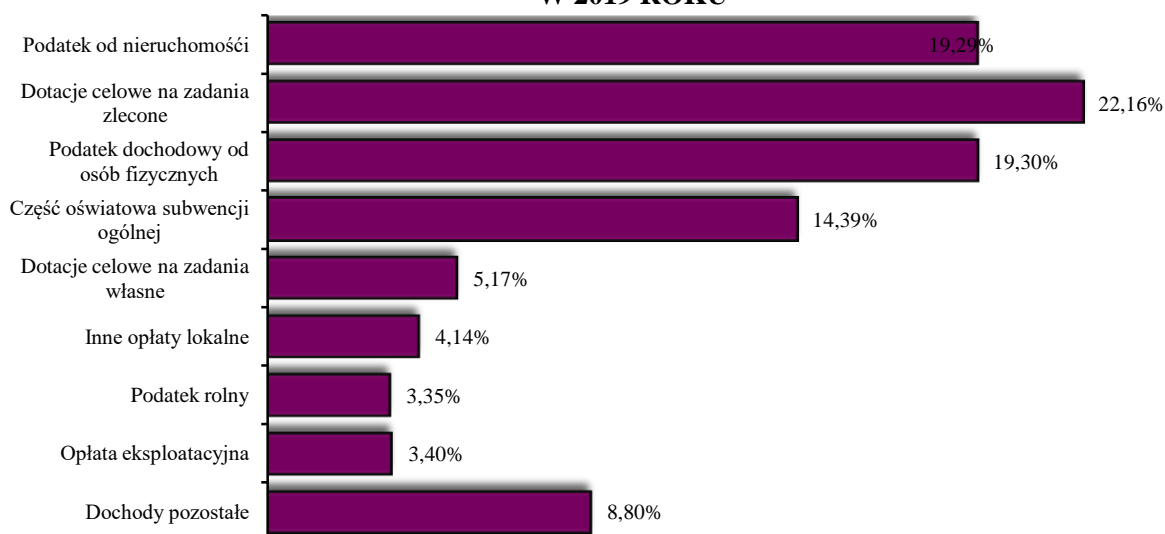
Dochody

Dochody budżetu Gminy w 2019 roku zrealizowano w wysokości **27.686.682,84 zł** na planowaną kwotę 29.168.559,77 zł, co stanowi **94,92 %** wykonania planu.

Dochody bieżące zrealizowano w wysokości 26.601.483,60 zł, co stanowi 97,87% planu wynoszącego 27.179.439,48 zł. Dochody majątkowe zrealizowano w wysokości 1.076.411,98 zł, co stanowi 84,94% planu wynoszącego 1.267.266,13 zł.

Szczegółowe wykonanie dochodów według źródeł w 2018 roku zawiera sprawozdania z wykonania budżetu.

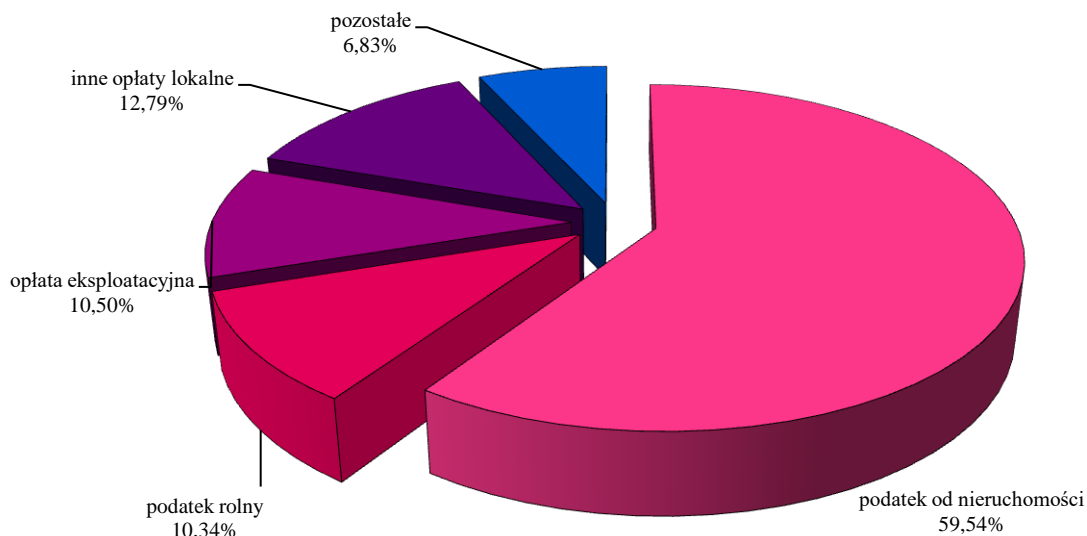
STRUKTURA WYKONANYCH DOCHODÓW WEDŁUG ŹRÓDEŁ W 2019 ROKU

Dochody własne z podatków i opłat zrealizowano w wysokości **8.972.383,49 zł**, co stanowi **90,54%** wykonania rocznego planu.

STRUKTURA DOCHODÓW WŁASNYCH Z PODATKÓW I OPŁAT W 2019 ROKU

Wydatki

Na ogólny plan wydatków budżetowych 28.200.539,77 zł w 2019 roku zrealizowano wydatki w wysokości **26.679.184,41 zł** co stanowi **94,61%** planu rocznego.

W zrealizowanych wydatkach 79,45% stanowiły wydatki bieżące, zaś 20,55% wydatki majątkowe.

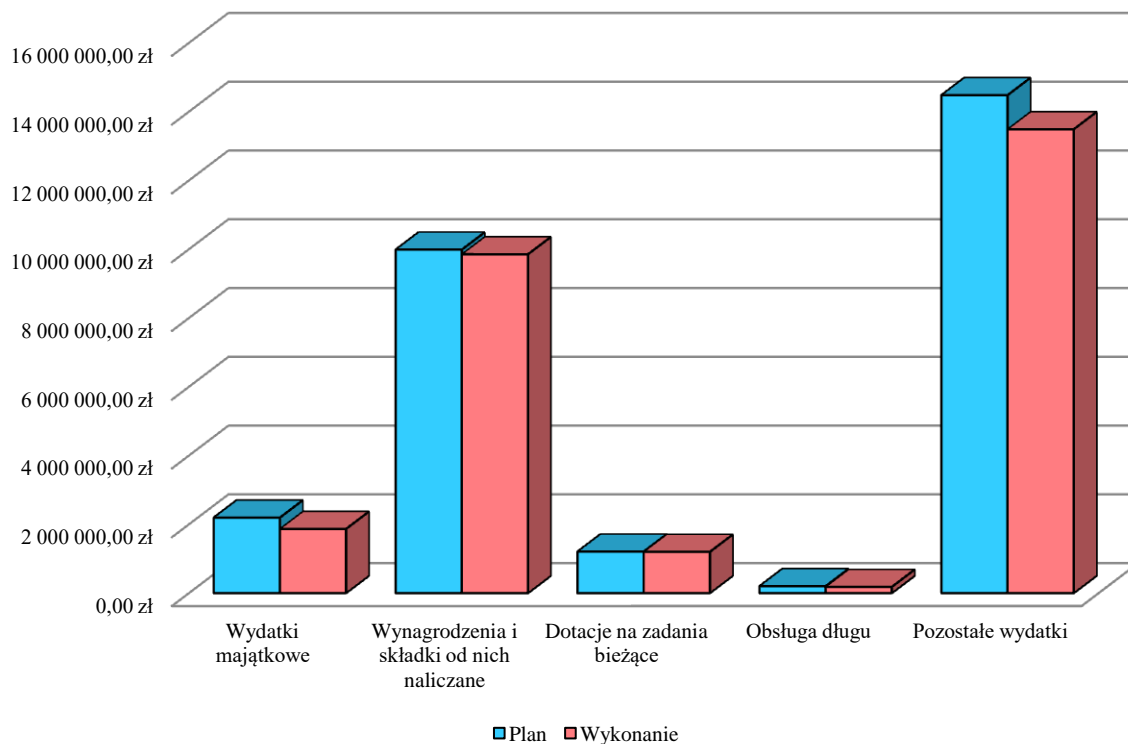
Plan wydatków bieżących został wykonany w 95,41% tj. w wysokości 24.812.679,08 zł, a plan wydatków majątkowych zrealizowano w 85,01% tj. w wysokości 1.866.505,33 zł.

Tabela 9. Wykonanie wydatków budżetowych.

L.p.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	Procent wykonania
I.	Wydatki majątkowe	2 195 731,06	1 866 505,33	85,01%
	w tym:			
1.	inwestycyjne i zakupy inwestycyjne	2 195 731,06	1 866 505,33	85,01%
II.	Wydatki bieżące	26 004 808,71	24 812 679,08	95,41%
	z tego:			
1.	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	9 988 027,79	9 853 718,84	98,66%
2.	Dotacje na zadania bieżące	1 208 846,71	1 200 798,49	99,33%
3.	Wydatki na obsługę długu	202 700,00	181 188,31	89,39%
4.	Wydatki na programy	123 483,00	88 511,10	71,68%
5.	Pozostałe wydatki	14 481 751,21	13 488 462,34	93,14%
	Razem	28 200 539,77	26 679 184,41	94,61%

WYDATKI WEDŁUG KIERUNKÓW WYDATKOWANIA W 2019 ROKU

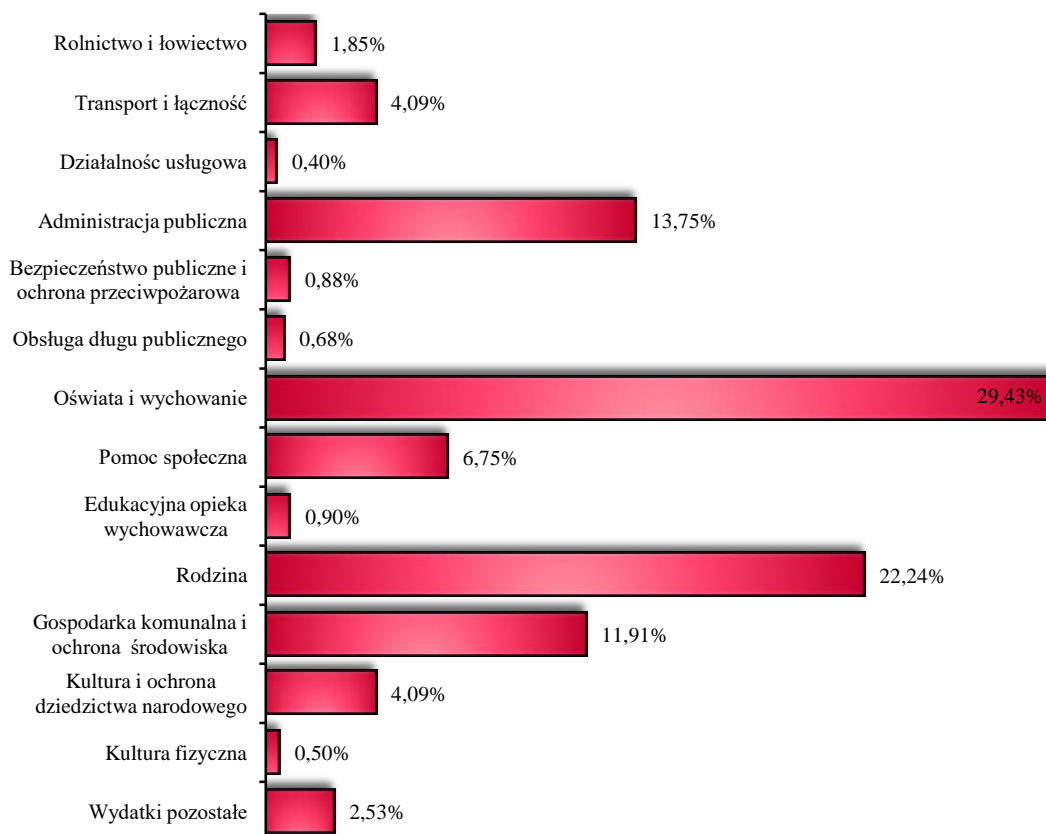
Tabela 10. Wykonanie wydatków według działów

Wyszczególnienie	w złotych		
	Plan	Wykonanie	Procent wykonania
Rolnictwo i łowiectwo	493 159,64	493 059,27	99,98%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	143 866,43	138 000,32	95,92%
Transport i łączność	1 213 013,33	1 090 434,69	89,95%
Turystyka	315 978,00	306 910,33	97,13%
Gospodarka mieszkaniowa	188 913,74	134 982,55	71,45%
Działalność usługowa	122 943,04	107 548,40	87,48%
Administracja publiczna	3 899 802,00	3 667 640,72	94,05%
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	55 315,00	55 127,54	99,66%
Obrona narodowa	200,00	200,00	100,00%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	260 158,75	233 937,76	89,92%
Obsługa długu publicznego	302 700,00	181 188,31	59,86%
Różne rozliczenia	93 029,02	0,00	0,00%

Oświata i wychowanie	8 013 368,49	7 853 238,43	98,00%
Ochrona zdrowia	66 913,20	38 478,65	57,51%
Pomoc społeczna	1 892 492,83	1 801 288,19	95,18%
Edukacyjna opieka wychowawcza	283 920,01	239 817,42	84,46%
Rodzina	6 080 801,00	5 932 755,67	97,57%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 420 123,30	3 179 357,19	92,96%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 158 041,99	1 092 219,97	94,31%
Kultura fizyczna	195 800,00	132 999,00	67,93%
Razem	28 200 539,77	26 679 184,41	94,61%

STRUKTURA WYDATKÓW WEDŁUG DZIAŁÓW W 2019 ROKU

Szczegółowe informacje dotyczące wykonania wydatków zawiera sprawozdanie z wykonania budżetu.

Przychody

Przychody w kwocie 720 883,14 zł pochodzą z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych.

Rozchody

W 2019 roku zostały spłacone raty kredytu i pożyczek w łącznej kwocie 1.384.500,00 zł, z tego:

- 1) raty: IX, X, XI, XII kredytu 4/JST/2013 zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Kobierzycach na finansowanie planowanego deficytu budżetu gminy i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu wykupu obligacji komunalnych oraz zaciągniętych kredytów w wysokości 883.500 ,00 zł,
- 2) raty: V, VI, VII , VIII, kredytu 5/101/O/JST/14 zaciągniętego w Łużyckim Banku Spółdzielczym w Lubaniu na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych kredytów i finansowanie planowanego deficytu w wysokości 399.000,00 zł,
- 3) raty: I pożyczki 368/P/GW/JG/2017 zaciągniętej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na dofinansowanie zadania pn. „Porządkowanie gospodarki wodno –ściekowej w Gminie Sulików poprzez budowę sieci wodociągowej do miejscowości Wilka i Wrociszów Dolny oraz budowę przydomowych oczyszczalni w budynkach gminnych” w wysokości 1.000,00 zł,
- 4) raty: I, II pożyczki 207/P/OA/JG/OA/2018 zaciągniętej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na dofinansowanie zadania „Ograniczenie niskiej emisji na terenie Gminy Sulików” w wysokości 101.000,00 zł.

Zobowiązania

Na dzień 31 grudnia 2019 roku zobowiązania jednostek budżetowych gminy (sprawozdanie Rb-28S) stanowiły kwotę 1.387.637,93 z tego:

- ✓ dział 400 - Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę 10.565,05 zł

✓ dział 600 - Transport i łączność	25.156,29 zł
✓ dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	7.018,15 zł
✓ dział 710 – Działalność usługowa	1.292,97 zł
✓ dział 750 - Administracja publiczna	329.389,69 zł
✓ dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	7.315,99 zł
✓ dział 801 - Oświata i wychowanie	658.428,26 zł
✓ dział 851 - Ochrona zdrowia	1.329,07 zł
✓ dział 852 - Pomoc społeczna	59.508,92 zł
✓ dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	13.607,93 zł
✓ dział 855 - Rodzina	28.523,32 zł
✓ dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	245.291,95 zł
✓ dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	210,34 zł

Wykazane zobowiązania wynikają z terminów płatności. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

Występujące na dzień 31 grudnia 2019 roku zobowiązania według tytułów dłużnych (sprawozdanie Rb-Z) w wysokości 6.321.516,27 zł obejmują:

- 1) kredyt 4/JST/2013 zaciągnięty w Banku Spółdzielczym w Kobierzycach na finansowanie planowanego deficytu budżetu gminy i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu wykupu obligacji komunalnych oraz zaciągniętych kredytów w kwocie 589.107,00 zł z terminem spłaty do 31 grudnia 2020 roku,
- 2) kredyt 5/101/0/JST/14 zaciągnięty w Łużyckim Banku Spółdzielczym w Lubaniu na finansowanie planowanego deficytu budżetu gminy i spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu wykupu obligacji komunalnych oraz zaciągniętych kredytów w kwocie 1.201.000,00 zł z terminem spłaty do 30 grudnia 2022 roku,
- 3) pożyczkę nr 368/P/GW/JG/2017 zaciągniętą w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pod nazwą „Porządkowanie gospodarki wodno – ściekowej w Gminie Sulików poprzez budowę sieci wodociągowej do miejscowości Wilka i Wrociszów Dolny oraz budowę przydomowych oczyszczalni w Budynkach gminnych” w kwocie 1.304.100,00 zł z terminem zapadalności do 14 grudnia 2029 roku,

- 4) pożyczkę 207/P/OA/JG/OA/2018 zaciągniętą w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na dofinansowanie zadania „Ograniczenie niskiej emisji na terenie Gminy Sulików” w wysokości 227.309,27 zł,
- 5) umowa z PKO BP z dnia 20.07.2018 r. na organizację i prowadzenie obsługi emisji obligacji na kwotę 3.000.000,00 zł

Udziały w spółkach prawa handlowego

Gmina Sulików posiada udziały w 2 spółkach prawa handlowego:

- 1) Międzygminnej Spółce Wodno - Kanalizacyjnej „SUPLAZ” Spółka z o. o. w Sulikowie,
- 2) Dolnośląskiej Inicjatywy Samorządowej Spółka z o. o. we Wrocławiu.

Łączna wartość udziałów na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosła 4.781.800,00 zł, w tym:

- udziały pieniężne 2.915.800,00 zł
- udziały niepieniężne 1.866.000,00 zł

O wielkości udziałów na dzień 31 grudnia 2019 roku informuje poniższa tabela.

Tabela 11. Udziały w spółkach prawa handlowego.

Nazwa spółki	Rok wniesienia udziałów	Ilość udziałów	Wartość udziałów		
			pieniężne	niepieniężne	Razem
Międzygminna Spółka Wodno - Kanalizacyjna "SUPLAZ" Spółka z o.o. w Sulikowie	2005-2016	4 764	2 898 000,00	1 866 000,00	4 764 000,00
Dolnośląska Inicjatywa Samorządowa Spółka z o. o. we Wrocławiu	2013	178	17 800,00	0,00	17 800,00
Razem			2915 800,00	1 866 000,00	4 781 800,00

VI. DROGI GMINNE I WEWNĘTRZNE

Na terenie Gminy znajduje się **13,56 km** dróg gminnych i **27,548 km** dróg wewnętrznych (w tym 16,428 km nawierzchni asfaltowej).

Poniżej przedstawione zostały wykazy tych dróg.

Drogi gminne

Tabela 12. Wykaz dróg gminnych.

Lp.	Numer drogi	Nazwa drogi	Numery działek ewidenc.	Długość odcinka	Długość drogi	Uwagi
1.	109781D	Sulików, ul. Nowe Miasto	493	0+544	0+544	- droga asfaltowa
2.	109782D	Sulików, ul. Krótka	481	0+058	0+058	- droga asfaltowa, wyremontowana
3.	109783D	Sulików, ul. Górska	467	0+280	0+280	- droga asfaltowa, wyremontowana
4.	109784D	Sulików, ul. Nowa	512	0+137	0+137	- droga asfaltowa, wyremontowana
5.	109785D	Sulików, ul. Dworcowa	522/2	0+346	0+346	- droga asfaltowa, wyremontowana
6.	109786D	Sulików, ul. Kościelna	606	0+186	0+298	- droga asfaltowa, wyremontowana
7.	109786D	Sulików, ul. Kościelna	613	0+112		- płyta betonowa, - droga z kostki brukowej
8.	109787D	Sulików, ul. Garbarska	606, 599	0+266	0+266	- droga asfaltowa
9.	109788D	Sulików, ul. Św. Teresy	743	0+405	0+405	- droga asfaltowa, wyremontowana
10.	109789D	Sulików, ul. Wiejska	207, 753	0+917	0+917	- droga asfaltowa
11.	109790D	Sulików, ul. Szkolna	584	0+232	0+232	- droga asfaltowa
12.	109791D	Sulików, Aleja Róż	563	0+098	0+098	- droga asfaltowa, wyremontowana
13.	109792D	Sulików, ul. Młyńska	420	0+179	0+179	- droga asfaltowa, wyremontowana
14.	109793D	Sulików, ul. 8-go Maja	410	0+360	0+360	- droga asfaltowa, wyremontowana
15.	109794D	Sulików, Plac Wolności	615	0+207	0+207	- droga asfaltowa
16.	109795D	Sulików, ul. Sportowa	11/21, 8, 20	0+644	0+644	- droga asfaltowa - do remontu (dokumentacja projektowa)
17.	109796D	Stary Zawidów (przez wieś)	27, 170, 158	1+265	1+372	- droga asfaltowa
18.			172	0+107		- droga asfaltowa, wyremontowana
19.	109797D	Radzimów - Bierna Nowoszyce, tzw. serwatkowa	198, 654/3, 735, 733, 667/3, 667/2, 667/1, 813, 684, 682, 426, 431, 416	2+348	2+348	- droga asfaltowa, wyremontowana
20.	109798D	Sulików - Wrociszów Górny	314, 348, 7/1, 76, 46	3+373	3+373	- droga szutrowa

21.	109799D	Sulików - Wrociszów Dolny	306/1, 306/2, 306/3, 328	2+767	2+808	- droga asfaltowa/płyta betonowa/ droga szutrowa
22.			294/5	0+041		- droga szutrowa
23.	109800D	Mała Wieś Dolna - Kunów	256	0+527	0+527	- droga szutrowa - dokumentacja projektowa
24.	109801D	Wrociszów Dolny - Wilka	307, 121, 88	1+432	1+432	- droga asfaltowa, wyremontowana
25.	109802D	Mała Wieś Górna - Radzimów	99/1	0+268	0+268	- droga asfaltowa, wyremontowana
26.	109803D	Mikułowa	16	0+091	0+091	- droga szutrowa
27.	109804D	Sulików, ul. Wiejska	225	0+275	0+275	- droga szutrowa

Drogi wewnętrzne

Tabela 13. Wykaz dróg wewnętrznych.

Lp.	Nazwa drogi	Numery działek ewidencyjnych	Długość odcinka	Długość drogi	Uwagi
1.	Bierna	499, 467/14, 469/1	0+226	0+226	- droga asfaltowa, wyremontowana
2.	Bierna	594, 619/2, 643	2+649	2+649	- droga szutrowa
3.	Nowoszyce	295/1	0+354	0+584	- droga asfaltowa, wyremontowana
4.	Nowoszyce	357	0+230		- droga asfaltowa, wyremontowana
5.	Ksawerów	123, 155, 164/4, 161, 166, 187	1+876	1+876	- droga asfaltowa, wyremontowana - droga szutrowa
6.	Mała Wieś Górna	83	0+912	0+912	- droga asfaltowa, wyremontowana
7.	Miedziana	193	0+215	0+215	- droga szutrowa
8.	Jabloniec	104	1+980	1+980	droga asfaltowa, wyremontowana - droga szutrowa
9.	Mikułowa	342/14, 339/7, 339/8	1+235	1+235	- droga asfaltowa - droga szutrowa
10.	Mikułowa	139, 141	0+768	1+161	- droga asfaltowa
11.	Mikułowa	119, 116	0+393		- droga asfaltowa - krótki odcinek drogi szutrowej
12.	Radzimów Dolny	651	0+120	0+120	- droga asfaltowa,

					wyremontowana
13.	Radzimów Dolny	431, 468	0+358	0+358	- droga szutrowa
14.	Radzimów Dolny	471, 501	0+303	0+303	- droga asfaltowa, wyremontowana
15.	Radzimów Dolny	394	0+218	0+218	- droga szutrowa
16.	Radzimów Dolny	457, 536	0+496	0+496	- droga asfaltowa, wyremontowana
17.	Radzimów Dolny	479, 475	0+490	0+490	- droga asfaltowa, wyremontowana
18.	Radzimów Dolny	65	1+370	1+370	- droga szutrowa - droga asfaltowa, wyremontowana
19.	Radzimów Górny	704	0+411	0+411	- droga szutrowa
20.	Radzimów Górny	311, 306/13	0+298	0+298	- do ostatniego bloku droga asfaltowa, wyremontowana w 2018 r., - droga szutrowa
21.	Stary Zawidów	238, 237	0+203	0+203	- droga szutrowa
22.	Stary Zawidów	215, 225	0+288	0+288	- droga asfaltowa, wyremontowana
23.	Stary Zawidów ul. Starozawidowska	8	0+160	0+160	- droga asfaltowa, wyremontowana w 2018 r.
24.	Stary Zawidów	5	0+670	0+670	- droga asfaltowa, wyremontowana
25.	Studniska Dolne	336	0+399	0+399	- droga szutrowa
26.	Studniska Dolne	474, 460, 470, 490, 500	1+171	1+171	- droga szutrowa - droga asfaltowa, wyremontowana
27.	Studniska Dolne	482, 490, 524	0+427	0+427	- droga asfaltowa, wyremontowana
28.	Studniska Dolne	330, 314	0+255	0+255	- droga asfaltowa, wyremontowana
29.	Studniska Dolne	104, 147, 290	1+350	1+350	- droga asfaltowa, wyremontowana
30.	Studniska Górne	423, 447	1+649	1+757	- droga asfaltowa, wyremontowana
31.		428, 439	0+108		- droga asfaltowa
32.	Sulików, ul. Ks. Soleckiego	672/4, 667/12	0+161	0+161	- droga z kostki brukowej - droga szutrowa
33.	Sulików	304	0+419	0+419	- droga asfaltowa
34.	Sulików (łącznie ul. Zgorzeleckiej z ul. Wojska Polskiego)	625	0+072	0+072	- droga asfaltowa, wyremontowana

35.	Sulików (łąącznik ul. Zgorzeleckiej z ul. Wojska Polskiego)	643	0+069	0+069	- droga asfaltowa, wyremontowana
36.	Sulików (droga do kopalni)	39/4, 39/3, 46/4	0+578	0+578	- droga asfaltowa, wyremontowana
37.	Sulików, ul. Kwiatowa	793	0+144	0+247	- droga asfaltowa, wyremontowana w 2018 r.
38.	Sulików, ul. Szafirowa	804	0+103		- droga asfaltowa, wyremontowana w 2018 r.
39.	Sulików	593, 592, 296	0+313	0+313	- ciąg jezdno pieszy, kostka brukowa - droga asfaltowa
40.	Sulików (łąącznik ul. Dworcowej z ul. Nowe Miasto)	511/1, 511/2	0+140	0+140	- droga asfaltowa, wyremontowana
41.	Sulików, ul. Jasna	147	0+218	0+218	- droga asfaltowa, wyremontowana
42.	Wrociszów Dolny	319/3, 321, 227, 235/2	1+570	1+570	- droga szutrowa
43.	Radzimów dz. 20	20	0+377	0+377	- droga asfaltowa
44.	Sulików, ul. Kościelna	707	0+129	0+129	- droga szutrowa
45.	Sulików, ul. Górna	312, 311, 329/2	0+330	0+330	- droga asfaltowa, wyremontowana
46.	Sulików, ul. Górna	321	0+146	0+146	- kostka brukowa
47.	Sulików, ul. Dębowa	311	0+491	0+491	- droga asfaltowa, wyremontowana - droga szutrowa
48.	Sulików (łąącznik ul. 8-go Maja z ul. Młyńską)	444, 442	0+205	0+205	- droga asfaltowa
49.	Sulików, ul. Wiejska	707, 735	0+052	0+383	- droga szutrowa
50.		264	0+044		- droga szutrowa
51.		196	0+226		- droga szutrowa
52.		277	0+061		- droga szutrowa
53.	Sulików (łąącznik ul. Dworcowej z ul. Nowe Miasto)	498	0+118	0+118	- droga asfaltowa, wyremontowana - kostka brukowa
54.	Wilka	100	0+500	0+500	- ciąg pieszo rowerowy - droga asfaltowa (2019 r.)

Zimowe utrzymanie dróg na terenie Gminy Sulików

Na terenie Gminy Sulików mamy do czynienia z czterema kategoriami dróg: wojewódzkimi, powiatowymi, gminnymi i wewnętrznymi. Za zimowe utrzymanie tych dróg, odpowiedzialne są zatem różne podmioty. Za utrzymanie drogi wojewódzkiej nr DW 357, na odcinku przebiegającym przez naszą gminę odpowiedzialna jest Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu, utrzymanie dróg powiatowych leży w gestii Starostwa Powiatowego w Zgorzelcu a dróg gminnych i wewnętrznych Urzędu Gminy Sulików.

W wyniku przeprowadzonego rozeznania cenowego Gmina Sulików wyłoniła wykonawców, którzy w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2019 r. oraz od 15 listopada do 31 grudnia 2019 r. zajmowali się zimowym utrzymaniem dróg gminnych i wewnętrznych na terenie Gminy.

Zimowe utrzymanie dróg gminnych i wewnętrznych na terenie Gminy zostało podzielone na pięć części. I tak w poszczególnych miejscowościach za świadczenie usług w tym zakresie odpowiedzialne były firmy: I - Studniska Dolne, Studniska Górne - Rolin-Trans Stanisław Kasza, II - Mała Wieś Dolna, Mikułowa, Sulików - Firma Usługowa PREMIUM Adrian Kłagisz, III - Mała Wieś Górna, Radzimów, Bierna, Miedziana - Firma Usługowa PREMIUM Adrian Kłagisz, IV - Skrzydlice, Wilka, Wrociszów Dolny, Wrociszów Górny - FARMA C.Z. Sp. Z o.o. Petr Stribny, V - Stary Zawidów, Wielichów - FARMA C.Z. Sp. z o.o. Petr Stribny.

Sytuacja na drogach gminnych i wewnętrznych monitorowana była przez pracowników Urzędu w ścisłej współpracy z sołtysami. Zgodnie z zawartymi umowami, wykonawcy zobowiązani byli m.in. do odśnieżania nawierzchni ulic i dróg na całej szerokości jezdni, zwalczania gołoledzi i śliskości zwłaszcza na skrzyżowaniach, zakrętach, wzniesieniach i przystankach autobusowych, mają obowiązek stałego monitorowania stanu dróg objętych zimowym utrzymaniem oraz zabezpieczenia odpowiedniej ilości materiałów niezbędnych do zwalczania śliskości zimowej.

VII. INWESTYCJE

W analizowanym okresie wydatkowano środki na zadania inwestycyjne w wysokości **1 866 505,33 zł**.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków majątkowych zawiera poniższa tabela.

Tabela 14. Realizacja zadań inwestycyjnych.

Dz.	Rozdz.	Treść	Wykonanie
600		Transport i łączność	768 940,13
	60017	Drogi wewnętrzne	761 940,13
		Przebudowa dróg wewnętrznych w Studniskach Dolnych - działki nr: 360, 376, 383 i 401 obręb Studniska Dolne	440 165,09
		Wykonanie dokumentacji technicznej na potrzeby remontów dróg na terenie sołectwa Radzimów Dolny.	9 000,00
		Przebudowa dróg wewnętrznych na działkach nr 704, 777 i 815 w Radzimowie Górnym	312 775,04
	60095	Pozostała działalność	7 000,00
		Modernizacja wiaty przystankowej w Studniskach Dolnych	7 000,00
630		Turystyka	273 526,46
	63003	Zadania w zakresie upowszechniania turystyki	273 526,46
		Wiłka - Smeda zagospodarowanie turystyczne pogranicza polsko – czeskiego – etap I	273 526,46
710		Działalność usługowa	15 673,62
	71035	Cmentarze	15 673,62
		Budowa kaplicy cmentarnej na cmentarzu komunalnym w Radzimowie Górnym	15 673,62
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	5 000,00
	75412	Ochotnicze straże pożarne	5 000,00
		Modernizacja budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Miedzianej	5 000,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	347 136,25
	90095	Pozostała działalność	347 136,25
		Budowa altany na placu zabaw w Małej Wsi Dolnej	15 000,01
		Budowa Otwartej Strefy Aktywności w Sulikowie	177 995,00

		Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej w Starym Zawidowie	106 106,70
		Doposażenie miejsca integracji mieszkańców Sołectwa Mała Wieś Górna	5 089,74
		Kontynuacja zagospodarowania terenu centrum Sołectwa Wrociszów Dolny	13 500,00
		Doposażenie placu zabaw we Wrociszowie Górnym	12 000,00
		Rozbudowa Iluminacji Świątecznych na Rynku w Sulikowie	10 004,80
		Rozbudowa placu zabaw w Skrzydlicach	7 440,00
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	456 228,87
	92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	456 228,87
		Modernizacja Gminnego Ośrodka Kultury w Sulikowie	6 000,00
		Modernizacja świetlicy wiejskiej w Mikułowej	54 391,31
		Modernizacja zabytkowej przystani spotkań w Studniskach Górnych	395 837,56
		RAZEM:	1 866 505,33

Poniżej przedstawione zostały krótkie opisy najważniejszych zrealizowanych zadań inwestycyjnych.

Przebudowa drogi w Studniskach Dolnych

Zakres robót obejmował wykonanie m.in. nawierzchni asfaltowej o długości blisko 1 km, poboczy kamiennych oraz przebudowę przepustów. Wartość wykonywanych robót wyniosła ponad 414 tys. zł z czego ponad 233 tys. zł stanowiła dotacja celowa z Województwa Dolnośląskiego na zadanie rekultywacyjne pn. „Studniska Dolne

droga dojazdowa do gruntów rolnych". W dniu 21 października 2019 roku miał miejsce odbiór techniczny inwestycji.

Przebudowa drogi w Radzimowie Górnym

Gmina przeznaczyła na wykonanie 600 m nowej nawierzchni drogi gminnej blisko 298 tys. zł. z czego ponad 126 tys. stanowiła dotacja celowa pozyskana z budżetu Województwa Dolnośląskiego.

Przebudowa drogi szutrowej na asfaltową w tej części Radzimowa Górnego znacznie poprawiła bezpieczeństwo oraz komfort dojazdu do gruntów rolnych i zabudowy mieszkalnej.

Remont świetlicy wiejskiej w Studniskach Górnym

Inwestycja, na którą Gmina Sulików otrzymała dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w wysokości 190 tys. zł. powstała kosztem

ponad 339 tys. zł. W ramach zadania przebudowane zostało wnętrze budynku świetlicy, w tym gruntowny remont wszystkich pomieszczeń oraz remont wewnętrznych instalacji: wodociągowej, elektrycznej i sanitarnej. Wykonane zostały także roboty ogólnobudowlane: ziemne, izolacje termiczne ścian fundamentowych, termomodernizacja ścian zewnętrznych.

Budowa Otwartej Strefy Aktywności w Sulikowie

Gmina Sulików pozyskała z Ministerstwa Sportu i Rekreacji środki zewnętrzne w kwocie 50 tys. zł na budowę otwartej strefy aktywności na terenie istniejącego placu zabaw w Sulikowie. W ramach inwestycji nastąpiło zagospodarowanie terenu placu zabaw, poprzez budowę siłowni plenerowej, strefy relaksu, placu zabaw o charakterze sprawnościowym wraz z ogrodzeniem.

Wśród urządzeń siłowych pojawił się stepper pojedynczy, rower, podciąg nóg, masażer, drabinka pojedyncza, Tai Chi koła. Strefa relaksu została wyposażona w 4 ławki, stół do gry w szachy i chińczyka. Na placu zabaw o charakterze sprawnościowym zamontowany został zestaw statek zabawowy z urządzeniami sprawnościowymi, przeplotnia liniowa, drabinka pionowa, drabinka pozioma. Wartość inwestycji to kwota 177.995,00 zł.

**Budowa kompleksowego miejsca spotkań dla mieszkańców
Starego Zawidowa**

W bezpośrednim sąsiedztwie remizy OSP powstał plac zabaw dla najmłodszych mieszkańców wsi. Realizacja inwestycji była możliwa dzięki środkom pozyskanym przez Gminę Sulików w kwocie 30 tys. zł. z budżetu Województwa Dolnośląskiego. Zadanie pn. „Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej w Starym Zawidowie” to koszt 106.106,70 zł w tym 65 tys. zł. stanowiły środki pochodzące z budżetu gminy. Zakres prac obejmował m.in. niwelację i wyrównanie terenu, montaż urządzeń do zabaw wraz z elementami towarzyszącymi, montaż urządzeń siłowych, wykonanie traktu pieszego z kostki betonowej, ogrodzenie terenu.

**Budowa odcinka rowerowego wokół Witki w ramach projektu
Witka-Smeda**

Na terenie Gminy Sulików powstał odcinek szlaku rowerowego wokół Witki. Szlak łączy cztery gminy i tworzy pętlę wokół zbiornika w Niedowie. Infrastruktura turystyczna powstała w ramach współpracy Gminy Sulików z sąsiednimi gminami – Gminą Miejską Zawidów, Gminą Zgorzelec oraz czeską Gminą Cernousy.

Zakres prac obejmował m.in. przebudowę drogi gruntowej na drogę o nawierzchni mineralno-bitumicznej, remont przepustu zlokalizowanego w jej ciągu, montaż barier energochłonnych oraz wykonanie pobocza z tłucznia bazaltowego. W specjalnie wyznaczonych miejscach na całej długości szlaku miłośnicy jednośladow mogą nie tylko odpocząć lub schronić się przed słońcem, wiatrem i deszczem.

Przebudowa przepustu w Sulikowie

Dzięki środkom pozyskanym przez Gminę Sulików (84 tys. zł) w ramach programu usuwania skutków klęsk żywiołowych realizowanych przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu, dokonano gruntownego remontu przepustu w ciągu drogi gminnej nr 109799D w Sulikowie (relacji Sulików-Wrociszów Dolny) za kwotę ponad 108 tys. zł. W ramach zadania wykonano nową konstrukcję przepustu, utwardzono dno i skarpy w okolicy obiektu, rozłożono nawierzchnię asfaltową oraz zamontowane zostały bariery ochronne. Ponadto oczyszczono i odmulono przyległe do przepustu dopływy. Przeprowadzono szereg robót ziemnych i budowlanych, które przywróciły przepust do jego właściwego stanu. Przebudowa wpłynęła na poprawę bezpieczeństwa użytkowników drogi, dodatkowo zminimalizowała zagrożenia podtopieniami a tym samym powstania szkód w uprawach rolnych.

Budowa światłowodu na potrzeby Gminy

Gmina Sulików zawarła umowę z Dolnośląską Siecią Szerokopasmową DSS na świadczenie usług telekomunikacyjnych, co przełożyło się na wybudowanie szerokopasmowej sieci internetowej tzw. „światłowodu” na potrzeby Urzędu Gminy Sulików i Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Sulikowie. Doprowadzenie światłowodu do jednostek organizacyjnych Gminy zapewniło szybki przesył danych.

Realizacja tej inwestycji była możliwa, gdyż wcześniej, w 2015 roku, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego z wykorzystaniem środków pomocowych Unii Europejskiej wybudował sieć światłowodową, przechodzącą przez tereny wszystkich powiatów oraz 139 gmin województwa.

Rozbudowa oświetlenia drogowego

W 2019 roku realizowana była dalsza rozbudowa oświetlenia drogowego w miejscowościach: **Studniska Górne, Bierna, Studniska Dolne, Radzimów Dolny**. Zadania wykonane zostały w ramach umowy zawartej z Tauron Dystrybucja Serwis S.A.

Tabela 15. Rozbudowa oświetlenia drogowego.

Miejscowość	Lokalizacja	Ilość opraw
Studniska Górne	Przy posesjach 11, 45, 47, 48	6 punktów w tym - 5 słupów typu ulicznego z oprawami sodowymi zasilane z istniejącego obwodu oświetleniowego oraz 1 oprawa – zagęszczenie na istniejącym słupie.
Bierna	Przy posesji nr 78	3 słupy typu ulicznego z oprawami sodowymi zasilane z istniejącego obwodu oświetleniowego, linia napowietrzna.
Studniska Dolne	Okolice działki nr 469 – dz. drogowa nr 470	4 punkty – 3 słupy typu ulicznego z oprawami sodowymi oraz 1 oprawa – zagęszczenie na istniejącym słupie. Linia napowietrzna zasilana z istniejącego obwodu oświetleniowego do 150 mb.
Radzimów Dolny	Przy posesji nr 92 – droga 457	5 słupów typu ulicznego z oprawami – linia napowietrzna zasilana z istniejącego obwodu oświetleniowego.
Bierna	Przy posesji nr 47	1 słup typu ulicznego z oprawami linia ziemna – zasilanie z istniejącego obwodu oświetleniowego – 110 mb.
Studniska Górne	Droga 401	2 punkty – 2 oprawy na istniejącym słupie ID:44608 (strona prawa, lewa)
RAZEM		21 zł.

VIII. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

Informacje na temat pozyskiwanych środków zewnętrznych dotyczących zarówno składanych wniosków, jak i przedsięwzięć będących w trakcie realizacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16 . Pozyskiwanie środków zewnętrznych.

Lp.	Tytuł projektu	Wartość projektu w zł	Wkład własny w zł	Otrzymana kwota dofinansowania w zł	Jednostka	Uwagi
1	Koalicja na rzecz poprawy jakości powietrza Gmin Zachodniego Obszaru Interwencji (ZOI)	1 012 500,00	Wkład własny mieszkańców (15%) 151 875,00 zł. Koszt poniesiony przez Gminę - zarządzanie projektem 32 000,00 zł	Wysokość grantu dla mieszkańców (85%) 860 625,00 zł	Dolnośląska Instytucja Pośrednicząca w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020	Projekt dotyczy wymiany nieekologicznych źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych. W projekcie bierze udział 8 gmin z obszaru ZOI. Liderem Projektu jest Oddział Terenowy Stowarzyszenia Wolna Przedsiębiorczość w Świdnicy. Realizacja projektu: 2019 - 2021r.
2	Budowa Otwartej Strefy Aktywności w Sulikowie	158 930,00	108 930,00	50 000,00	Ministerstwo Sportu i Turystyki, Program Sportowa Polska - program rozwoju małej infrastruktury sportowo - rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym OSA 2019	Zrealizowano w 2019r. W ramach zadania zagospodarowano teren poprzez montaż siłowni plenerowej – 6 urządzeń, strefę relaksu, plac zabaw o charakterze sprawnościowym wraz z ogrodzeniem. Zagospodarowanie m objęto również elementy: chodnik, gry edukacyjne montowane na kostce betonowej, kosze na śmieci, stojak na rowery, tablica informacyjna.
3	Budowa placu zabaw i siłowni zewnętrznej w Starym Zawidowie	100 116,70	70 116,70	30 000,00	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego w ramach konkursu "Odnowa Dolnośląskiej Wsi"	Zrealizowano w 2019r. W ramach zadania wybudowano plac zabaw i urządzenia siłowni zewnętrznej w Starym Zawidowie. Zagospodarowanie m objęto również elementy: ławki,

						chodnik, kosze na śmieci, stojak na rowery, nasadzenie i ogrodzenie terenu.
4	E-aktywni mieszkańcy Gminy Sulików	84 000,00	0,00	84 000,00	Program Operacyjny Polska Cyfrowa Działanie "Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych"	W ramach projektu zaplanowano przeszkolenie 150 osób w pięciu obszarach tematycznych. Dla przeprowadzenia szkoleń zakupiono 10 szt. tabletów. Realizacja do 30.06.2020 r.
5	Posiłek w szkole i w domu - Szkoła Podstawowa w Sulikowie	40 000,01	8 000,01	32 000,00	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu w ramach rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu"	Zrealizowano w 2019 r. Zakres zadania dotyczy wyposażenia kuchni Szkoły Podstawowej w Sulikowie w urządzenia pozwalające na przygotowanie większej ilości posiłków i dożywiania większej ilości dzieci.
6	Konserwacja gruntowna rowów melioracyjnych będących własnością Gminy Sulików w m-ci Stary Zawidów i Bierna	46 451,23	27 870,74	18 580,49	Budżet Województwa Dolnośląskiego	Zrealizowano w 2019 r. Konserwacja gruntowna rowów melioracyjnych w Starym Zawidowie R-H 420 mb dz. nr 287 oraz w Bierniej R-P 608 mb dz. nr 541.
7	Powszechna nauka pływania "Umiem pływać" - 2019 r.	20 000,00	0,00	20 000,00	Dolnośląska Federacja Sportu we Wrocławiu	Realizacja I etapu w okresie od marca do czerwca 2019r. (2 grupy z SP Bierna, 1 grupa z SP Sulików – łącznie 45 uczniów). II etap od września do listopada 2019r. (2 grupy SP Bierna – 30 uczniów)
8	Aktywna Tablica	17 500,00	3 500,00	14 000,00	Ministerstwo Edukacji Narodowej, w ramach rządowego programu "Aktywna Tablica"	Zrealizowano w 2019 r. Zakup wyposażenia dla Szkoły Podstawowej w Sulikowie. Zakup 3 monitorów interaktywnych.

9	Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych – droga o pełnej konstrukcji podatnej i półsztywnej z podbudową i z warstwą jezdnią o nawierzchni asfaltowej w miejscowości Wilka.	525 000,00	317 100,00	207 900,00	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego w ramach zadania rekultywacyjnego na 2020 r.	Zadanie dotyczy przebudowy drogi o długości ok. 1km na dz. nr 163, 166, 186 obręb Wilka. Weryfikacja wniosku, ogłoszenie wyników w 2020r.
10	Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych – droga o pełnej konstrukcji podatnej i półsztywnej z podbudową i z warstwą jezdnią o nawierzchni asfaltowej w Studniskach Górnych.	350 000,00	213 500,00	136 500,00	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego w ramach zadania rekultywacyjnego na 2020r.	Zadanie dotyczy przebudowy drogi o długości 0,65km na dz. nr 16, 27, 36, 41, 82 obręb Studniska Górne. Weryfikacja wniosku, ogłoszenie wyników w 2020r.
11	Wniosek o dofinansowanie przedsięwzięcia w formie dotacji w ramach programu priorytetowego „Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej”.	28 415,00	14 208,00	14 207,00	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Wniosek w trakcie weryfikacji. Wkład własny (kwota 14 208,00 zł) finansowany przez Rolników.
12	Posiłek w szkole i w domu - Szkoła	32 000,00	7 000,00	-	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we	Zakres zadania dotyczy doposażenia lub

	Podstawowa w Biernej				Wrocławiu w ramach rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu"	poprawy standardu pomieszczenia przeznaczonego do spożywania posiłków (jadalni), w szkole w której funkcjonuje wyłącznie jadalnia (w Szkole Podstawowej w Biernej). Zadanie nie zostało rekomendowane do dofinansowania.
13	Modernizacja boiska sportowego wraz z zapleczem szatniowo - sanitarnym w Radzimowie Górnym	421 645,00	224 645,00	-	Ministerstwo Sportu i Turystyki, Program Sportowa Polska - program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej	Projekt obejmuje zagospodarowanie następujących elementów terenu: remont budynku zaplecza szatniowo-sanitarnego, płyty boiska treningowego i boiska sportowego; montaż: piłkochwyłów, bramek do piłki nożnej, wiat stadionowych dla zawodników rezerwowych, bariery oddzielającą płytę boiska od kibiców, bramy wjazdowej; budowa chodnika z kostki betonowej. Zadanie nie zostało rekomendowane do dofinansowania z powodu braku środków finansowych.
14	Bezpieczne przejście dla pieszych przy Szkole Podstawowej w Biernej	74 350,00	24 350,00	-	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu w ramach rządowego Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława	Projekt dotyczy wykonania sygnalizacji świetlnej wzbudzonej z radarowym pomiarem prędkości przy przejściu dla pieszych zlokalizowanym przy Szkole Podstawowej w Biernej. Zadanie nie zostało rekomendowane do dofinansowania

					Stasiaka na lata 2018 -2020.	z powodu braku środków finansowych
15	Wzmocnij swoje otoczenie - Ogrzewanie świetlicy wiejskiej w Mikułowej	38 000,00	18 000,00	-	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. Konkurs "Wzmocnij swoje otoczenie"	Projekt dotyczy zakupu i montażu klimatyzatorów naściennych wraz z jednostkami zewnętrznymi w świetlicy wiejskiej w Mikułowej. Zadanie nie zostało rekomendowane do dofinansowania.
16	Budowa chodnika w pasie drogi wojewódzkiej nr 357 – ul. Lubańska w Sulikowie	85 000,00	42 500,00	-	Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu, „Programem infrastruktury drogowej”	Zadanie nie zostało rekomendowane do dofinansowania z powodu braku środków finansowych
17	Budowa chodnika w pasie drogi wojewódzkiej nr 357 od km 4+253 do 4+480 w miejscowości Sulików	200 000,00	100 000,00	-	Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu, „Programem infrastruktury drogowej”	Zadanie nie zostało rekomendowane do dofinansowania z powodu braku środków finansowych
18	Przebudowa drogi gminnej nr 109800D w Małej Wsi Dolnej	204 636,00	102 318,00	-	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu w ramach Programu "Fundusz dróg samorządowych "	Zadanie nie zostało rekomendowane do dofinansowania.
19	Przebudowa ul. Sportowej w Sulikowie - droga gminna nr 109795D.	1 387 198,00	693 599,00	-	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu w ramach Programu "Fundusz dróg samorządowych	Zadanie nie zostało rekomendowane do dofinansowania.
20	Remont Gminnego Ośrodka Kultury w Sulikowie	404 000,00	80 800,00	-	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu "Infrastruktura Domów Kultury 2020"	Zadanie nie zostało rekomendowane do dofinansowania.

21	Bezpieczne i funkcjonalne miejsce w Mojej Małej Ojczyźnie	75 825,00	45 825,00	-	Fundacja BGK w ramach Programu "Moja Mała Ojczyzna"	Projekt dotyczy stworzenia bezpiecznego i funkcjonalnego miejsca przed budynkiem Urzędu Gminy Sulików. Zadanie nie zostało rekomendowane do dofinansowania z powodu braku środków finansowych.
22	Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych - droga o pełnej konstrukcji podatnej i półsztywnej z podbudową i z warstwą jezdnią o nawierzchni asfaltowej w Radzimowie	298 915,04	172 915,04	126 000,00	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego w ramach zadania rekultywacyjnego na 2019 r.	Wniosek złożony w 2018 r. Realizacja inwestycji i rozliczenie zadania nastąpiło w 2019r. Przebudowano drogę o długości 0,6 km na dz. nr 704, 777 i 815 obręb Radzimów.
23	Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych - droga o pełnej konstrukcji podatnej i półsztywnej z podbudową i z warstwą jezdnią o nawierzchni asfaltowej w Studniskach Dolnych	414 150,59	206 360,59	207 790,00	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego w ramach zadania rekultywacyjnego na 2019 r.	Wniosek złożony w 2018 r. Realizacja inwestycji i rozliczenie zadania nastąpiło w 2019r. Przebudowano drogę o długości 0,99 km na dz. nr 360, 376, 383, 401 obręb Studniska Dolne.
24	Modernizacja zabytkowej przystani spotkań w Studniskach Górnych	339 983,88	149 111,88	190 872,00	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Europejski Fundusz Rozwoju Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach PROW na lata 2014 - 2020	Projekt dotyczy modernizacji świetlicy wiejskiej w Studniskach Górnych. Wniosek złożony w 2017r., realizacja i rozliczenie zadania nastąpiło w 2019 r.

Tabela 17. Pomoc organizacjom pozarządowym w pozyskiwaniu środków zewnętrznych.

L. p.	Tytuł projektu	Wartość projektu	Wkład własny	Kwota dofinansowania	Jednostka	Uwagi
1	Stworzenie miejsca integracji dla mieszkańców sołectwa Stary Zawidów - Wniosek złożony w 2019r.	11 700,00	6 700,00	5 000,00	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego w ramach przedsięwzięć promujących ideę "Odnowy Wsi"	Pomoc dla OSP Stary Zawidów w opracowaniu wniosku o dofinansowanie. Zadanie dot. m.in. budowy wiaty drewnianej przy remizie OSP i placu zabaw w Starym Zawidowie
2	Uatrakcyjniamy przestrzeń publiczną służącą społeczności lokalnej	20 425,00	0,00	20 425,00	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Izerskie, w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich	Pomoc dla OSP Stary Zawidów w opracowaniu wniosku o dofinansowanie. Zadanie dot. stworzenia kompleksowego miejsca spotkań przy istniejącym placu zabaw w Starym Zawidowie, poprzez m.in. montaż grilla, ław i stołów pod wiatą drewnianą oraz budowa ścieżki edukacyjnej.
3	Wykonanie prac remontowych i konserwatorskich 16-głosowych organów o trakturze pneumatycznej w Kościele Parafialnym p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Sulikowie	134 648,10	24 132,60	110 515,50	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w Warszawie, Departament Wyznań Religijnych	Pomoc dla Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Sulikowie w opracowaniu wniosku o dofinansowanie. Weryfikacja wniosku, informacja o rekomendowaniu wniosków w 2020 r.
4	Gosposie tańczą i śpiewają - do wspólnej gry i zabawy wszystkich zapraszają!	8 280,00	7 000,00	0,00	Santander Fundacja w ramach Programu "Tu mieszkam, tu zmieniam"	Pomoc dla KGW Magnolia w Miedzianej w opracowaniu wniosku o dofinansowanie. Zadanie dotyczyło

						m.in. zagospodarowania przestrzeni publicznej, poprawa jej funkcjonalności i estetyki przy istniejącym placu zabaw poprzez utwardzenie części terenu kostką brukową.
--	--	--	--	--	--	--

Poniżej przedstawione zostały krótkie opisy najważniejszych przedsięwzięć realizowanych przy udziale środków pochodzących ze źródeł zewnętrznych, (Poza zadaniami inwestycyjnymi, opisanymi w pkt VII Raportu):

Realizacja przez gminę projektu „E-aktywni” i pozyskanie dofinansowania w kwocie 84 tys. zł

Gmina Sulików pozyskała środki w projekcie grantowym pn. „E-aktywni mieszkańcy województwa dolnośląskiego i lubuskiego” współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

Celem głównym projektu jest podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy Sulików. Osoby powyżej 25 roku życia mogą wziąć udział w jednym z siedmiu modułów szkoleniowych: „Rodzic w Internecie”, „Mój biznes w sieci”, „Moje finanse i transakcje w sieci”, „Działam w sieciach społecznościowych”, „Tworzę własną stronę internetową, blog”, „Rolnik w sieci”, „Kultura w sieci”.

W ramach projektu zakupionych zostało 10 tabletów niezbędnych do przeprowadzenia szkoleń. Docelowo trafią one do szkół na terenie Gminy. Realizacja projektu zakończy się w czerwcu 2020 roku.

Zakup sprzętu multimedialnego

Do Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Sulikowie trafił nowy sprzęt multimedialny w postaci tablicy interaktywnej. Gmina Sulików pozyskała dofinansowanie w kwocie 14 tys. zł w ramach rządowego programu "Aktywna Tablica". Tego typu pomoc dydaktyczna jest cennym narzędziem aktywizującym uczniów. Przyczynia się do rozwijania kompetencji dzieci, zastosowania nowoczesnych narzędzi zawodowych nauczycieli, a w efekcie do poprawy jakości kształcenia.

Modernizacja stołówki szkolnej

Gmina Sulików otrzymała wsparcie finansowe w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków.

Dofinansowanie w wysokości 32.000,00 zł przeznaczone zostało na doposażenie i poprawę standardu funkcjonującej stołówki szkolnej w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Sulikowie.

Udział w programie "Umiem pływać"

Od marca do czerwca 2019 roku 15 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Sulikowie i 30 ze Szkoły Podstawowej w Biernej wzięło udział w pierwszej części zajęć z nauki pływania w ramach programu „Umiem Pływać”. Dzieci trenowały na basenie w Zgorzelcu. Zajęcia prowadzone były przez wykwalifikowanych i doświadczonych instruktorów. Uczniom zapewniony został przez gminę bezpłatny dojazd na zajęcia oraz opieka podczas drogi.

IX. POMOC SPOŁECZNA I SOCJALNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulikowie realizował zadania ujęte w budżecie Gminy w ramach poniższych działów klasyfikacji budżetowej:

Dział 851 – OCHRONA ZDROWIA

Wydatkowano kwotę **38.478,65 zł** z przeznaczeniem na:

- 1) realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na rok 2019
  - ✓ zwalczanie narkomanii 2.850,00 zł
  - ✓ przeciwdziałanie alkoholizmowi 35.628,65 zł

Dział 852 - POMOC SPOŁECZNA

Na ten cel wydatkowano kwotę **1.801.288,19 zł**, z przeznaczeniem na:

- 1) domy pomocy społecznej 167.700,90 zł
- 2) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie 294,88 zł
- 3) składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej 11.794,80 zł
- 4) zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe 326.385,03 zł
- 5) dodatki mieszkaniowe 8.999,31 zł
- 6) zasiłki stałe 135.655,28 zł
- 7) ośrodki pomocy społecznej 998.517,57 zł
- 8) usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze 31.110,50 zł
- 9) pomoc w zakresie dożywiania 120.829,92 zł

Dział 854 – EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

Wydatkowano kwotę **70 599,13 zł**, z przeznaczeniem na:

- 1) pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym 70.599,13 zł

Dział 855 – RODZINA

Wydatkowano kwotę **5.932.755,67 zł**, z przeznaczeniem na:

- 1) świadczenia wychowawcze 3.732.997,60 zł

- 2) świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego 1.635.430,81 zł
- 3) Karta Dużej Rodziny 544,98 zł
- 4) wspieranie rodziny 280.268,93 zł
- 5) rodziny zastępcze 264.605,34 zł
- 6) składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej 18.908,01 zł

X. OŚWIATA

Organizacja placówek oświatowych

W roku szkolnym 2019/2020 Gmina Sulików jest organem prowadzącym 1 przedszkole i 2 szkoły podstawowe. W tabelach od 18 do 20 przedstawione zostały dane dotyczące organizacji szkół podstawowych i gimnazjum, edukacji przedszkolnej oraz zatrudnienia w szkołach i przedszkolu.

Tabela 18. Stan organizacji szkół podstawowych i gimnazjum w roku szkolnym 2019/2020 (stan na dzień 30.09.2019 r.).

	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów								
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa w Sulikowie	15	268	41	34	28	16	46	41	35	27
2.	Szkoła Podstawowa w Biernej	10	104	11	14	13	9	15	20	8	14
	Ogółem	25	372	52	48	41	25	61	61	43	41

Tabela 19. Stan organizacji edukacji przedszkolnej w roku szkolnym 2019/2020 (stan na dzień 30.09.2019 r.).

Lp.	Wyszczególnienie	Wiek dzieci	Liczba dzieci w Przedszkolu w rozbiciu na wiek	Liczba dzieci ogółem
1.	Przedszkole Publiczne w Sulikowie	3 – 4 lat	42	103
		5 lat	29	

		6 lat i więcej	32	
2.	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Biernej	3 - 4 lat	14	27
		5 lat	5	
		6 lat i więcej	8	

Zatrudnienie w placówkach oświatowych

Tabela 20. Zatrudnienie w szkołach w roku szkolnym 2019/2020 (stan na dzień 30.09.2019 r.).

Wyszczególnienie		Zatrudnienie		w tym:			
				nauczyciele		pozostali	
		etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
1.	Przedszkole Publiczne w Sulikowie	15,55	18	7,30	9	8,25	9
Razem		15,55	18	7,30	9	8,25	9
2.	Szkoła Podstawowa w Sulikowie	52,89	56	33,39	36	19,5	20
3.	Szkoła Podstawowa w Biernej	18,00	28	14,00	24	4	4
Razem		70,89	84	47,39	60	23,50	24
Ogółem		86,44	102	54,69	69	31,75	33

Finansowanie oświaty

Najważniejszym zrealizowanym zadaniem Gminy Sulików było zabezpieczenie na odpowiednim poziomie przedszkolu i szkółom prowadzonym przez Gminę środków finansowych na prowadzenie działalności, w tym na wynagrodzenia pracowników i eksploatację budynków komunalnych.

Zasady finansowania oświaty określone są w ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 poz. 17 z późn. zm.). Na prowadzenie szkół podstawowych przyznawana jest przez Ministerstwo Finansów na wniosek Ministra Edukacji Narodowej subwencja oświatowa, jako część subwencji ogólnej przyznawanej gminom.

Gmina Sulików na 2019 r. otrzymała subwencję oświatową w wysokości 3 984.123 zł.

Wydatki na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą:
8 093.055,85 zł, w tym:

- szkoły podstawowe	4.928.945,86 zł
- oddziały przedszkolne przy szkołach	189.219,27 zł
- przedszkole	1.316.601,04 zł
- gimnazjum	175.226,46 zł
- stołówki szkolne i przedszkolne	656.879,06 zł
- świetlice szkolne	166.116,29 zł
-doskonalenie nauczycieli	21.790,46 zł
- dowożenie uczniów	283.032,67 zł
- pomoc materialna dla uczniów	73.459,13 zł
- pozostała działalność	281.785,61 zł

Wynagrodzenia

W roku 2019 przeznaczono na wynagrodzenia nauczycieli kwotę **4.349.622,05 zł**.

Strukturę wydatków na wynagrodzenia nauczycieli przedstawia poniższa tabela.

Tabela 21. Wydatki na wynagrodzenia i pochodne jednostek oświatowych w 2019 r. (wynagrodzenia nauczycieli).

Składniki wynagrodzenia	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Sulikowie w zł	Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Biernej w zł	Przedszkole Publiczne w Sulikowie w zł
Dodatki wiejskie	128.388,88	50.585,45	30.041,76
Wynagrodzenia	2.008.953,38	800.491,41	458.803,40
"13"	136.627,55	56.151,43	30.548,67
składki ZUS (w tym od wynagrodzeń, dodatków wiejskich i "13")	360.474,41	144.891,87	81.697,33
Fundusz Pracy (w tym od wynagrodzeń, dodatków wiejskich i "13")	36.442,01	17.379,20	8.145,30
RAZEM	2.670.886,23	1.069.499,36	609.236,46
Wydatki na wynagrodzenia łącznie:			4.349.622,05

Dowozy do szkół i przedszkola

Realizując obowiązki określone w ustawie o systemie oświaty dowożono uczniów zamieszkałych w znacznym oddaleniu od szkół.

Dowozy uczniów i dzieci przedszkolnych odbywały się na pięciu trasach:

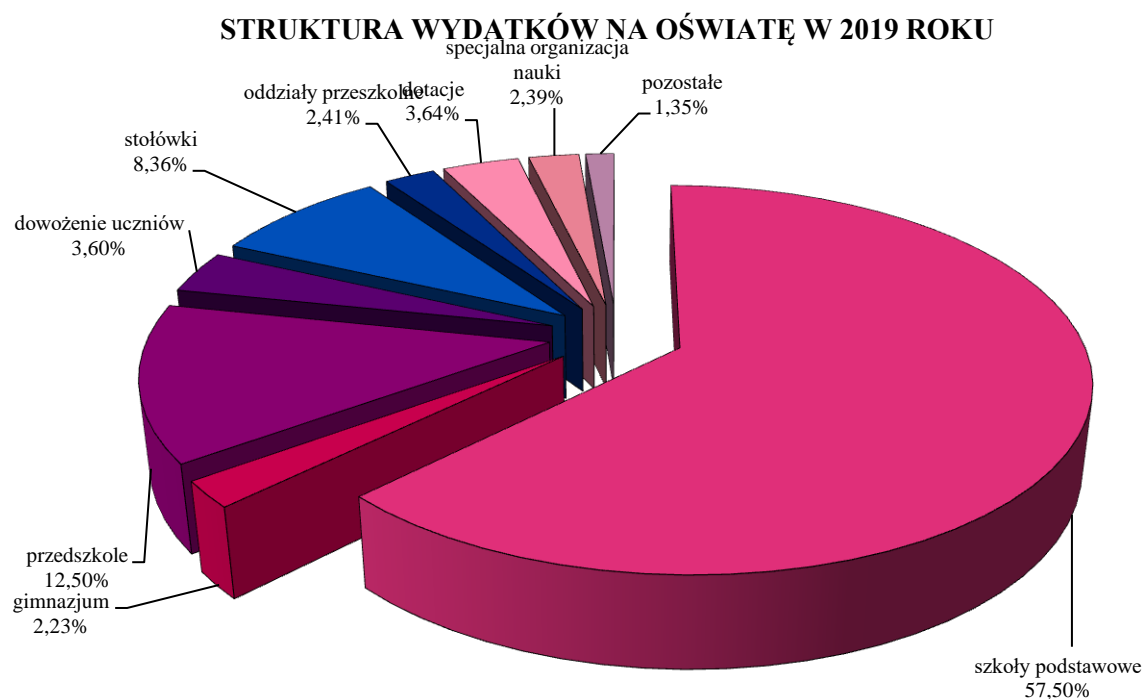
1. Radzimów Dolny – Szkoła Podstawowa w Biernej – Miedziana – SP w Sulikowie.
2. Wielichów - Szkoła Podstawowa w Biernej - SP w Sulikowie.
3. Mikułowa – Studniska Górne – Studniska Dolne - SP w Sulikowie.
4. Stary Zawidów – Wrociszów Górny – SP w Sulikowie.
5. Ksawerów – Wilka Bory – Wrociszów Dolny - SP w Sulikowie.

Liczbę dowożonych uczniów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 22. Dowozy do szkół i przedszkola.

L.p.	Wyszczególnienie	Uczniowie dowożeni w roku szkolnym 2019/2020
1.	Szkoła Podstawowa w Sulikowie	142
2.	Szkoła Podstawowa w Biernej	89
3.	Przedszkole Publiczne w Sulikowie	22
4	Inne przewozy – dzieci niepełnosprawne (umowy z rodzicem i zwrot za bilety jednorazowe PKS, BUS)	4

Gmina Sulików przeznaczyła na ten cel kwotę **280 184,25 zł.**

Wydatki na oświatę w latach 2015 - 2019

Ogółem wydatki na oświatę, w tym wynagrodzenia dla nauczycieli na przestrzeni kolejnych lat kształtowały się następująco:

Tabela 23. Wydatki na oświatę w latach 2015-2019.

Rok	Liczba nauczycieli	Subwencja oświatowa w zł	Wydatki na oświatę i wychowanie w zł	W tym: wydatki na wynagrodzenia nauczycieli w zł
2015	70	3.636.924,00	6.967.624,22	3.682.497,22
2016	79	3.535.737,00	6.923.177,84	3.531.175,09
2017	69	3.532.479,00	7.269.183,86	3.886.741,79
2018	67	3.532.479,00	7.764.791,58	4.070.942,10
2019	69	3.984.123,00	7.853.238,43	4.349.622,05

W Szkole Podstawowej w Sulikowie funkcjonuje:

Centrum Usług Wspólnych

Od 2018 roku Szkoła Podstawowa w Sulikowie, Szkoła Podstawowa w Biernej oraz Przedszkole Publiczne w Sulikowie mają wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną polegającą m.in. na wspólnym prowadzeniu spraw kadrowo-płacowych pracowników, rachunkowości i sprawozdawczości, zamówień publicznych i obsługi informatycznej.

Gabinet dentystyczny

Gabinet dentystyczny dla dzieci i młodzieży ze szkół na terenie Gminy funkcjonuje od 2014 roku. Funkcjonował także w roku 2019 a wszystkie koszty tym związane ponosiła Gmina Sulików.

XI. FUNDUSZ SOŁECKI

Uchwałą Nr XLVI/338/14 z dnia 31 marca 2014 r. Rada Gminy Sulików wyraziła zgodę na wyodrębnienie w budżecie Gminy środków stanowiących fundusz sołecki.

Fundusz sołecki to środki w budżecie gminy przeznaczone dla sołectw na realizację przedsięwzięć, które są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy.

Gmina realizowała w 2019 roku przedsięwzięcia wynikające z podjętych przez Zebrania Wiejskie poszczególnych sołectw uchwał w sprawie uchwalenia wniosku o przyznanie środków z funduszu sołeckiego.

Wysokość wydatkowanych środków na zadania z funduszu sołeckiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego.

Wyszczególnienie	Wysokość wydatkowanych środków w zł
Sołectwo Bierna	8 308,37
Sołectwo Mała Wieś Dolna	13 170,98
Sołectwo Mała Wieś Górna	9 527,74
Sołectwo Miedziana	9 339,63
Sołectwo Mikułowa	18 155,53
Sołectwo Radzimów Dolny	20 623,57
Sołectwo Radzimów Górny	12 106,06
Sołectwo Skrzydlice	7 694,13
Sołectwo Stary Zawidów	18 944,19
Sołectwo Studniska Dolne	24 179,46
Sołectwo Studniska Górne	20 657,38
Sołectwo Sulików	33 626,00
Sołectwo Wilka	12 637,97
Sołectwo Wilka Bory	7 198,59
Sołectwo Wrociszów Dolny	14 325,64
Sołectwo Wrociszów Górny	12 136,45
Razem	242 631,69

Wśród ważniejszych zadań realizowanych przez Gminę w 2019 roku, w ramach funduszu sołeckiego, można wymienić:

- Budowę altany na placu zabaw w Małej Wsi Dolnej
- Doposażenie miejsca integracji mieszkańców Sołectwa Mała Wieś Górna.

- Doposażenie placu zabaw we Wrociszowie Górnym.
- Kontynuację zagospodarowania terenu centrum sołectwa Wrociszów Dolny.
- Rozbudowę placu zabaw w Skrzydlicach.

XII. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Rada Gminy Sulików przyjęła Program Współpracy Gminy Sulików z Organizacjami Pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami w 2019 r. uchwałą Nr III/18/18 Rady Gminy Sulików z dnia 28 grudnia 2018 r. Nadrzędnym celem programu było zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych Gminy, wynikających z przepisów prawa, poprzez włączenie w ich realizację organizacji pozarządowych. W uchwalonym programie współpracy zostały określone zadania, które mogą zostać dofinansowane przez Gminę oraz wskazane są inne formy współpracy.

Program współpracy wyznaczał zadania umożliwiające zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, pozwala również dysponować środkami publicznymi na finansowanie lub dofinansowanie zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe. Umożliwia pełniejsze wykorzystanie potencjału kadrowego i rzeczowego organizacji, co pozwala podnosić standard realizowanych zadań publicznych. Program w sposób kompleksowy ujmuje najważniejsze zagadnienia dotyczące współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi.

Gmina udzielała w 2019 roku wsparcia organizacjom pozarządowym w formie dofinansowania na realizację projektów zarówno w wyniku przeprowadzonej procedury konkursowej, jak i na podstawie art. 19a ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie w trybie pozakonkursowym.

Tabela 25. Organizacje pozarządowe, którym przyznano wsparcie, w wyniku procedury konkursowej.

Lp.	Organizacja, której przyznano dotację na wsparcie projektu	Nazwa zadania	Przyznana dotacja na realizację zadania
Z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej			
1.	Klub Sportowy „Cosmos” Radzimów	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu poprzez organizowanie zajęć sportowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w piłce nożnej na terenie sołectw Radzimów Dolny i Radzimów Górny	48 500,00 zł

2.	Klub Sportowy „Bazalt” Sulików	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu poprzez organizowanie zajęć sportowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkających na terenie Gminy Sulików	41 400,00 zł
3.	Klub Sportowy „Błękitni” Studniska	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu poprzez organizowanie zajęć sportowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w pińce nożnej na terenie sołectw Studniska Dolne i Studniska Górne.	30 100,00 zł
Z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego			
1.	Fundacja Inicjatyw Społecznych i Kultury Ludowej „Kapela Pogranicze”	„Tradycje bliskie sercu”	7 000,00 zł
2.	Stowarzyszenie na rzecz rozwoju kultury „Kapela Tacy Sami”	„Poznaj swoje korzenie”	2 000,00 zł
Z zakresu działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych			
1.	OSP Stary Zawidów	„Stworzenie miejsca integracji mieszkańców sołectwa Stary Zawidów”	15 000,00 zł
RAZEM			144 000,00 zł

Tabela 26. Organizacje pozarządowe, którym przyznano wsparcie, w trybie pozakonkursowym.

Lp.	Organizacja, której przyznano dotację na wsparcie projektu	Nazwa zadania	Przyznana dotacja na realizację zadania
Z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego			
1.	Fundacja Inicjatyw Społecznych i Kultury Ludowej „Kapela Pogranicze”	„Łączy nas wigilijny stół”	1 500,00 zł

Łączna kwota środków przekazanych na podstawie ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie w 2019 roku wyniosła **145 500,00 zł**.

Ważną częścią współpracy pozafinansowej było wsparcie podejmowanych działań przez organizacje pozarządowe, czego przykładem jest pomoc jednostce OSP w Starym Zawidowie przy ubieganiu się o dofinansowanie zadania pn. „ Stworzenie miejsca integracji mieszkańców sołectwa Stary Zawidów” na placu przy remizie OSP. Była to także promocja działań organizacji pozarządowych, pomoc przy organizacji przedsięwzięć oraz informowanie mieszkańców za pomocą strony internetowej (www.sulikow.pl) i portalu społecznościowego a także wsparcie przy wykonaniu zaproszeń i plakatów.

XIII. OCHRONA PRZECIWOŻAROWA I RATOWNICTWO

Poza współpracą z organizacjami pozarządowymi nakreślony Programem współpracy Gmina Sulików udzielała wsparcia dla organizacji pozarządowych - jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie Gminy - na działania związane z ochroną przeciwpożarową i ratownictwem. Środki te przekazywane były w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na finansowanie wydatków związanych z ochroną przeciwpożarową i ratownictwem oraz w formie ekwiwalentów za udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych.

Wysokość przeznaczonych środków na ten cel przedstawiają tabele 27 i 28.

Tabela 27. Dotacje dla jednostek OSP.

				w zł
Lp.	Jednostka	Pochodzenie środków	Kwota udzielonej dotacji	Udzielona dotacja ogółem
1.	OSP w Studniskach Dolnych	Budżet gminy	47.000,00	52 000,00
		Fundusz sołecki	5.000,00	
2.	OSP w Sulikowie	Budżet gminy	18.000,00	26 000,00
		Fundusz sołecki	8.000,00	
3.	OSP w Starym Zawidowie	Budżet gminy	11.000,00	11 000,00
4.	OSP w Biernej	Budżet gminy	14.000,00	18 500,00
		Fundusz sołecki	4.500,00	
5.	OSP w Miedzianej	Budżet gminy	10.000,00	10 000,00
6.	OSP w Radzimowie	Budżet gminy	5.000,00	17 000,00
		Fundusz sołecki	12.000,00	
Razem			105.000,00	134 500,00
			29.500,00	

Tabela 28. Ekwiwalenty dla jednostek OSP

				w zł
Lp.	Jednostka	Kwartał	Kwota ekwiwalentu	Ekwiwalent ogółem
1.	OSP w Studniskach Dolnych	III 2018	3.476,51	21.931,70
		IV 2018	3.476,51	
		I 2019	3.619,82	
		II 2019	4.189,01	
		III 2019	10.646,36	
2.	OSP w Sulikowie	II 2018	1.742,18	10.500,36
		III 2018	3.380,83	
		IV 2018	898,51	
		I 2019	946,51	
		II 2019	1.951,66	
3.	OSP w Biernej	III 2019	1.580,67	3.536,65
		III 2018	1.082,17	
		IV 2018	649,50	

		I 2019	116,00	
		II 2019	1.071,66	
		III 2019	617,32	
4.	OSP w Miedzianej	IV 2018	0,00	0,00
		I 2019	0,00	
		II 2019	0,00	
		III 2019	0,00	
5.	OSP w Radzimowie	III 2018	733,68	1.478,15
		IV 2018	345,00	
		I 2019	118,98	
		II 2019	92,00	
		III 2019	188,49	
6.	OSP w Starym Zawidowie	IV 2018	0,00	0,00
		I 2019	0,00	
		II 2019	0,00	
		III 2019	0,00	
			Razem	37.446,86 zł

Statystyka wyjazdów poszczególnych OSP w 2019 roku przedstawiała się następująco:

Tabela 29. Statystyka wyjazdów jednostek OSP*.

OSP Studniska Dolne - 169 wyjazdów, w tym:	
1	wyjazd gospodarczy (zabezpieczenie imprez okolicznościowych),
170	wezwań z PSP (2 razy brak wyjazdu)
	dyspozycyjność jednostki – 99%
OSP Sulików - 121 wyjazdów, w tym:	
63	wyjazdy gospodarcze (58 dowozów wody, 4 zabezpieczenia imprez okolicznościowych, 1 zabezpieczenie drogi),
68	wezwań z PSP (10 razy brak wyjazdu)
	dyspozycyjność jednostki – 85%
OSP Stary Zawidów - 29 wyjazdów, w tym:	
23	wyjazdy gospodarcze (dowóz wody)
6	wezwań z PSP (0 razy brak wyjazdu)
	dyspozycyjność jednostki – 100%
OSP Radzimów - 13 wyjazdów, w tym:	

20	wezwań z PSP (7 razy brak wyjazdu)
	dyspozycyjność jednostki – 65%
OSP Bierna - 11 wyjazdów, w tym:	
3	wyjazdy gospodarcze (zabezpieczenie imprez okolicznościowych)
14	wezwań z PSP (6 razy brak wyjazdu)
	dyspozycyjność jednostki – 57%
OSP Miedziana – 3 wyjazdy, w tym:	
5	wezwania z PSP (2 razy brak wyjazdu)
	dyspozycyjność jednostki – 60%

* Przy obliczaniu dyspozycyjności jednostki brane były pod uwagę wyłącznie wezwania z PSP.

Wśród innych istotnych zdarzeń mających miejsce w 2019 roku, dotyczących funkcjonowania OSP należy wymienić:

Pozyskanie samochodu ratowniczo-gaśniczego

Współpraca Gminy Sulików z Powiatem Zgorzeleckim zaowocowała pozyskaniem średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego, użytkowanego dotychczas przez JRG Zgorzelec. Został on przekazany Wójtowi Gminy Sulików w dniu 23 września 2019 r. przez nadbryg. Adama Koniecznego Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego. Samochód Star Man GBA 2/17 z napędem 4 x4 jest wyposażony we wszystko, co niezbędne do akcji ratowniczo-gaśniczych. Pojazd został przekazany OSP w Biernej.

Pozyskanie dofinansowania do budowy wiaty

Przy remizie utworzone zostało miejsce integracji mieszkańców sołectwa. Jednostka pozyskała na ten cel środki w wysokości 5 tys. zł z budżetu Województwa Dolnośląskiego, dzięki którym wybudowana została drewniana wiatka. Całkowity koszt zadania wyniósł ponad 11 tys. zł.

Remont elewacji remizy OSP w Starym Zawidowie

Wykonana została także nowa elewacja na remizie OSP.

Gminne zawody sportowo-pożarnicze

24 sierpnia 2019 roku na boisku sportowym w Sulikowie rozegrane zostały gminne zawody sportowo - pożarnicze z udziałem trzech drużyn OSP z terenu gminy Sulików.

Zwyciężyła drużyna ze Studnisk Dolnych zostawiając za sobą ekipy z OSP Sulików i OSP Bierna. Organizatorami zawodów byli Wójt Gminy Sulików Robert Starzyński i OSP Sulików.

Na wniosek Prezydium Zarządu Ochotniczej Straży Pożarnej w Sulikowie druh Krzysztof Malczyk został wyróżniony za wzorową i ofiarną postawę w ratowaniu życia ludzkiego (w dniu 28 czerwca 2019 r. podczas letniego wypoczynku nad morzem druh podjął bohaterską akcję ratunkową polegającą na ratowaniu życia tonącej w morzu osobie). Zawody były okazją do wręczenia strażakom odznaczeń: „Strażak wzorowy” oraz „Za wystugę lat”. Rywalizacja zakończyła się następującą klasyfikacją generalną startujących drużyn:

I miejsce - OSP w Studniskach Dolnych

II miejsce - OSP w Sulikowie

III miejsce - OSP w Bierterej.

XIV. WSPÓŁPRACA Z INNYMI JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO ORAZ ZWIĄZKAMI TYCH JEDNOSTEK

Gmina Sulików przynależy do niżej wymienionych stowarzyszeń i organizacji, w ramach których współpracuje z innymi jednostkami samorządu terytorialnego:

- 1. EUROREGION NYSA** - uchwała Nr VI/45/91 Rady Gminy Sulików z dnia 2 października 1991 r. w sprawie przystąpienia Gminy Sulików do EUROREGIONU NYSA.
- 2. ZWIĄZEK GMIN ZIEMI ZGORZELECKIEJ** - uchwała Nr VIII/61/91 Rady Gminy Sulików z dnia 30 grudnia 1991 r. w sprawie przystąpienia Gminy Sulików do Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej.
- 3. DOLNOŚLĄSKA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA** - uchwała nr XVI/113/04 Rady Gminy Sulików z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie przystąpienia Gminy Sulików do Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej w charakterze członka zwyczajnego.
- 4. STOWARZYSZENIE „PARTNERSTWO IZERSKIE”** - uchwała nr XVI/124/08 Rady Gminy Sulików z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie przystąpienia Gminy Sulików do Stowarzyszenia „Partnerstwo Izerskie” działającego jako Lokalna Grupa Działania.
- 5. ZWIĄZEK GMIN WIEJSKICH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ** - uchwała nr IV/32/19 Rady Gminy Sulików z dnia 30 stycznia 2019 r. w sprawie przystąpienia do stowarzyszenia o nazwie Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej.

Współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego przejawiała się także poprzez:

- **Podpisanie porozumienia z Gminą Hohendubrau.**

W dniu 17 czerwca 2004 roku zostało podpisane porozumienie dotyczące kooperacji partnerskiej pomiędzy niemiecką gminą Hohendubrau i Gminą Sulików.

- **Przynależność do Spółki Dolnośląska Inicjatywa Samorządowa.**

W 2013 roku dzięki przynależności do spółki Gmina Sulików wraz z ośmioma dolnośląskimi jednostkami samorządu terytorialnego pozyskała dofinansowanie do rekultywacji składowiska odpadów w Sulikowie. Całkowita wartość inwestycji na terenie Gminy to kwota 1 690 630,08 zł. Zakończenie rekultywacji nastąpiło w 2014 roku a rok 2019 był

jednym z pięciu lat, w których Gmina zobowiązana była utrzymywać trwałość projektu. W roku 2019 przeznaczono na ten cel kwotę 94 270,57 zł.

- **Przynależność do grupy zakupowej.**

W celu obniżenia kosztów zużycia energii elektrycznej przez obiekty użyteczności publicznej oraz na potrzeby oświetlenia, Gmina Sulików od 2013 roku zakupuje energię w drodze przetargu, będąc członkiem grupy zakupowej prowadzonej przez Urząd Miejski w Lubinie. Rok 2019 był kolejnym, w którym zawarto umowę z dostawcą energii elektrycznej, wspólnie z innymi samorządami.

- **Przynależność do Zgorzeleckiego Klastra Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii i Efektywności Energetycznej.**

Od 2017 roku Gmina Sulików jest członkiem Zgorzeleckiego Klastra Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii i Efektywności Energetycznej. Klaster energii to cywilnoprawne porozumienie (w skład ZKRŹEiEE wchodzi m.in. jednostki samorządu terytorialnego - Gmina Miejska Zgorzelec i Gmina Wiejska Zgorzelec) dotyczące wytwarzania i równoważenia zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu energią z odnawialnych źródeł energii. Utworzenie klastra energii odnawialnej ma także na celu poprawę stanu środowiska, prowadzenie działalności edukacyjnej oraz wzmacnianie lokalnej gospodarki dzięki optymalizacji wykorzystania lokalnie dostępnych zasobów energetycznych. Ponadto w procedurach aplikacyjnych o środki finansowe do funduszy strukturalnych, programów ramowych i innych potencjalnych źródeł finansowania bycie członkiem klastra zapewnia lepszą pozycję w rankingu aplikujących wnioskodawców.

- **Przyjęcie „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części Dolnego Śląska, zwanej „Strategia Rozwoju Sudety 2030”.**

Założeniem sygnatariuszy (106 samorządów skupionych w inicjatywie Sudety 2030) jest wydzielenie na Dolnym Śląsku regionów, które nadal będą mogły ubiegać się o wsparcie finansowe z UE w kolejnych perspektywach finansowych. Albowiem są na Dolnym Śląsku regiony, w których średni dochód PKB na jednego mieszkańca jest znacznie niższy. Zawiązanie porozumienia i wspólne stanowisko samorządów pozwoli wywalczyć status specjalny jeśli chodzi o środki z Regionalnego Funduszu Operacyjnego dla południa Dolnego Śląska, taki jak ma Polska Wschodnia, czy Mazowsze po wyodrębnieniu Warszawy. Nierówny rozwój regionów Dolnego Śląska - jego północnej i południowej części jest bardzo widoczny. Biedniejszy subregion sudecki rozwija się dużo

wolniej, jest tu słabsza infrastruktura, mniej rozwinięty transport, większe bezrobocie, trudniejszy dostęp do edukacji i wiele innych problemów.

Efektom prac sygnatariuszy porozumienia było opracowanie „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części Dolnego Śląska, zwanej „Strategia Rozwoju Sudety 2030”, którą Rada Gminy Sulików przyjęła do realizacji uchwałą Nr XLIII/344/18 w dniu 17 października 2018 r.

- **Przystąpienie do Koalicji na rzecz poprawy jakości powietrza Gmin Zachodniego Obszaru Interwencji (ZOI).**

W ramach Koalicji realizowany jest projekt dotyczący wymiany nieekologicznych źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych. W projekcie bierze udział 8 gmin z obszaru ZOI. Liderem Projektu jest Oddział Terenowy Stowarzyszenia Wolna Przedsiębiorczość w Świdnicy.

- **Zawarcie porozumienia na dowóz dzieci niepełnosprawnych do szkół.**

W październiku 2019 roku Rada Gminy Sulików podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumień międzygminnych pomiędzy Gminą Sulików a Gminą Miejską Zawidów w przedmiocie powierzenia Gminie Miejskiej Zawidów realizacji zadania publicznego - zapewnienia uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu. Tym samym rozwiązany został problem dowozu do szkół oraz wypełniony obowiązek Gminy wynikający z przepisów prawa.

- **Realizację projektu "Rowerem po granicy – transgraniczna koncepcja ścieżek rowerowych".**

Gmina Sulików zrealizowała projekt we współpracy ze Związkiem Gmin Ziemi Zgorzeleckiej. Zadanie, którego koszt realizacji oszacowano na kwotę 23.480,70 euro, uzyskało dofinansowanie w wysokości 85 procent z programu Interreg Polska - Saksonia 2014 -2022, czyli 19.958,59 euro. Partnerem Związku Gmin Ziemi Zgorzeleckiej jest Starostwo Powiatowe Görlitz. Celem projektu było wypracowanie wspólnych standardów i strategii polityki rowerowej na pograniczu polsko - saksońskim poprzez stworzenie spójnej trasy ER3b.

XV. GOSPODARKA PRZESTRZENNA

W Gminie Sulików obowiązuje uchwalone przez Radę Gminy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Poniższe tabele przedstawiają podjęte przez Radę Gminy uchwały w tych sprawach.

Tabela 30. Uchwały Rady Gminy – SUIKZP

L.p.	Uchwała Nr:
1	XXI/136/2000 Rady Gminy Sulików z dnia 27.05.2000 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulików
2	XX/151/2008 Rady Gminy Sulików z dnia 25.06.2008 r. w sprawie uchwalenia zmiany SUIKZP Gminy Sulików

Tabela 31. Uchwały Rady Gminy – MPZP

Lp.	Uchwała Nr:
1	XXXI/197/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Sulików
2	XXXI/198/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Bierna
3	XXXI/199/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Mała Wieś Dolna
4	XXXI/200/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Mała Wieś Górna
5	XXXI/201/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Miedziane
6	XXXI/202/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Mikułowa
7	XXXI/203/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Radzimów
8	XXXI/204/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Skrzydlice
9	XXXI/205/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Stary Zawidów
10	XXXI/206/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Studniska Dolne
11	XXXI/207/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Studniska Górne
12	XXXI/208/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Wielichów

13	XXXI/209/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Wilka
14	XXXI/210/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Wrociszów Dolny
15	XXXI/211/2001 Rady Gminy Sulików z dnia 29.05.2001 r. w sprawie uchwalenia MPZP obrębu Wrociszów Górny
16	XX/152/08 Rady Gminy Sulików z dnia 25.06.2008 r. w sprawie uchwalenia zmian MPZP obrębów Bierna, Miedziana, Radzimów, Skrzydlice, Stary Zawidów, Studniska Dolne, Studniska Górne, Wielichów
17	XXVI/210/09 Rady Gminy Sulików z dnia 28.01.2009 r. w sprawie zmiany MPZP zespołu parków wiatrowych KOŹMIN w części władztwa planistycznego gminy Sulików (obręb geodezyjny: Mała Wieś Dolna i Sulików)
18	VII/52/15 Rady Gminy Sulików z dnia 22.04.2015 r. w sprawie zmiany MPZP dla parku wiatrowego Sulików (obręb geodezyjny: Sulików, Mikułowa, Studniska Dolne, Studniska Górne, Wrociszów Dolny, Wrociszów Górny, Mała Wieś Górna)
19	XII/100/15 Rady Gminy Sulików z dnia 30.11.2015 r. w sprawie zmiany MPZP obrębu Mikułowa
20	XVI/131/16 Rady Gminy Sulików z dnia 29.03.2016 r. w sprawie uchwalenia zmiany MPZP obrębu Mała Wieś Dolna
21	XXXVII/299/18 Rady Gminy Sulików z dnia 28.03.2018r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji inwestycji celu publicznego, jaką jest dwutorowa napowietrzna linia elektroenergetyczna 400 kV Mikułowa – Czarna w Gminie Sulików
22	XXXVIII/308/18 Rady Gminy Sulików z dnia 25.04.2018r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu Sulików

W dniu 27 września 2018 r. Rada Gminy Sulików podjęła uchwałę Nr XLII/335/18 w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulików. W wyniku dokonanej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym w latach 2013-2018 stwierdzono:

- 1) że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy wymaga aktualizacji w zakresie uwarunkowań, jak i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- 2) potrzebę aktualizacji planów miejscowych z uwzględnieniem wieloletniego programu sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego określonych w załączniku do tej uchwały.

Ponadto według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. w Urzędzie Gminy złożonych zostało 245 wniosków o zmianę przeznaczenia w planach zagospodarowania przestrzennego. Stąd konieczny będzie ich sukcesywny przegląd i uchwalanie zasadnych zmian w planie.

XVI. MIENIE KOMUNALNE

Informacja o stanie mienia Gminy Sulików za okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. została opracowana na podstawie danych wynikających z informacji i sprawozdań jednostek organizacyjnych Gminy Sulików i danych urzędu oraz informacji jednostek, dla których Gmina Sulików jest organem założycielskim i przedłożona została Radzie Gminy Sulików, jako załącznik do informacji o wykonaniu budżetu za rok 2019.

Informacja zawiera szczegółowe zestawienia wartości rzeczowego majątku trwałego, pozostałego majątku trwałego, innych wartości niematerialnych, gruntów komunalnych oraz innych obiektów. Dane przedstawione są zarówno w układzie przedmiotowym jak i podmiotowym, w wymiarze ilościowym i wartościowym.

Raportu o stanie Gminy przedstawia najważniejsze dane wynikające z informacji o stanie mienia Gminy Sulikow.

Wartość brutto majątku trwałego Gminy Sulików na dzień 31.12.2019 r. wyniosła 70 483 828,20 zł i w stosunku do stanu na dzień 01.01.2019 r. zwiększyła się o 10 417 158,12 zł. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 32. Wartość majątku Gminy Sulików.

Lp	Wyszczególnienie		Ogółem	Rzeczowy majątek trwały	Pozostały majątek trwały	Pozostały majątek trwały księgozbiór	Pozostały majątek trwały - 020
I	Jednostki budżetowe	stan na 01.01.2019r.	59 730 995,36	54 789 503,33	2 210 570,92	172 944,66	2 557 976,45
		stan na 31.12.2019r.	70 126 427,88	64 978 652,88	2 401 114,94	187 066,82	2 559 593,24
		zmiana wartości (+/-)	(+) 10 395 432,52	(+) 10 189 149,55	(+) 190 544,02	(+) 14 122,16	(+) 1 616,79
1	Placówki oświaty	stan na 01.01.2019r.	23 037 379,55	21 640 181,53	1 164 026,81	172 944,66	60 226,55
		stan na 31.12.2019r.	23 121 817,87	21 626 465,71	1 247 888,79	187 066,82	60 396,55
		zmiana wartości (+/-)	(+) 84 438,32	(-) 13 715,82	(+) 83 861,98	(+) 14 122,16	(+) 170,00

2	Placówki opieki społecznej	stan na 01.01.2019r.	129 229,12	58 501,34	58 500,37	0,00	12 227,41
		stan na 31.12.2019r.	150 546,78	68 089,99	69 919,36	0,00	12 537,43
		zmiana wartości (+/-)	(+) 21 317,66	(+) 9 588,65	(+) 11 418,99	-	(+) 310,02
3	Urząd Gminy Sulików	stan na 01.01.2019r.	36 564 386,69	33 090 820,46	988 043,74	0,00	2 485 522,50
		stan na 31.12.2019r.	46 854 063,23	43 284 097,18	1 083 306,79	0,00	2 486 659,26
		zmiana wartości (+/-)	(+) 10 289 676,54	(+) 10 193 276,72	(+) 95 263,05	-	(+) 1 136,76
II	POZOSTAŁE JEDNOSTKI (Instytucje kultury)	stan na 01.01.2019r.	335 674,72	(po korekcie) 29 534,80	(po korekcie) 198 146,40	102 406,04	5 587,48
		stan na 31.12.2019r.	357 400,32	24 861,30	218 394,20	112 111,70	2 033,12
		zmiana wartości (+/-)	(+) 21 725,60	(-) 4 673,50	(+) 20 247,80	(+) 9 705,66	(-) 3 554,36
OGÓŁEM		stan na 01.01.2019r.	60 066 670,08	(po korekcie) 54 819 038,13	(po korekcie) 2 408 717,32	275 350,70	2 563 563,93
		stan na 31.12.2019r.	70 483 828,20	65 003 514,18	2 619 509,14	299 178,52	2 561 626,36
		zmiana wartości (+/-)	(+) 10 417 158,12	(+) 10 184 476,05	(+) 210 791,82	(+) 23 827,82	(-) 1 937,57

Tabela 33. Wartość brutto majątku Gminy Sulików ogółem.

Lp.	Wyszczególnienie	stan na dzień 01.01.2019r.	stan na dzień 31.12.2019r.	zmiana wartości (+/-)
1.	Rzeczowy majątek trwały - 011	33 093 820,46	43 284 097,18	(+) 10 190 276,72
2.	Pozostały majątek trwały - 013	988 043,74	1 083 306,79	(+) 95 263,05

3.	Finansowy majątek trwały - 030	4 781 800,00	4 781 800,00	-
4.	Należności długoterminowe	21 790,18	19 104,00	(-) 2 686,18
5.	wartości niematerialne i prawne - 020	2 485 522,49	2 486 659,26	(+) 1 136,77
6.	inwestycje - 080	9 551 561,89	830 642,28	(-) 8 720 919,61
ogółem		50 922 538,76	52 485 609,51	(+) 1 563 070,75

W skład mienia komunalnego wchodzi nieruchomości gruntowe, które gmina nabyła w drodze komunalizacji oraz umów cywilno-prawnych.

Według stanu na dzień 1 stycznia 2019 r. łączna powierzchnia gruntów komunalnych Gminy Sulików wynosi: 353,9350 ha.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019r. łączna powierzchnia gruntów komunalnych Gminy Sulików wynosi: 350,8527 ha. Zbiorcze zestawienie gruntów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34. Zbiorcze zestawienie gruntów będących w zasobie Gminy.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień w ha.		zwiększenie / zmniejszenie
		01.01.2019r.	31.12.2019r.	
1.	Użytki rolne	87,8902	84,8903	(-) 2,9999
2.	Grunty leśne	5,6603	5,6603	-
3.	Grunty zabudowane i zurbanizowane	237,7457	237,6633	(-) 0,0824
4.	Nieużytki	2,6854	2,6854	-
5.	Grunty pod wodami	19,9534	19,9534	-
RAZEM		353,9350	350,8527	(-) 3,0823
Stan na dzień w złotych				Zwiększenie / zmniejszenie
01.01.2019r.		31.12.2019r.		
2 137 226,19		2 123 645,20		

Tabela 35. Zbiorcze zestawienie gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste, dzierżawę, użyczenie, administrowanie (stan na dzień 31 grudnia 2019 r.)

Lp.	obręb	powierzchnia w ha oddana w dzierżawę	powierzchnia w ha oddana w użyczenie	powierzchnia w ha oddana w użytkowanie wieczyste	powierzchnia w ha oddana w administrowanie
1	Bierna	2,1730	0,1900	-	-
2	Mała Wieś Dolna	0,6200	-	-	-
3	Mała Wieś Górna	-	-	-	-
4	Miedziana	1,2500	0,0200	0,1200	-
5	Mikułowa	3,3025	0,0280	-	-
6	Radzimów	2,2130	1,9700	1,2317	-
7	Skrzydlice	-	-	-	-
8	Stary Zawidów	-	0,3300	0,2638	-
9	Studniska Dolne	3,1030	2,2216	-	-
10	Studniska Górne	4,6000	-	-	0,0400
11	Sulików	8,3164	2,9712	0,5413	-
12	Wielichów	-	-	-	-
13	Wrociszów Dolny	2,9492	-	-	-
14	Wrociszów Górny	0,8300	-	-	-
15	Wilka	4,3200	-	-	-
Razem		33,6771	7,7308	2,1568	0,0400

Od dnia 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. powierzchnia gruntów uległa zmianie łącznie o **3,0823** ha (zmniejszenie)

- w wyniku sprzedaży nieruchomości oraz przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, powierzchnia gruntów zmniejszyła się o 3,7023 ha
- w wyniku nabycia prawa własności nieruchomości na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego NRŚ-OR.7510.22.2019.KM powierzchnia gruntów zwiększyła się o 0,62 ha.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku gmina dysponowała budynkami o wartości: 11 989 939,29 zł z tego:

- budynki mieszkalne (lokale mieszkalne oraz lokale socjalne) - 921 224,50 zł
- budynki niemieszkalne - 10 517 007,75 zł
- lokale mieszkalne w budynkach niemieszkalnych - 293 019,45 zł
- lokale niemieszkalne - 258 687,59 zł

Dochody z mienia komunalnego przedstawiają się następująco:

- wpływy ze sprzedaży nieruchomości - 86 623,98 zł
- wpływy za użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowych – 19 634,58 zł
- przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności – 14 054,97 zł
- wpływy z dzierżawy i najmu nieruchomości – 67 114,37 zł
- wpływy z dzierżawy obwodów łowieckich - 2 633,07
- z tytułu zajęcia pasa drogowego – 25 464,39 zł

Łączne dochody własne to kwota 215 525,36 zł

XVII.ZBIOROWE ZAOPATRZENIE W WODĘ I ZBIOROWE ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW

Gospodarką wodno-kanalizacyjną w Gminie zajmuje się Międzygminna Spółka Wodno-Kanalizacyjna „SUPLAZ” sp. z o.o. powstała poprzez zawarcie umowy Spółki 10 października 2005 roku przez Gminę Sulików, gminę Platerówka i gminę wiejską Zgorzelec. Spółka powstała w związku z realizacją inwestycji „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej dla gmin leżących w zlewni rzeki Czerwona Woda” dofinansowanej ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

W ramach projektu realizowanego od roku 2011 na terenie miejscowości Mała Wieś Dolna, Sulików, Mikułowa, Studniska Dolne i Studniska Górne wybudowano sieć kanalizacyjną, wymieniono całą sieć wodociągową w miejscowości Sulików oraz wybudowano oczyszczalnię ścieków. Efekt ekologiczny, który był konieczny przy realizacji tego projektu został osiągnięty w 2016 r. W umowie o dofinansowanie zakładano, że przyłączy wykona 2562 osoby. Na dzień 31.12.2019 r. przyłącza wykonało 2641 osób. Obecnie jest 668 przyłączy.

W roku 2018 przy udziale pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu wykonana została sieć wodociągowa o łącznej długości 6525 mb w miejscowościach Wrociszów Dolny i Wilka. Realizacja inwestycji była możliwa poprzez wpięcie do istniejącej sieci wodociągowej na terenie miasta Zawidów i w istniejący wodociąg w miejscowości Ksawerów.

Długość sieci wodociągowej w Gminie wynosi obecnie **88,580 km**. Sieć kanalizacyjna ma mniejszy zasięg niż sieć wodociągowa a jej długość to **29,11 km**.

Od 2018 roku Rada Gminy nie jest już organem zatwierdzającym taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Zgodnie z nowymi przepisami przygotowywane przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne wnioski o zatwierdzenie taryf przesyłane są do odpowiednich oddziałów Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Organem zatwierdzającym taryfę jest Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Taryfę zatwierdza się na okres 3 lat.

Gmina Sulików dopłaca mieszkańcom do każdego metra sześciennego wody **0,99 zł**, zaś do metra odprowadzonych ścieków – **15,93 zł**. Decyzję w sprawie dopłat podejmuje Rada Gminy Sulików w stosownej uchwale. Wysokość dopłat do 1m³ jest od lat na tym samym poziomie. Bez dopłaty, cena za 1 m³ dostarczanej wody do 12 lipca 2019 r. wyniosłaby **6,39 zł**, od 13 lipca 2019 r. wyniosłaby **6,29 zł**, za 1m³ odprowadzanych ścieków do 12 lipca 2019 – **27,00 zł**, od 13 lipca 2019 r.- **26,24 zł**.

W 2019 roku Gmina przeznaczyła na dopłaty do wody i ścieków kwotę **876 811,95 zł** (134 609,34zł – dopłata do wody, 742 202,61– dopłata do ścieków).

Spółka Suplaz posiada samochód specjalny pogotowia technicznego wraz z wyposażeniem do obsługi sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz samochód wielofunkcyjny do udrażniania i mycia kanałów kanalizacyjnych oraz odsysania i przewozu nieczystości.

XVIII. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Zasady funkcjonowania gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi określają szczegółowo uchwały Rady Gminy, w tym:

- Uchwała nr XXII/183/16 z dnia 31 października 2016 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sulików,
- Uchwała nr XXII/185/16 z dnia 31 października 2016 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Sulików i zagospodarowania tych odpadów,

- Uchwała nr III/21/18 z dnia 28 grudnia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Sulików i zagospodarowania tych odpadów,

- Uchwała nr III/22/18 z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty i stawki opłaty za pojemniki,

- Uchwała nr XXII/186/16 z dnia 31 października 2016 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości znajdującej się na obszarze Gminy Sulików,

- Uchwała nr V/41/19 z dnia 26 marca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości znajdującej się na obszarze Gminy Sulików.

Od 2017 r. odpady ze szkła, papieru i tworzyw sztucznych oraz odpady ulegające biodegradacji odbierane są bezpośrednio z terenu nieruchomości, czyli „u źródła” ich wytwarzania. Mieszkańcy budynków jednorodzinnych i wielorodzinnych do siedmiu lokali oraz właściciele nieruchomości niezamieszkałych, którzy zadeklarowali selektywną zbiórkę odpadów, otrzymują worki na surowce wtórne oraz pojemniki na odpady biodegradowalne. Odbiór odpadów od właścicieli nieruchomości, którzy prowadzą selektywną zbiórkę jest realizowany z następującą częstotliwością: odpady ze szkła, papieru, tworzyw sztucznych, gromadzone w workach – w zależności od czasu nagromadzenia, nie rzadziej niż raz w miesiącu, odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone gromadzone w pojemnikach na bioodpady – co dwa tygodnie; odpady posortownicze – co dwa tygodnie. Mieszkańcy budynków wielorodzinnych powyżej siedmiu lokali, którzy zadeklarowali selektywną zbiórkę odpadów, umieszczają odpady w tzw. „ludmerach”. Odbiór odpadów od właścicieli nieruchomości, którzy nie zadeklarowali selektywnej zbiórki, realizowany jest co dwa tygodnie.

W poszczególnych miejscowościach w okresie letnim wystawiane są kontenery, do których można wrzucać odpady wielkogabarytowe. Coroczna zbiórka umożliwia mieszkańcom Gminy bezpłatne pozbycie się niepotrzebnych rzeczy, bez konieczności dostarczania ich do PSZOK w Sulikowie.

W Sulikowie przy ul. Pocztovej 7A działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Mieszkańcy Gminy mogą dostarczać tam nieodpłatnie odpady zbierane w sposób selektywny. W PSZOK przyjmowane są: papier, metale, tworzywa

sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, bioodpady, odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, szczególności igieł i strzykawek, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz odpady tekstyliów i odzież. Obiekt jest monitorowany.

W dniu 28 grudnia 2018 r. Gmina Sulików podpisała z Zakładem Gospodarki i Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Lubaniu, wyłonionym w drodze przetargu nieograniczonego, umowę na świadczenie usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości znajdujących się na terenie Gminy Sulików na okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r.

Poniesione przez Gminę Sulików koszty związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych za rok 2019 wyniosły 1.089.236,59 zł, z tego:

- 429.598,08 zł to koszty odbioru odpadów komunalnych
- 659.638,51 zł to koszty zagospodarowania odpadów w RIPOK.

Wysokość środków z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynikająca ze złożonych deklaracji na koniec 2019 r. wynosiła 1.126.883,60 zł. Kwota zaległości na koniec 2019 r. wyniosła 283.479,98 zł. Szczegółowe dane dotyczące tego zagadnienia zawiera analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sulików za 2019 rok, sporządzona na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

XIX. KULTURA

Zadania w sferze kultury na terenie Gminy Sulików realizuje Gminny Ośrodek Kultury w Sulikowie wpisany do rejestru instytucji kultury przez Gminę Sulików na mocy uchwały nr XLI/250/02 Rady Gminy Sulików z dnia 25 marca 2002 r. Integralną część jednostki stanowi biblioteka. W ramach Gminnego Ośrodka Kultury działają świetlice wiejskie: w Starym Zawidowie, Mikułowej, Studniskach Dolnych, Studniskach Górnych, Radzimowie Górnym, Skrzydlicach, Wrociszowie Dolnym, Wrociszowie Górnym oraz punkt promocji produktów lokalnych i rękodzielniczych w Małej Wsi Górnej, które stanowią centra życia kulturalnego poszczególnych sołectw.

Do podstawowych zadań Gminnego Ośrodka Kultury w Sulikowie należy rozpoznawanie

i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych, kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze, organizowanie przedsięwzięć propagujących i prezentujących dorobek kulturalny, organizowanie różnorodnych form edukacji artystycznej, kulturalnej i społecznej kierowanej do odbiorców wszystkich grup wiekowych.

Gminny Ośrodek Kultury w Sulikowie przy współpracy z podległymi świetlicami wiejskimi prowadzi otwarte zajęcia, warsztaty, spotkania, konkursy przeznaczone dla dzieci, młodzieży i dorosłych zamieszkałych na terenie naszej Gminy. Zajęcia obejmują aktywność w zakresie muzyki, działań o charakterze rękodzielnictwa, plastyki i swym zasięgiem obejmuje zarówno uczestników czynnych, tj. zgrupowanych w sekcjach, kołach, klubach działających w naszych placówkach, jak i biernych, tj. odbiorców produktów działalności artystycznej tworzonych jako spotkania, wystawy, kiermasze.

W ramach działalności w 2019 r. GOK oferował zajęcia stałe:

- zajęcia plastyczne dla młodszych dzieci szkolnych 2 razy w tygodniu;
- zajęcia teatralne dla dzieci i młodzieży 2 razy w tygodniu;
- zajęcia aerobiku 2 razy w tygodniu po 1 godzinie;
- zajęcia jogi 1raz w tygodniu po 1 godzinie;
- nauka języka angielskiego 2 razy w tygodniu;
- nauka tańca nowoczesnego dla dzieci 2 razy w tygodniu;
- nauka tańca nowoczesnego dla młodzieży HIP-HOP 2 razy w tygodniu;
- zajęcia zumbi dla kobiet 1raz w tygodniu po 1 godzinie;
- zajęcia wokalne 1raz w tygodniu po 2 godziny;
- zajęcia muzyczno-ruchowe Klub Malucha 2 razy w tygodniu po 1 godzinie;
- spotkania brydżowe 1raz w tygodniu;
- spotkania seniorów 2 razy w tygodniu;
- nauka tańca dla dorosłych 1 raz w tygodniu;
- spotkania Kapeli Pogranicze 2 razy w tygodniu.

Zajęcia świetlicowe prowadzone były: w Mikułowej 2 razy w tygodniu, w Studniskach Dolnych 5 razy w tygodniu, w Małej Wsi Dolnej 1 raz w tygodniu. Spotkania świetlicowych z dziećmi i młodzieżą odbywały się także w Starym Zawidowie 1 raz w tygodniu, we Wrociszowie Górnym i Dolnym po 4 razy w tygodniu. W ramach tych spotkań organizowane były różnorodne zajęcia z dziećmi i imprezy środowiskowe. GOK był organizatorem wielu imprez. Poniższa tabela zawiera najważniejsze z nich.

Tabela 36. Przedsięwzięcia organizowane przez Gminny Ośrodek Kultury

Miesiąc	Rodzaj przedsięwzięcia
Styczeń	Koncert umuzykalniający w wykonaniu muzyków z Filharmonii Dolnośląskiej; Konkurs plastyczno- literacki pn. "Różne odcienie miłości" adresowany do dzieci przedszkolnych, młodzieży szkół podstawowych i gimnazjalnych zamieszkujących gminę Sulików; Spotkanie z pisarzem literatury dla dzieci; Dyskusyjny Klub Książki - zajęcia literacko-warsztatowe prowadzone w oparciu o literaturę dziecięcą; Ferie zimowe wg ustalonego harmonogramu od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 - 13.00 „Nuda nie dla nas” wg haseł: <ul style="list-style-type: none"> • Razem z książką • Zapoznanie ze sztuką filmową • Zajęcia wspierające zdolności manualne i kreatywność twórczą • Blok zajęć mających na celu rozwój sprawności fizycznej • Spotkanie z kulturą Zajęcia rozwijające zdolności muzyczne.
Luty	Bal karnawałowy dla uczniów klas I-III Szkoły Podstawowej w Sulikowie; Święto Babci –współorganizator imprezy środowiskowej; Biblioteczne Spotkanie Kochanej Babci- dla wszystkich chętnych babć i wnucząt; Rozpoczęcie kursu komputerowego dla seniorów –„Senior +”luty -lipiec 2019; Spotkanie z muzykami Filharmonii Dolnośląskiej; Warsztaty artystyczne dla uczniów pod kierunkiem bibliotekarza.
Marzec	Gminny Konkurs Recytatorski dla uczniów klas VII oraz klas II i III gimnazjum; Rozpoczęcie kursu „Taniec dla dorosłych”; Zajęcia literacko - warsztatowe dla dzieci i młodzieży; Spotkanie z konsultantką kosmetyki osobistej; Spotkanie z muzykami Filharmonii Dolnośląskiej; Teatr profilaktyki- widowisko dla uczniów klas I-III, IV-VI i gimnazjum.
Kwiecień	Koncert filharmoniczny dla najmłodszych; Zajęcia literacko-plastyczne, rozbudzające kreatywne myślenie i wyobraźnię dzieci; Gminny Konkurs Recytatorski dla uczniów szkół podstawowych klas I-III i IV-VIII i gimnazjum; Warsztaty artystyczne dla uczniów pod kierunkiem instruktora plastycznego; Występ Teatru Edukacji i Profilaktyki „Maska” dla uczniów młodszych i starszych; Spotkanie z ilustratorką książek dla dzieci- impreza dla uczniów klas I-III i przedszkolaków; Warsztaty artystyczne dla uczniów pod kierunkiem bibliotekarki.
Maj	Konstytucja 3 Maja - współorganizator, impreza środowiskowa; Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dzieci; Dzień otwarty Domów Przysięgowych; Koncert charytatywny- współorganizator, impreza środowiskowa; Koncert filharmoniczny dla najmłodszych; Turniej Par Brydżowych- współorganizator, impreza środowiskowa; Koncert „Wśród Bliskich”, święto mamy, taty i dziecka - impreza środowiskowa
Czerwiec	Wystawa w Oстрыm Narozniku – „Lalki mojego dzieciństwa”; Zielonoświątkowe Śpiewanie-przegląd kapeli ludowych- współorganizator

	imprezy środowiskowej; Pierwszy Przegląd Tańca, pokazy taneczne - impreza środowiskowa; Występy grupy teatralnej „Alicja w krainie czarów” dla uczniów szkoły podstawowej i przedszkolaków; Koncert filharmoniczny dla najmłodszych; Wakacje w Hohendubrau -wyjazd tygodniowy 20-tu uczniów z gminy Sulików na tygodniowe kolonie do Niemiec; Uczestnictwo rodzin w Świącie Wiśni, w Hohendubrau; Warsztaty artystyczne dla uczniów pod kierunkiem bibliotekarki; Zajęcia biblioteczne dla przedszkolaków.
Czerwiec- Lipiec	Półkolonie dla chętnych dzieci od godz. 10.00 do godz. 14.00. „Wakacyjne spotkania w bibliotece”, oraz „Wakacje blisko domu”- spotkanie ze sztuką.
Wrzesień	Konkurs gminny na najładniejszy wieniec dożynkowy; Konkurs gminny pn. Najciekawsze stoisko wystawiennicze; Konkurs gminny pn. Sulikowski kosz obfitości; Dożynki Gminne 2019- impreza środowiskowa; Powitanie i udostępnienie Ostrego Narożnika uczestnikom międzynarodowej konferencji Antikon 2019; Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dzieci; Spotkanie z filharmonią- Zabawy kanonem i nie tylko...; Wystawa plastyczna w Oстрыm Narożniku; Wyjazd do Niemiec-rezerwat biosfery w Krainie Tysiąca Stawów, Górne Łużyce. 80 uczniów i opiekunów; Spotkanie autorskie z ilustratorką książek-klasy 2 SP Sulików.
Październik	Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dzieci; Spotkanie z filharmonią- Poczłówka z Zielonej Wyspy; Dzień Seniora- impreza środowiskowa; Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dzieci.
Listopad	Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dzieci; Spotkanie z filharmonią-Z piosenką do wolności; Dzień Niepodległości -uroczystość pod pomnikiem, współorganizator, impreza środowiskowa; Zajęcia biblioteczne dla przedszkolaków.
Grudzień	Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dzieci; Światowid, czyli panorama świata. Stanisław Sielicki; Jarmark Bożonarodzeniowy- impreza środowiskowa; Spotkanie z filharmonią-W poszukiwaniu prawdziwych świąt; Zajęcia biblioteczne dla przedszkolaków.

Podsumowanie działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Sulikowie za rok 2019 przedstawia się następująco:

- Imprezy artystyczne o zasięgu środowiskowym w wykonaniu zespołów zawodowych i amatorskich: 12 imprez, ok. 700 widzów.
- Praca z dziećmi i młodzieżą: 20 imprez: ok. 500 uczestników.
- Wystawy: 3 - ok. 200 widzów.
- Działalność rekreacyjna i rozrywkowa (dyskoteki, konkursy, turnieje, wycieczki, itp.): 5 imprez, ok. 300 uczestników,
- Inne formy działalności kulturalnej (odczyty, kursy, spotkania): 10 imprez, ok. 300 uczestników.

Gminny Ośrodek Kultury współpracował z Urzędem Gminy Sulików, placówkami oświatowymi znajdującymi się na terenie Gminy, Stowarzyszeniem „Razem w Przyszłość” z Mikułowej, Kapelą Pogranicze, Kołem Gospodyń Wiejskich w Studniskach i Miedzianej, Radami Sołectkimi Gminy Sulików, OSP, Kołem Brydżowym i Klubem Seniora.

Podsumowanie wydatków budżetowych przeznaczonych na działalność kulturalną przedstawia się następująco:

Dział 921 – KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Wydatkowano kwotę **1 092.219,97 zł** na:

- 1) dotację podmiotową dla Gminnego Ośrodka Kultury w Sulikowie z przeznaczeniem na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów 480.000,00 zł;
- 2) dotację celową dla Gminnego Ośrodka Kultury w Sulikowie z przeznaczeniem na wydatki bieżące na przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołectkiego w 2019 roku 75 578,37 zł;
- 3) zadanie inwestycyjne pod nazwą „Modernizacja Gminnego Ośrodka Kultury w Sulikowie” 6 000,00 zł;
- 4) zadanie inwestycyjne pod nazwą „Modernizacja świetlicy wiejskiej w Mikułowej” 54 391,31 zł;
- 5) zadanie inwestycyjne pod nazwą „Modernizacja zabytkowej przystani spotkań w Studniskach Górnych” 395 837,56 zł;
- 6) dotację celową dla Fundacji Inicjatyw Społecznych i Kultury Ludowej „Kapela Pogranicze” w Studniskach Dolnych 8 285,50 zł;
- 7) dotację celową dla Stowarzyszenia Kapela „Sami Swoi” 2.000,00 zł;
- 8) dotacja dla OSP Stary Zawidów na zadanie publiczne wspomagające rozwój wspólnot i społeczności lokalnej 15 000,00 zł;
- 9) dotacja dla Fundacji Wsparcia Zrównoważonego Rozwoju na realizację projektu pn. „E-aktywni mieszkańcy Gminy Sulików” 53 452,97 zł;
- 10) pozostałe wydatki 1 674,26 zł.

Najważniejszymi obchodami i uroczystościami na terenie Gminy były:

Gminne Obchody Narodowego Święta 3 Maja

Gminne uroczystości związane z 228 rocznicą Uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Obchody rozpoczęły się Mszą Św. w kościele parafialnym pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Sulikowie. Następnie w dostojnym przemarszu, przy akompaniamencie orkiestry reprezentacyjnej KWB Turów wszyscy uczestnicy udali się na Plac Wolności w Sulikowie, gdzie odbyła się patriotyczna część uroczystości.

Gminne Obchody Narodowego Święta Niepodległości

Msza święta, przemarsz, złożenie kwiatów i część patriotyczna pod obeliskiem na Placu Wolności w Sulikowie, tak mieszkańcy Gminy Sulików uczcili 101. Rocznice Odzyskania przez Polskę Niepodległości. Obchody Święta Niepodległości w Sulikowie rozpoczęły się tradycyjnie Mszą Świętą w kościele p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Sulikowie. Po przejściu ulicami miejscowości druga część oficjalnych uroczystości odbyła się na Placu Wolności przy bazaltowym obelisku.

Dożynki gminne

1 września 2019 roku mieszkańcy Gminy Sulików oraz liczni zaproszeni goście, podtrzymując tradycję "Święta Plonów" spotkali się na Placu Wolności w Sulikowie, aby podziękować za plody ziemi. Uroczystość rozpoczęła się Mszą Świętą. Po nabożeństwie korowód dożynkowy przy dźwiękach orkiestry dętej przemaszerował na plac dożynkowy, gdzie odbyła się oficjalna część obchodów. Po przemówieniu Wójta Gminy, rozpoczął się obrzęd żniwny, w trakcie którego nastąpiło uroczyste wręczenie Wójtowi bochna chleba. Dokonali tego starostowie dożynek: Marek i Justyna Duda. Tradycyjne wieńce dożynkowe, dzielenie się chlebem, występy, koncerty i konkursy – tak w skrócie przebiegały zorganizowane po raz kolejny gminne dożynki.

JARMARK BOŻONARODZENIOWY

W grudniu odbył się Jarmark Bożonarodzeniowy. Nowa – plenerowa odsłona jarmarku na Placu Wolności w Sulikowie przyciągnęła tłumy mieszkańców gminy i okolic. Była to wspaniała okazja do zakupu oryginalnych, świątecznych wyrobów rękodzielniczych i degustacji regionalnych potraw. Swoje stoiska promocyjne zaprezentowały m.in. sołectwa Radzimów Górny, Mała Wieś Górna, Mikułowa, Miedziana. Lokalni wystawcy zaprezentowali swoje rękodzieło. Część artystyczna Jarmarku odbywała się także w sali widowiskowej Gminnego Ośrodka Kultury w Sulikowie. W Ostrym Narożniku pod okiem instruktorów można było wziąć udział w warsztatach rękodzielniczych. Następnie nastąpiło uroczyste zapalenie choinki przez Wójta Gminy.

Dzień Seniora

W dniu 15 października, seniorzy z terenu Gminy spotkali się w sali widowiskowej Gminnego Ośrodka Kultury na uroczystych obchodach swojego święta. Były występy artystyczne, moc ciepłych życzeń, a przede wszystkim czas na rozmowę i integrację.

Dzień Sołtysa

11 marca na zaproszenie Wójta Gminy Sulików w uroczystym spotkaniu w Gminnym Ośrodku Kultury w Sulikowie wzięli udział sołtysi wybrani na nową kadencję wraz z radami sołectkimi. W dalszej kolejności nastąpiło wręczenie nowo wybranym sołtysom zaświadczeń o wyborze i legitymacji. W spotkaniu brali udział także radni Gminy Sulików - członkowie komisji społecznej. Na zakończenie wszyscy zebrani wysłuchali koncertu.

Kolonie w Hohendubrau

Grupa 20 dzieci z terenu Gminy Sulików w dniu 8 lipca 2019 r. wyjechała do Hohendubrau w Niemczech na kolonie letnie. Wyjazd zorganizowany został przez Gminny Ośrodek Kultury w Sulikowie w ramach partnerskiej współpracy Gminy Sulików i Gminy Hohendubrau. Tym razem kolonie odbywały się pod hasłem „Gwiazdy pod namiotem cyrkowym”. W trakcie kilkudniowego pobytu na uczestników czekały wyjazdy na basen, wycieczki po okolicy, wieczory artystyczne, dyskoteki i ogniska oraz zajęcia tematyczne.

Przeгляд Kultury ludowej w Sulikowie

16 czerwca br. na Placu Wolności w Sulikowie odbył się V Przeгляд Kultury Ludowej „Na Łużycach Zielonoświątkowe Śpiewanie”. W imprezie promującej walory tradycji ludowej wzięło udział 14 zespołów ludowych. Przeгляд rozpoczął się uroczystą Mszą Świętą,

sprawowaną w Kościele Parafialnym w Sulikowie. Po nabożeństwie, kolorowy korowód z zespołami ludowymi, zaproszonymi gośćmi oraz mieszkańcami gminy przemaszerował na sulikowski rynek, gdzie odbyło się "Zielonoświątkowe Śpiewanie".

XX. OBIEKTY SPORTOWO-REKREACYJNE

Aktywność sportowo-rekreacyjna mieszkańców możliwa jest dzięki istnieniu na terenie Gminy obiektów sportowo-rekreacyjnych. Głównym obiektem jest kompleks sportowy wraz ze Środowiskową Halą Sportową w Sulikowie, zlokalizowany na terenie Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Sulikowie. Mieszczą się w niej pełnowymiarowe boiska do piłki ręcznej, halowej piłki nożnej, koszykówki, 3 boiska do siatkówki, 2 boiska do badmintonu, kort tenisowy, sala fitness oraz siłownia. Hala posiada też dobrze wyposażone zaplecze, w tym m.in. profesjonalne nagłośnienie, świetlną tablicę wyników, widownię na 250 miejsc, miejsca parkingowe na kilkadziesiąt aut oraz zaplecze gastronomiczne. W ramach kompleksu funkcjonuje również zespół zewnętrznych boisk wielofunkcyjnych o sztucznej nawierzchni, w skład którego wchodzi: boisko wielofunkcyjne, dwa boiska do piłki siatkowej, dwa boiska do koszykówki, kort do tenisa ziemnego, bieżnia oraz skocznia w dal. Nowe wielofunkcyjne boisko sportowe (wybudowane w 2014 roku) mieści się także przy Szkole Podstawowej w Biernej.

Boiska sportowe zlokalizowane są także poza obiektami oświatowymi. Są to boiska trawiaste do gry w piłkę nożną w Radzimowie, Studniskach Dolnych oraz Sulikowie. Boiska te służą mieszkańcom choć wymagają modernizacji.

Gminne place zabaw zlokalizowane są w Małej Wsi Dolnej, Małej Wsi Górnej, Mikułowej, w Sulikowie, Miedzianej, Wrociszowie Górnym, Wrociszowie Dolnym, Wilce, Wilce Bory,

Radzimowie Dolnym, Studniskach Dolnych i Studniskach Górnych a także przy Przedszkolu Publicznym w Sulikowie i Szkole Podstawowej w Biernej.

Na terenie Gminy znajdują się również wiaty biesiadne w Sulikowie, Mikułowej, Studniskach Dolnych, Studniskach Górnych, Biernej, Miedzianej, Starym Zawidowie, Ksawerowie, Wrociszowie Górnym, Wrociszowie Dolnym, Małej Wsi Górnej i Małej Wsi Dolnej.

XXI. POZOSTAŁE WYDARZENIA

W 2019 roku miały miejsce inne wydarzenia dotyczące społeczności Gminy Sulików, niewymienione w poprzednich rozdziałach raportu. Odbywały się one zarówno na terenie Gminy Sulików, jak i poza nią. Poniżej wymienione zostały najważniejsze z nich:

Wybory Sołtysów i rad sołeckich

Od 25 lutego do 7 marca 2019 r. mieszkańcy Gminy Sulików uczestniczyli w zebraniach wiejskich w swoich sołectwach, podczas których dokonali wyboru sołtysów i rad sołeckich.

Sołtysami poszczególnych sołectw wybrani zostali:

Sołectwo Sulików – Lucyna Cieślak

Sołectwo Mała Wieś Dolna – Adam Czesnakowski

Sołectwo Mała Wieś Górna – Magdalena Maszko

Sołectwo Mikułowa – Anna Marczyk

Sołectwo Radzimów Dolny – Andrzej Polowy

Sołectwo Radzimów Górny – Ewa Wrzeszcz

Sołectwo Studniska Dolne – Katarzyna Moczydłowska

Sołectwo Studniska Górne – Ryszard Kurasiewicz

Sołectwo Bierna – Genowefa Wilczak-Raczak

Sołectwo Miedziana – Paulina Piłala

Sołectwo Wrociszów Dolny – Wioletta Rynkiewicz

Sołectwo Wrociszów Górny – Ewangelis Zaras

Sołectwo Skrzydlice – Stanisław Zasadziński

Sołectwo Stary Zawidów – Mariusz Michalski

Sołectwo Wilka – Andrzej Ślipko

Sołectwo Wilka Bory – Bożena Chorąży-Uczkiewicz

Podziękowania za długoletnią pracę na rzecz społeczności

W dniu 7 marca 2019 roku Wójt Gminy Sulików złożył podziękowania za długoletnią współpracę oraz zaangażowanie i wkład pracy na rzecz społeczności Gminy Sulików Panu Franciszkowi Fleszarowi, który zdecydował się zakończyć działalność samorządową. Pan Franciszek Fleszar pełnił następujące funkcje:

1990-1994 – radny Gminy Sulików,

1994-1998 – Przewodniczący Rady Gminy Sulików,

1998-2002 – radny Gminy Sulików,

2002-2006 – Przewodniczący Rady Gminy Sulików,

2006-2010 – Wiceprzewodniczący Rady Gminy Sulików.

2010-2018 – Sołtys Sołectwa Studniska Dolne.

Poświęcenie kaplicy w Radzimowie

Uroczystość odbyła się na cmentarzu komunalnym w Radzimowie w dniu 2 kwietnia 2019 r. Obiekt sakralny został poświęcony przez Biskupa pomocniczego w diecezji legnickiej Marka Mendyka. Kaplica będzie świadectwem pamięci o wszystkich zmarłych, którzy znaleźli miejsce wiecznego spoczynku na tym cmentarzu.

Pozyskanie 15 tys. zł na instalację OZE

W dniu 9 maja 2019 r. Wójt Gminy Sulików uczestniczył w I konferencji Jeleniogórskiego Klastra Odnawialnych Źródeł Energii. Spotkanie było okazją do wymiany doświadczeń m.in. samorządów mających na celu realizację zadań związanych z rozwojem regionu w oparciu o działania klastra energii. W ramach konferencji rozmawiano o ochronie środowiska, zrównoważonej energetyce, zdrowym społeczeństwie, edukacji ekologicznej, inteligentnym budownictwie oraz elektromobilności. Podczas spotkania dokonano wręczenia najaktywniejszym samorządom należącym do klastra zgorzeleckiego i jeleniogórskiego voucherów na sfinansowanie instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej.

Polsko-niemieckie warsztaty branżowe

W dniach 4-5 lutego 2019 roku w sali konferencyjnej Urzędu Gminy Sulików po raz drugi odbyły się polsko-niemieckie warsztaty branżowe na temat zarządzania konfliktami, które są powodowane działalnością kopalni. Głównym założeniem warsztatów było poprawienie transgranicznej współpracy pomiędzy urzędami górnictwa Dolnego Śląska i Saksonii oraz poprawa jakości informacji i wizerunku górnictwa w społeczeństwie.

W warsztatach wzięli udział m.in. przedstawiciele Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach, Urzędu Okręgowego we Wrocławiu oraz przedstawiciele Urzędu Górniczego we Freibergu, Saksońskiego Urzędu Górniczego, przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego we Wrocławiu oraz Kopalni Lafarge w Sulikowie. Konferencja była okazją do poprawy współpracy pomiędzy jednostkami administracyjnymi w zakresie górnictwa, wzajemnego przekazywania doświadczeń, rozwiązywania wspólnych, podobnych po obu stronach granicy problemów.

Zgoda na zagospodarowanie terenu należącego do Powiatu Zgorzeleckiego

Gmina Sulików otrzymała od Zarządu Powiatu Zgorzeleckiego zgodę na zagospodarowanie terenu w centrum Radzimowa Górnego – placu przy głównym skrzyżowaniu dróg powiatowych w kierunku Biernej, Lubania i Zawidowa. Docelowo na działce przed kościołem parafialnym mają powstać miejsca parkingowe, stanąć urządzenia małej infrastruktury, punkty oświetleniowe oraz ozdobne nasadzenia.

Działalność Kół Gospodyń Wiejskich

W dniu 29 listopada 2018 roku weszła w życie ustawa o kołach gospodyń wiejskich. Nowe uregulowania umożliwiają Kołom Gospodyń Wiejskich uzyskanie osobowości prawnej, prowadzenie działalności zarobkowej i pozyskiwanie dotacji. W roku 2019 na terenie Gminy działały Koła Gospodyń: w Studniskach Dolnych i Miedzianej.

Susza rolnicza na terenie Gminy Sulików

W 2019 roku po raz kolejny Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy w Puławach stwierdził wystąpienie suszy rolniczej na terenie Gminy Sulików. Rolnicy poszkodowani klęską suszy mogli składać w Urzędzie Gminy Sulików wnioski o oszacowanie wysokości i zakresu powstałych szkód w uprawach. Wnioski te stanowiły podstawę do przeprowadzenia szacowania szkód przez Komisję powołaną

Zarządzeniem Wojewody Dolnośląskiego. W pracach komisji uczestniczyli m.in. pracownicy Urzędu Gminy oraz radny Rady Gminy Tadeusz Baranek.

Inwentaryzacja folii z działalności rolniczej

W związku z możliwością uzyskania przez Gminę Sulików dotacji z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w ramach programu priorytetowego "Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej" przeprowadzona została inwentaryzacja tych odpadów na terenie Gminy Sulików.

XXII. PODSUMOWANIE

Wysoka Rado!

Szanowni Mieszkańcy Gminy Sulików !

Przepisy ustawy o samorządzie gminnym stanowiące, że wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy, nałożyły na Wójtów, Burmistrzów, Prezydentów Miast obowiązek podsumowania swojej działalności w roku poprzednim. Po raz pierwszy przedstawiłem Państwu pierwszy kompleksowy raport o stanie Gminy Sulików w 2019 roku. Na sesji Rady Gminy Sulików w dniu 29 maja 2019 roku odbyła się nad nim debata. Rada Gminy Sulików po prezentacji przeze mnie Raportu jednogłośnie podjęła uchwałę w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Sulików wotum zaufania.

Obecnie przedkładam Radzie Gminy Sulików raport o stanie Gminy Sulików za 2019 rok. Także w niniejszym opracowaniu przedstawiłem sposób realizacji programów i strategii oraz uchwał Rady Gminy oraz wszystkie najistotniejsze zagadnienia dotyczące Gminy a także najważniejsze działania, jakie w roku 2019 zostały zrealizowane. Za takie uznałem informacje o przebiegu realizacji: budżetu Gminy, zadań inwestycyjnych, funduszu sołeckiego oraz o pozyskanych środkach zewnętrznych. Za ważne zagadnienia, które winny być poruszone w Raporcie uznałem także wysokość wydatków ponoszonych przez Gminę na oświatę, pomoc społeczną i socjalną oraz na kulturę i sport.

W Raporcie przedstawiłem także informacje dotyczące stanu mienia komunalnego, stanu dróg gminnych i wewnętrznych, gospodarki przestrzennej, gospodarki odpadami

komunalnymi, zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Ważne było dla mnie także poinformowanie o współpracy Gminy Sulików, zarówno z organizacjami pozarządowymi, jak i innymi jednostkami samorządu. Tym samym w Raporcie znalazły się najistotniejsze tematy dla zobrazowania aktualnej sytuacji Gminy Sulików.

Przedstawione przeze mnie w Raporcie działania oraz zrealizowane przedsięwzięcia wynikały z podjętych przez Radę Gminy uchwał, uchwał Zebrań Wiejskich dotyczących podziału środków z funduszu sołectkiego lub bezpośrednio z przepisów prawa.

W 2019 roku realizowane były w naszej Gminie inwestycje drogowe, remonty obiektów użyteczności publicznej, a także szereg mniejszych, ale niezmiernie ważnych z punktu widzenia mieszkańców Gminy przedsięwzięć. Do sprawnej realizacji zadań przyczynił się jednogłośnie uchwalony budżet Gminy Sulików oraz pozyskane środki zewnętrzne, które ten budżet wzmocniły.

Jedną z oczekiwanych przez mieszkańców inwestycji drogowych było wykonanie nawierzchni asfaltowej w Radzimowie Górnym. Kolejną drogą przebudowaną w ramach środków zewnętrznych była droga w Studniskach Dolnych. Realizacja tych zadań była możliwa dzięki pozyskanej przez Gminę z budżetu Województwa Dolnośląskiego dotacji celowej dla jednostek samorządu terytorialnego na ochronę, rekultywację i poprawę jakości gruntów rolnych. Polepszenie stanu dróg jest widoczne z roku na rok. Jednak potrzeby w tym zakresie pozostają nadal duże. Sukcesywnie przygotowywana będzie zatem dokumentacja projektowa na remonty kolejnych odcinków dróg. Obecnie Gmina posiada kompletną dokumentację na przebudowę 477 mb drogi o nawierzchni szutrowej łączącej miejscowość Małą Wieś Dolną z Kunowem oraz przebudowę ul. Sportowej w Sulikowie o długości 616 m.

W 2019 roku na terenie Gminy Sulików powstał pierwszy odcinek szlaku rowerowego. Gmina Sulików wspólnie z trzema samorządami – Gminą Miejską Zawidów, Gminą Zgorzelec oraz Gminą Černousy z Czech uczestniczyła w budowie pętli wokół zbiornika w Niedowie. Infrastruktura turystyczna powstała w efekcie współpracy Gminy Sulików z sąsiednimi gminami.

Kontynuowaliśmy także zagospodarowywanie przestrzeni publicznych i poprawę wizerunku sołectw. Przy istniejącym placu zabaw w Sulikowie została wybudowana „Otwarta Strefa Aktywności” przy udziale środków zewnętrznych. Warty podkreślenia jest fakt, że po raz pierwszy udało się nam pozyskać środki zewnętrzne z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Natomiast w Starym Zawidowie zrealizowane zostały trzy zadania mające

wpływ na poprawę wizerunku wsi: budowa placu zabaw, remont elewacji budynku remizy OSP, a także budowa drewnianej wiaty. Na to ostatnie zadanie OSP Stary Zawidów otrzymała dofinansowanie w kwocie 5 tys. zł, co odbyło się przy wsparciu ze strony pracowników Urzędu.

W 2019 roku wykonana została gruntowna modernizacja świetlicy wiejskiej w Studniskach Górnych przy dofinansowaniu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Tym samym także mieszkańcy Studnisk Górnych zyskali miejsce spotkań niezbędne do rozwoju aktywności lokalnej i integracji.

W 2019 roku realizowaliśmy również dwa zadania informatyczne. Pierwsze z nich dotyczyło budowy światłowodu do budynku Urzędu Gminy Sulików i Szkoły Podstawowej w Sulikowie. Drugie miało na celu podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców w ramach udziału Gminy w projekcie e-aktywni, finansowanym ze środków zewnętrznych.

Sukcesywnie rozbudowywana była także infrastruktura oświetleniowa, w miejscach które zdaniem Mieszkańców takiego doświetlenia potrzebowały. Tym razem dotyczyło to sołectw Studniska Górne, Studniska Dolne, Bierna i Radzimów Dolny.

Gmina pozyskała środki zewnętrzne z różnych źródeł w kwocie blisko 1,7 mln zł, w tym ze środków Unii Europejskiej. Dzięki temu możliwa była realizacja większej ilości przedsięwzięć, inwestycji czy działań także z zakresu ochrony środowiska.

Ważne było dla mnie również propagowanie aktywności i zdrowego stylu życia. Stąd plany przebudowy dwóch boisk sportowych – w Radzimowie i Sulikowie. Na realizację obu inwestycji opracowana została w latach wcześniejszych dokumentacja techniczna. W roku 2019 złożony został wniosek w ramach Programu Sportowa Polska na dofinansowanie „Modernizacji boiska sportowego wraz z zapleczem szatniowo-sanitarnym w Radzimowie”.

W 2019 roku realizowane były także zadania związane z pomocą społeczną i socjalną, zadania oświatowe i kulturalne, wykonywane przez jednostki organizacyjne Gminy.

Skala potrzeb inwestycyjnych i remontowych w Gminie jest wciąż duża. Ilość realizowanych w 2019 roku zadań uzależniona była od środków własnych Gminy oraz tych, które udało się pozyskać z zewnątrz. Wierzę, że dzięki współpracy z Radą Gminy Sulików wymierne efekty działań na rzecz rozwoju Gminy są widoczne.

W 2019 roku Gmina kontynuowała wieloletnią współpracę z organizacjami pozarządowymi. Środki finansowe z budżetu Gminy służyły wsparciu klubów sportowych działających na terenie Gminy i stowarzyszeń promujących kulturę. Gmina zapewniła także funkcjonowanie sześciu jednostek OSP, by zapewnić ochronę przeciwpożarową Mieszkańcom Gminy Sulików.

Przystępując do realizacji zadań korzystałem, o ile była taka możliwość, z zewnętrznych źródeł finansowania, środków krajowych i unijnych, by z budżetu Gminy realizować wyłącznie te działania, które są niezbędne, a dla których nie przewidziano programów dofinansowujących ich realizację.

W roku 2019 pojawiały się także różne trudności. Problemem jest brak wody w kilku miejscowościach i występująca rokrocznie susza.

Niewystarczająca ilość środków w funduszach zewnętrznych różnego typu była powodem tego, że mimo prawidłowo złożonych wniosków nie udało się pozyskać dofinansowania na remonty dwóch dróg z Funduszu Dróg Samorządowych (w Małej Wsi Dolnej i Sulikowie). Nie udało się również pozyskać środków z Ministerstwa Sportu na budowę boiska w Radzimowie, ani na budowę sygnalizacji świetlnej przy Szkole Podstawowej w Biernej ze środków Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Mimo, że Gmina zadeklarowała dofinansowanie w 50% budowę chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 357, także to zadanie nie znalazło się na liście wytypowanych przez Województwo Dolnośląskie do realizacji w 2019 r. i nie mogło zostać zrealizowane. Wynika to ze zbyt małej puli środków na ten cel do rozdysponowania wśród jednostek samorządu terytorialnego.

Coraz większym problemem w budżecie Gminy staje się finansowanie oświaty. Zmniejszanie się poziomu subwencji oświatowej oraz wzrost wynagrodzeń nauczycieli powoduje rokroczne zwiększanie się poziomu finansowania oświaty ze środków własnych Gminy. W roku 2019 wydatki na oświatę wyniosły ponad 8 mln, a Gmina otrzymała na ten cel z budżetu państwa niecałe 4 mln zł. Brakujące środki musiały zostać wygospodarowane ze środków własnych Gminy, kosztem realizacji innych, równie ważnych dla mieszkańców Gminy przedsięwzięć.

Za niepokojącą należy uznać tendencję dotyczącą spadku liczby ludności Gminy Sulików oraz ujemny przyrost naturalny.

Realizowane w 2019 roku przedsięwzięcia to zarówno kontynuacja działań rozpoczętych w roku poprzednim, nowe zadania zrealizowane w 2019 roku, jak i zadania rozpoczęte,

które będą mieć swą kontynuację w latach następnych. Nie bez znaczenia pozostaje tu wkład pracy Rady Gminy a także współpracujących z władzami Gminy Rad Sołeckich i Sołtysów.

Pragnę więc podziękować wszystkim, którzy wnieśli w 2019 roku swój wkład pracy na rzecz lokalnej społeczności. Rok 2019 to rok wzorowej, owocnej współpracy Wójta z Radą Gminy. W dobrej merytorycznej dyskusji odbywały się posiedzenia komisji oraz sesje Rady Gminy, a przyjęte przez Radę prawo w postaci uchwał nie budziło wątpliwości organu nadzoru.

Rok 2019 był rokiem zaangażowania Mieszkańców poszczególnych sołectw oraz organizacji pozarządowych w sprawy lokalnej społeczności. Dzięki temu poprawiła się estetyka naszych miejscowości, odbyło się także szereg spotkań i imprez, które integrowały społeczność.

Gmina pogłębiała także dobre relacje z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz podmiotami, a efekty tej współpracy przynosiły wymierne efekty. Realizacja wszystkich zadań nałożonych przepisami prawa na Gminę a także tych wynikających z podjętych przez Władze Gminy decyzji była możliwa dzięki sumiennej pracy wszystkich pracowników zatrudnionych w Urzędzie Gminy i jednostkach organizacyjnych Gminy.

Dziękując wszystkim wymienionym osobom pragnę zapewnić, że podejmowane przeze mnie działania nadal służyć będą podtrzymaniu dobrych relacji z wszystkimi zaangażowanym w pracę na rzecz społeczności Gminy Sulików, z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, z podmiotami i instytucjami. Zamierzam dbać o rozwój Gminy na miarę możliwości 30 milionowego budżetu oraz stale kreować pozytywny wizerunek Gminy na zewnątrz w kolejnych latach obecnej kadencji.

Wójt Gminy Sulików

/-/Robert Starzyński

Sulików, maj 2020 r.